

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
POMORSKOG ZAKONIKA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst.)

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Pomorskim zakonikom su na cjelovit i sustavan način uređeni svi značajniji javnopravni i imovinskopravni odnosi povezani s morem, pomorskom plovidbenom djelatnošću i pomorskim brodovima.

Pomorski zakonik donesen je u prosincu 2004. godine, te izmijenjen i dopunjen 2007., 2008. i 2011. godine.

Izmjenama i dopunama iz 2007. godine započela je tzv. socijalna reforma za pomorce kojom je sustav zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, te porezni sustav prilagođen specifičnostima pomorskog zanimanja i činjenice rada na svjetskom tržištu. Time je omogućeno njihovo uvođenje u sustav, slijedom čega je oko 14000 pomoraca u međunarodnoj plovidbi uključeno u sustav obveznog mirovinskog i zdravstvenog osiguranja kao novi osiguranici. Ujedno, pomorci u međunarodnoj plovidbi uvedeni su u porezni sustav uz potpuno oslobođenje od plaćanja poreza na dohodak pod određenim uvjetima.

Kao rezultat znanstvenih studija, te provedenih iscrpnih konzultacija sa socijalnim partnerima, institucijama nadležnim za zdravstvenu zaštitu i sigurnost na radu i ostalim nadležnim tijelima, izmjenama i dopunama iz 2011. godine uveden je staž osiguranja s produženim trajanjem za pomorce, te su propisani posebni uvjeti u odnosu na radni staž i životnu dob za odlazak pomoraca u mirovinu.

Usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije u području pomorstva u najvećoj je mjeri postignuto, te se daljnje usklađivanje odnosi na transpoziciju naknadno donesene pravne stečevine, te dijelova aquisa za koje su u pregovaračkom procesu dogovorena prijelazna razdoblja.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Zakonom uređuju se pitanja vezano za obavljanje pomorske kabotaže na način da se omogućuje primjena Uredbe Vijeća 3577/92 o slobodi pružanja usluga u pomorskom prijevozu. Istovremeno, ovlašćuje se ministar da podzakonskim propisom uredi pitanja koja se odnose na posadu plovnih objekata koji obavljaju kabotažu, a što je u skladu sa navedenom Uredbom.

U kontekstu usklađenja s pravnom stečevinom, ovim se Zakonom implementiraju osnovne odredbe Direktive 2000/59/EC Europskog Parlamenta i Vijeća o lučkim prihvatnim uređajima za otpad s brodova i ostatke tereta, te se utvrđuje pravni temelj za donošenje tehničkog provedbenog propisa kojim će predmetna Direktiva biti u cijelosti usklađena.

Uređuje se status Hrvatskog registra brodova u razdoblju nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, te se u cilju očuvanja i podizanja visoke razine sigurnosti plovidbe brodova u nacionalnoj plovidbi i racionalne organizacije pomorske administracije kroz korištenje raspoloživih tehničkih znanja Hrvatskog registra brodova, propisuje nadležnost Hrvatskog registra brodova u odnosu na brodove i jahte u nacionalnoj plovidbi.

Zakonom se također upućuje na primjenu Uredbe 392/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode, te se, sukladno Uredbi propisuju nadležnosti za obavljanje inspekcijskog nadzora, mjere koje se poduzimaju u cilju osiguranja provedbe Uredbe u odnosu na brodove hrvatske državne pripadnosti i brodove koji uplovljavaju u luke u Republici Hrvatskoj, te sankcije za nepoštovanje odredaba Uredbe. Na taj se način ujedno u Hrvatskoj osigurava primjena Atenske konvencije o prijevozu putnika i prtljage morem iz 1974. godine kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz 2002. godine. Time se osigurava viši stupanj zaštite za putnike u pomorskom prijevozu te se podiže visina ograničenja odgovornosti broдача.

Nadalje, Zakonom se osigurava primjena Direktive 2009/20/EC Europskog Parlamenta i Vijeća o osiguranju brodovlasnika za pomorske tražbine, čime se propisuje obvezno osiguranje za brodove veće od 300 BT koji viju zastavu Republike Hrvatske ili pristaju u luke ili uz odobalne nepomične objekte u morskim vodama pod jurisdikcijom Republike Hrvatske.

Ovom izmjenom Zakona dodatno se osnažuje zakonski okvir za zaštitu morskog okoliša od onečišćenja prouzročnog pomorskom plovidbom. Posebno se naglašava značaj preventivnog djelovanja. Tako se propisuje donošenje Strategije o sprečavanju štetnog prijenosa morskih organizama i patogena putem balastnih voda, obvezuju se lučke uprave i koncesionari luka posebne namjene da adekvatno opreme luke i osiguraju sustav prihvata i sakupljanja otpada s brodova, sukladno međunarodnim i europskim standardima, a zapovjednici brodova se obvezuju na predaju otpada. Sustav naplate uređuje se na način da stimulira predaju i ekološki prihvatljivo sakupljanje otpada i ostataka tereta. Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora osnažuje se obaveznim sustavom obuke i uvježbavanja svih sudionika Plana. Primjenom gore navedene Direktive 2009/20/EC uz već ranije uveden sustav obveznog osiguranja za brodove koji prevoze više od 2000 tona ulja kao teret i obveznog osiguranja za brodove veće od 1000 BT za onečišćenje od pogonskog goriva, zaokružuje se sustav osiguranja važan za namirenje troškova i naknade šteta u slučaju onečišćenja. U tom smislu, izmijenjene su odredbe u odnosu na dokaze o osiguranju odgovornosti i izdavanje svjedodžbi koje izdaje država zastave za osiguranja odgovornosti prema Međunarodnoj konvenciji o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem, Međunarodnoj konvenciji o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem i Atenskoj konvenciji o prijevozu putnika i njihove prtljage morem. U odnosu na osiguranje odgovornosti za pomorske tražbine iz Konvencije o ograničenju odgovornosti iz 1976. godine kako je izmijenjena Protokolom iz 1996. godine, kao i u odnosu na uklanjanje podrtina predviđa se posjedovanje potvrde o osiguranju koju izdaje osiguratelj. Obvezna osiguranja odgovornosti prema navedenim konvencijama znače mogućnost izravne tužbe prema osiguratelju (što je već predviđeno odgovarajućim člancima Zakonika koji reguliraju navedene odgovornosti). Mogućnost izravne tužbe Zakonikom je predviđena i kod uklanjanja podrtina.

Ovim Zakonom detaljno se uređuju pitanja vađenja potonulih stvari i uklanjanja podrtina. Pojam podrtine definiran je po uzoru na Međunarodnu konvenciju o uklanjanju podrtina iz 2007. godine, te su propisani odvojeni pravni režimi za podrtine, te za ostale potonule stvari. Pomorskim zakonikom kao posebnim propisom propisuje se objektivna odgovornost za štetu

nastalu u vezi s podrtinom i drugom potonulom stvari koja nije izvađena/uklonjena propustom vlasnika tj. ovlaštene osobe, kako bi se stimuliralo vlasnike/ovlaštene osobe da čim prije samoinicijativno uklone podrtine ili potonule stvari iz mora, kako ne bi ostali izloženi strogoj tj. objektivnoj odgovornosti za štetu.

Zakonom se mijenjaju odredbe Zakonika koje se odnose na spašavanje, te se uređuju u skladu sa Konvencijom o spašavanju iz 1989. godine.

Suočeni sa praksom dugotrajnog i skupog postupaka uklanjanja podstandardiziranih i često faktički napuštenih brodova, a što može imati pogubne posljedice za okoliš i sigurnost, izmjenama Pomorskog zakonika osigurava se ubrzani postupak uklanjanja takvog broda i njegove prodaje na javnoj dražbi.

Kao jedna od mjera za povećanje konkurentnosti brodara na svjetskom tržištu, Pomorskim zakonikom iz 2004. godine propisano je oslobađanje brodara od plaćanja poreza na dobit. U skladu sa Smjericama Europske zajednice o državnim potporama u pomorskom prijevozu, izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika iz 2011. godine potpuno oslobađanje od poreza na dobit zamijenjeno je sustavom poreza po tonaži. Ovim Zakonom se proširuje krug brodara koje se mogu koristiti pravom na plaćanje poreza po tonaži, a u cilju daljnjeg poboljšanja konkurentnosti hrvatske zastave i potencijalnom privlačenju brodara da upišu brodove u hrvatski upisnik. Tako se odredbama o porezu po tonaži broda određuje se da taj porez pravne osobe mogu plaćati u odnosu na dobit ostvarenu iz gospodarske djelatnosti brodovima u svom vlasništvu ili vlasništvu domaćih ili stranih ovisnih brodovlasničkih društava, brodovima uzetim u zakup ili u brodarski ugovor. Nadalje, porez po tonaži moći će se primjenjivat i na brodove u međunarodnom linijskom prometu unutar Jadranskog mora, čime se podiže konkurentnost domaćih brodara u linijskom putničkom prijevozu. Prijelaznim i završnim odredbama ovog Zakona određuje se da se prva prijava u sustav poreza po tonaži odnosi na razdoblje od deset godina koje počinje teći od 1. siječnja 2014. godine, te se podnosi šest mjeseci prije propisanog datuma.

Zakon donosi i niz tehničkih i nomotehničkih poboljšica posebno u dijelu sigurnosti plovidbe, te postupku upisa brodova, jahti i brodica.

Nadalje, jasnije se propisuju odredbe koje se odnose na dolazak stranih znanstveno istraživačkih brodova i brodica, te se uređuju pitanja vezana za plovidbu i boravak stranih jahti i brodica u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru imajući u vidu pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji.

c) Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona

Donošenjem predloženog Zakona usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa pravnom stečevinom Europske unije.

Uređuje se status Hrvatskog registra brodova u razdoblju nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji.

Vrše se izmjene odredbi u odnosu na dokaze o osiguranju odgovornosti i izdavanje svjedodžbi prema Međunarodnoj konvenciji o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem, Međunarodnoj konvenciji o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem i Atenskoj konvenciji o prijevozu putnika i njihove prtljage morem i Konvenciji o ograničenju odgovornosti iz 1976. godine kako je izmijenjena Protokolom iz 1996. godine

Spašavanje se uređuje u skladu sa Konvencijom o spašavanju iz 1989. godine te se detaljno uređuju pitanja vađenja potonulih stvari i uklanjanja podrtina

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku zbog ispunjavanja obveze usklađivanja sa pravnom stečevinom Europske unije.

Naime, ovim Zakonom stvaraju se uvjeti za primjenu Uredba Vijeća br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. godine o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prijevozu unutar država članica (pomorska kabotaža) i vrši se usklađivanje sa Direktivom 2009/20/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o osiguranju brodara za pomorske tražbine, kao i sa Direktivom 2009/21/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. godine o usklađenosti sa zahtjevima države zastave, te Direktivom 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. kojom se primjenjuje Sporazum zaključen između Udruženja brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europske federacije transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca, 2006., i izmjenjujući Direktivu 1999/63/EZ.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Članak 1.

U Pomorskom zakoniku (Narodne novine, br. 181/04, 76/07, 146/08 i 61/2011) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

„Članak 1.a

- Ovaj zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:
- Uredba Vijeća br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. godine o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prijevozu unutar država članica (pomorska kabotaža)
  - Uredba Vijeća br. 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode (Tekst značajan za EGP)
  - Direktiva 2009/20/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o osiguranju brodara za pomorske tražbine (Tekst značajan za EGP)
  - Direktiva 2000/59/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o lučkim uređajima za prihvrat otpada koji stvaraju brodovi i ostataka tereta
  - Direktiva 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. kojom se primjenjuje Sporazum zaključen između Udruženja brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europske federacije transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca, 2006., i izmjenjujući Direktivu 1999/63/EZ.”.

Članak 2.

U članku 5. točka 31.a briše se.

Iza točke 32. dodaje se točka 32.a koja glasi:

„32.a) *korisnik jahte* jest fizička ili pravna osoba koja temeljem ugovora o zakupu ili ugovora o leasingu jahte istu iskorištava, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže protivno, da je korisnik jahte osoba koja je u upisniku jahti upisana kao vlasnik jahte.”.

Točka 38. mijenja se i glasi:

„38) *prijavljeno tijelo* je organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje certifikacije pomorske opreme ili je ovlaštena za obavljanje ocjene sukladnosti brodica za sport i razonodu i jahti duljine do 24 m tijekom gradnje.“.

Iza točke 38. dodaje se točka 38.a koja glasi:

„38.a) *statutarna certifikacija* je postupak utvrđivanja udovoljavanja međunarodnim i nacionalnim propisima, a koji obuhvaća:

- 1) zahtjeve kojima moraju udovoljavati pomorski objekti i kompanije;

- 2) način obavljanja tehničkog nadzora;
- 3) postupak za izdavanje propisanih isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama.“.

Iza točke 52. dodaju se točke 53. i 54. koje glase:

„53.) *treća država* je država koja nije Republika Hrvatska niti država članica Europske unije,
54.) *brod treće države* je brod koji ne vije zastavu Republike Hrvatske ili zastavu države članice Europske unije.“.

Članak 3.

U cijelom tekstu Zakonika riječi „imenovano tijelo“ zamjenjuju se riječima „prijavljeno tijelo“ u odgovarajućem rodu i padežu.

Članak 4.

U članku 6. iza stavka 6 dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

„(7) Vlada Republike Hrvatske donosi Strategiju pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske.

(8) Vlada Republike Hrvatske donosi strategije radi očuvanja, zaštite i unapređenja morskog okoliša.“.

Članak 5.

U članku 8. stavku 1. riječi: „Strani trgovački brod“ zamjenjuju se riječima: „Trgovački brod treće države“.

Članak 6.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„Članak 9.

- (1) Prijevoz stvari i putnika između hrvatskih luka (pomorska kabotaža) uključuje:
  - 1) obalnu kabotažu: prijevoz putnika ili robe morem između luka koje se nalaze na kopnu bez pristajanja na otocima;
  - 2) opskrbu pučinskih postrojenja: prijevoz putnika ili robe morem između bilo koje luke i postrojenja ili struktura koje se nalaze u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske;
  - 3) otočnu kabotažu: prijevoz putnika i robe morem između:
    - luka na kopnu i luka na jednom ili više otoka;
    - luka na otocima;
  - 4) prijevoz osoba jahtom ili brodicom unutar unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora uz naplatu.

(2) Pomorska kabotaža u Republici Hrvatskoj obavlja se sukladno uredbi Europske unije koja uređuje pomorsku kabotažu.

(3) Iznimno, ministar može odobriti plovnom objektu treće države obavljanje kabotaže u unutarnjim morski vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

(4) Visinu naknade za izdavanje odobrenja iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

(5) Ministar će propisati uvjete u pogledu broja i sastava posade, radnog jezika, te životnih i radnih uvjeta na brodovima do 650 BT u obalnoj kabotaži, brodovima u otočnoj kabotaži, osim teretnih brodova većih od 650 BT u kabotaži kada predmetno putovanje slijedi nakon putovanja ili prethodi putovanju prema nekoj drugoj državi ili iz nje.“.

Članak 7.

Iza članka 9. dodaje se članak 9.a koji glasi:

„Članak 9.a

Prijevoz osoba jahtom ili brodicom u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske uz naknadu, odnosno obavljanje djelatnosti iznajmljivanja jahti ili brodica sa ili bez posade (charter) može se obavljati uz uvjete i na način uređen posebnim propisom koji donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za turizam.“

Članak 8.

U članku 10. stavku 1. iza riječi: „ribarski brod“ dodaju se riječi: „ili brodica“, iza riječi: „znanstvenoistraživački brod“ dodaju se riječi: „ili brodica“, a riječi: „radi ulaska u luku otvorenu za međunarodni promet ili u luku u kojoj je brodogradilište u kojemu će taj brod biti popravljen“ brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Odobrenje iz stavka 1. točke 2. ovoga članka može se izdati ako je stranom znanstvenoistraživačkom brodu ili brodici prethodno izdano odobrenje iz članka 13. ili 31. ovoga Zakonika.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 9.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Članak 12.

Strane jahte i brodice namijenjene razonodi, športu ili rekreaciji mogu ploviti i boraviti u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, osim u zabranjeni zonama iz članka 16. i članka 29. ovoga Zakonika u skladu sa propisom o plovidbi i boravku

stranih jahti i brodica u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru koji donosi Vlada Republike Hrvatske i uz plaćanje naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu od onečišćenja čiju visinu propisuje ministar.“.

Članak 10.

U članku 16. stavku 5. iza riječi: „Oglasu za pomorce“ dodaju se riječi: „koji objavljuje Hrvatski hidrografski institut (u daljnjem tekstu: „Oglasu za pomorce“).“.

Članak 11.

U članku 24. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Plovni putovi, sustavi odijeljenog prometa i sustavi javljanja brodova iz stavka 1. ovoga članka ucrtavaju se u službene pomorske navigacijske karte koje izdaje Hrvatski hidrografski institut i objavljuju u „Oglasu za pomorce“.“.

Članak 12.

U članku 40. stavak 2. briše se

Članak 13.

Naslov Dijela trećeg mijenja se i glasi:
„SIGURNOST PLOVIDBE I ZAŠTITA OD ONEČIŠĆENJA S POMORSKIH OBJEKATA“

Članak 14.

U članku 47. iza riječi: „Sigurnost plovidbe“ dodaju se riječi: „i zaštita od onečišćenja s pomorskih objekata“.

U točki 1. iza riječi: „teritorijalnim morem Republike Hrvatske“ dodaju se riječi: „i gospodarskim pojasom Republike Hrvatske, u skladu sa međunarodnim pravom“.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2.) Pored odredaba ovoga Zakonika, uvjeti sigurnosti plovidbe i zaštite od onečišćenja propisuju se uredbama Europske unije, podzakonskim propisima i tehničkim pravilima koje donosi ministar.“.

Članak 15.

U članku 48. stavku 1. iza riječi: „putova“ dodaju se riječi: „te javna ustanova za obavljanje hidrografske djelatnosti“.

Stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Ministarstvo vodi službenu evidenciju o brodovima hrvatske državne pripadnosti koja sadrži:

- 1) ime i IMO broj broda
- 2) podatke o vlasniku broda i odgovornoj osobi u pravnoj osobi koja je vlasnik broda,
- 3) podatke o osobi zaduženoj za sigurnosnu zaštitu u kompaniji,
- 4) podatke o priznatoj organizaciji koja brodu izdaje svjedodžbe,
- 5) podatke o pregledima brodova od strane država luka, uključujući naziv nadležnih tijela koja su izvršila preglede i datume inspekcija, te rezultate pregleda i jesu li uočene nepravilnosti i određena zadržavanja
- 6) podatke o svim događajima od važnosti za sigurnost broda, osoba i okoliša uključujući podatke o pomorskim nesrećama,
- 7) podatke o brodovima koji više nemaju hrvatsku državnu pripadnost i koji su istu izgubili u prethodnih dvanaest mjeseci.

(4) Vlasnik i/ili kompanija i/ili priznata organizacija broda hrvatske državne pripadnosti dužni su dostavljati Ministarstvu podatke iz stavka 3. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije 15 dana od dana nastanka ili promjene činjenice, odnosno od događaja na koji se podaci odnose. Podaci iz stavka 3. točke 5. moraju se dostaviti najkasnije 24 sata od događaja.“.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Nakon što bude izvješteno da su strana tijela nadležna za nadzor države luke zadržala brod hrvatske državne pripadnosti Ministarstvo će nadgledati ispunjavanje zahtjeva relevantnih konvencija Međunarodne pomorske organizacije od strane zadržanog broda.“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 16.

U članku 49. u stavku 4. briše se rečenica: „Agencija obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakonika i propisima donesenim na temelju ovoga Zakonika te u skladu sa Statutom Agencije.“

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Agencija nadležna za provođenje sigurnosne istrage iz stavka 4. ovog članka osniva se posebnim zakonom.“

Članak 17.

Iza članka 49. dodaje se nova Glava I.a: ZAŠTITA OD ONEČIŠĆENJA S POMORSKIH OBJEKATA i članci 49.a, 49.b, 49.c, 49.d, 49.e, 49.f, 49.g i 49.h. koji glase:

„Članak 49.a

(1) Zapovjednik broda, članovi posade broda, osoba koja upravlja brodicom ili jahtom i članovi posade brodice ili jahte, te članovi posade ili stručni radnici na nepomičnim odobalnim i plutajućim objektima moraju prilikom plovidbe ili boravka u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, epikontinentalnom ili gospodarskom pojasu Republike

Hrvatske poštovati međunarodne, europske i hrvatske propise i standarde o zaštiti od onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem s pomorskih objekata.

(2) Odredba stavka 1. ovog članka primjenjuje se i na zapovjednika i članove posade pomorskih objekata hrvatske državne pripadnosti neovisno o području plovidbe.

Članak 49.b

(1) Zabranjuje se u more i na morsku obalu ispuštati i odbacivati krute i tekuće otpade, zauljene vode, fekalije i ostatke tereta s pomorskog objekta kao i sve druge tvari koje onečišćuju more, zrak ili obalu.

(2) Pomorski objekti su dužni poduzimate mjere radi sprečavanja štetnog prijenosa morskih vodenih organizama i patogena putem brodskih balastnih voda i taloga, te putem obrastanja.

(3) Potanji propis o zaštiti od onečišćenja morskog okoliša s pomorskih objekata, te provođenja istraga onečišćenja mora donosi ministar.

(4) Strategiju upravljanja balastnim vodama i talozima donosi Vlada Republike Hrvatske.

(5) Ministar će u suglasnost s ministrom nadležnim za zaštitu okoliša donijeti propis o upravljanju i nadzoru balastnih voda.

Članak 49.c

(1) Plovni i plutajući objekti mogu prazniti spremišta krutog i tekućeg otpada, zauljenih voda, fekalija i ostataka tereta s broda kao i svih drugih tvari koje onečišćuju more i obalu samo na mjestima u luci ili izvan nje gdje postoje uređaji za prihvrat ovih tvari.

(2) Zapovjednik broda, osim ribarskog i javnog broda, dužan je lučkoj upravi, lučkoj kapetaniji i koncesionaru luke posebne namjene dostaviti informacije o brodskom otpadu.

(3) Informacija iz stavka 2. ovoga članka mora se nalaziti na brodu najmanje do slijedeće luke i mora biti dostupna za inspekciju.

(4) Sadržaj informacije, način dostave i čuvanja, te rokove za dostavu propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Članak 49.d

(1) Zapovjednik broda je prije isplovljenja iz luke dužan predati sav brodski otpad u lučke prihvatne uređaje.

(2) Iznimno, brod može isploviti bez predaje brodskog otpada ako iz informacije dostavljene u skladu sa člankom 49.c ovoga Zakonika proizlazi da je kapacitet za prikupljanje otpada na brodu dostatan za sav brodski otpad koji je prikupljen ili će biti

prikupljen na planiranom putovanju do luke u kojem će biti predan.

(3) Ako lučka kapetanija utvrdi da bi zbog nepostojanja adekvatnih prihvatnih uređaja u luci u kojoj je brod namjeravao iskrcati otpad ili kada je ta luka nepoznata, moglo doći do pražnjenja spremišta u more tijekom plovidbe, naredit će zapovjedniku plovnog ili plutajućeg objekta da prije isplovljenja iz luke ta spremišta isprazni.

(4) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka plovni ili plutajući objekt ne isprazni spremišta otpadnih ulja, talog, ostatke tereta ili druge tvari, lučka kapetanija može mu zabraniti isplovljenje iz luke.

Članak 49.e

(1) Ostaci tereta mogu se predati samo u lučke prihvatne uređaje, sukladno odredbama Međunarodne konvencije o sprječavanju zagađivanja mora s brodova, kako je izmijenjena i dopunjena (MARPOL 73/78).

(2) Naknada za korištenje lučkih prihvatnih uređaja za ostatke tereta plaća se prema predanim ostacima tereta.

Članak 49.f

(1) Zapovjednik pomorskog objekta iz članka 49.a ovoga Zakona koji onečisti more, zrak ili obalu ili primijeti onečišćenje dužan je bez odgađanja izvijestiti Ministarstvo.

(2) Po dojavi o onečišćenju mora, Ministarstvo je dužno odmah izvršiti očevid, utvrditi stanje, istražiti sve okolnosti zbog kojih je došlo do onečišćenja, ako je moguće procijeniti visinu nastale štete, provesti postupak radi utvrđivanja počinitelja, te prema okolnostima slučaja pokrenuti prekršajni postupak i/ili podnijeti kaznenu prijavu sukladno propisu koji uređuje kazneni postupak.

Članak 49.g

(1) U slučaju onečišćenja mora, lučka kapetanija će zabraniti isplovljenje plovnog objekta iz luke, odnosno narediti zadržavanje plovnog objekta koji je prouzročio onečišćenje u morskim vodama Republike Hrvatske dok plovni objekt ne podmiri troškove čišćenja i druge štete nastale onečišćenjem ili dok ne položi odgovarajuće jamstvo za pokriće ovih šteta.

(2) Nastalu štetu treba utvrditi i procijeniti, ako je moguće, u nazočnosti počinitelja onečišćenja, a po potrebi i u nazočnosti vještaka i svjedoka. O obavljenom očevidu sastavlja se zapisnik.

(3) Tko počini štetu morskom okolišu dužan je nadoknaditi je.

- (4) Pod štetom iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se imovinska i neimovinska šteta.
- (5) Neimovinska šteta je oštećenje okoliša, prirode i pejzaža. Kriteriji za utvrđivanje visine neimovinske štete su stupanj zakonske zaštite, očuvanost i izvornost prirode, ljepota krajolika, te bogatstvo flore i faune.

Članak 49.h

(1) Lučka kapetanija dužna je o onečišćenju mora izvijestiti nadležno tijelo županije radi poduzimanja odgovarajućih mjera, a nadležno županijsko tijelo dužno je bez odlaganja poduzeti sve potrebne mjere radi sprečavanja širenja onečišćenja, te otklanjanja onečišćenja, kako je to utvrđeno Planom intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.

(2) Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora, uključujući sustav opremanja i osposobljavanja za njegovu provedbu, propisuje Vlada Republike Hrvatske.“.

Članak 18.

U članku 50. stavku 2. ispred riječi: "radiopostaje", dodaje se riječ "obalne".

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Na objekte sigurnosti plovidbe iz stavka 2. ovoga članka zabranjeno je postavljati natpise, te je zabranjeno objekte sigurnosti plovidbe oštećivati i neovlašteno postavljati, uklanjati, zamjenjivati ili mijenjati njihovo značenje.“.

Članak 19.

U članku 51. stavku 3. iza riječi: „objekti hidrografije“ dodaju se riječi: „(mareografska postaja, strujomjerna postaja označena plutačom, termistorska postaja označena plutačom, valografska plutača, višenamjenska oceanografska plutača i sl.)“.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Na objekte hidrografije iz stavka 3. ovoga članka zabranjeno je neovlašteno postavljati natpise, te je zabranjeno objekte hidrografije oštećivati i neovlašteno uklanjati, zamjenjivati ili mijenjati njihovo značenje.“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 20.

Iza članka 54. dodaje se članak 54.a.koji glasi:

“Članak 54a

(1) U postupku donošenja dokumenata i akata prostornog uređenja i gradnje Ministarstvo sudjeluju u utvrđivanju uvjeta za zahvate u prostoru obale, unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske

(2) Nositelj izrade akta ili dokumenta prostornog uređenja dužan je pravovremeno obavijestiti tijelo iz stavka 1. ovoga članka o donošenju dokumenata, odnosno akata prostornog uređenja i gradnje i pozvati ga na davanje suglasnosti i posebnih uvjeta s naslova sigurnosti plovidbe i zaštite mora od onečišćenja s brodova.

(3) U postupcima donošenja dokumenata ili akata iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo može zatražiti izradu maritimne studije posebice za zahvate u morskom prostoru koji bitno utječu na sigurnost plovidbe i zaštitu mora od onečišćenja s brodova.

(4) Maritimska studija iz stavka 3. ovog članka treba obuhvaćati najmanje navigacijska i meteorološko-oceanografska obilježja akvatorija, odnosno zahvata u prostoru, tehničko - tehnološka i prometno - plovidbena obilježja zahvata u morskom prostoru, mjere maritimne sigurnosti u pogledu plovidbe i boravka pomorskih objekata, te zaštite mora od onečišćenja s pomorskih objekata u prilazu i unutar zahvata u morskom prostoru.

(5) Akti prostornog uređenja za zahvate u prostoru iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati i temeljiti se na službenim hidrografskim i oceanološkim podacima.“

Članak 21.

Naslov Glave III. Dijela trećeg mijenja se i glasi: „LUKE i OSTALI DIJELOVI UNUTARNJIH MORSKIH VODA“.

Članak 22.

Članak 56. mijenja se i glasi:

„Članak 56.

(1) Luke moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe, sigurnosne zaštite i zaštite od onečišćenja.

(2) Lučke uprave, koncesionari luka posebne namjene, fizičke i pravne osobe i pomorski objekti koji koriste luku dužni su pridržavati se ili udovoljavati pravilima o redu u luci, sigurnosti plovidbe, zaštiti ljudskih života i zaštiti od onečišćenja koje propisuje ministar.

(3) U luci i na drugim dijelovima unutarnjih morskih voda zabranjeno je obavljati aktivnosti utvrđene posebnim propisom koji donosi ministar.

(4) Ronioci i organizatori ronjenja dužni su se pridržavati ili udovoljavati odredbama propisa o sigurnosti ronjenja koje donosi ministar.

(5) Ostala pitanja u svezi s lukama koja nisu uređena ovim Zakonom uređuju se posebnim zakonom.“

Članak 23.

Iza članka 56. dodaju se članci 56.a , 56.b i 56.c koji glase:

„Članak 56.a

(1) Lučka uprava i koncesionari luka posebne namjene dužni su osigurati opremanje luke odgovarajućom opremom i uređajima za rukovanje i prihvrat krutog i tekućeg otpada, ostatke tereta s plovnih objekata, zauljenih voda i fekalija kako su definirane odredbama MARPOL Konvencije 73/78 kako je izmijenjena i dopunjena, donijeti i primijeniti Plan za prihvat i rukovanje otpadom i ostacima tereta i osigurati prihvat i sakupljanje otpada s plovnih objekata.

(2) Plan iz stavka 1. ovoga članka donosi se uz konzultacije sa predstavnicima korisnika luka i drugim zainteresiranim osobama i tijelima.

(3) Plan iz stavka 1. ovoga članka ovjerava nadležna lučka kapetanija svake tri godine.

(4) Pravo na sakupljanje i zbrinjavanje otpada iz luka imaju osobe koje su za to ovlaštene posebnim propisom.

(5) Kapacitet i dostupnost opreme i uređaja iz stavka 1. moraju odgovarati potrebama brodova koji uobičajeno koriste luku bez uzrokovanja nepotrebnog kašnjenja brodova.

(6) Ministarstvo će ispitati svaki slučaj prijave neadekvatnosti ili nedostatnosti sustava prihvata otpada s brodova, te naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka.

(7) Ministar će uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša propisom iz članka 56.b stavka 9. propisati sadržaj plana za prihvat i rukovanje otpadom i ostacima tereta, te način postupanja sa prigovorima.

Članak 56.b

(1) Troškove osiguravanja i korištenja opreme i uređaja iz članka 56.a snose plovni objekti plaćanjem naknade za prihvat i sakupljanje otpada.

(2) Visinu naknade u lukama otvorenim za javni promet, na prijedlog lučke uprave, utvrđuje ministar. Visinu naknade u lukama posebne namjene utvrđuje koncesionar.

(3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka mora biti pravična, transparentna, nediskriminatorna i mora odražavati troškove uređaja, opreme i usluga koje su dostupne za prihvata i sakupljanje broskog otpada. Visina naknade, kriterij i osnova za njen obračun moraju biti javno objavljeni i dostupni svim korisnicima luke.

(4) Svi brodovi, osim ribarskih i javnih brodova, koji uplovljavaju u luku plaćaju naknadu za prihvata i sakupljanje otpada neovisno o stvarnoj predaji otpada. Naknada se utvrđuje u odnosu na kategoriju, vrstu i veličinu plovnog objekta.

(5) Ukoliko sredstva prikupljena naknadom iz stavka 4. ovoga članka nisu dostatna za osiguranje prihvata i sakupljanja otpada, lučka uprava i koncesionar luke posebne namjene može, uz suglasnost ministra, utvrditi i obvezu plaćanja naknade po tipu i količini broskog otpada koji se stvarno preda i to posebno za prihvata i sakupljanje opasnog otpada.

(6) Naknada iz stavaka 4. i 5. ovoga članka će se umanjiti ako brod ima uveden sustav ekološki prihvatljivog upravljanja otpadom, te zapovjednik može dokazati da korištenjem takvog sustava, uređaja i opreme na brodu smanjuje količinu broskog otpada.

(7) Iznimno, Ministarstvo može, na temelju ugovora između brodarka i lučkih uprava, odobriti brodovima u linijskom prijevozu, kao i izletničkim brodovima koji redovito tiču pojedine luke, predaju broskog otpada i plaćanje naknade u jednoj od luka ticanja. Ministarstvo će o izdanim odobrenjima jednom godišnje podnijeti izvješće Europskoj komisiji.

(8) Kriterij, visinu i način plaćanja naknade za ribarske brodove, jahte i brodice propisuje ministar propisom iz stavka 9. ovoga članka.

(9) Potonje propise o redu u lukama i drugim dijelovima unutarnjih morskih voda u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštiti od onečišćenja, uključujući obveze u pogledu predaje, prihvata i sakupljanja otpada i ostataka tereta s plovnih objekata, te kriterije za utvrđivanje visine naknade iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.“

Članak 56.c

(1) Rukovanje opasnim i štetnim tvarima u lukama i pomorskom prometu, kao i uvjeti i način pod kojima se obavlja ukrcavanje i iskrcavanje opasnih i štetnih tvari, rasutog i ostalih tereta u lukama, te način sprječavanja onečišćenja, propisat će ministar.

(2) Opskrba pogonskim gorivom može se obavljati na lučkom području i izvan lučkog područja sa plovnih ili plutajućih objekata uz udovoljavanje uvjetima sigurnosti plovidbe i zaštite morskog okoliša koje utvrđuje nadležna lučka kapetanija.

(3) Lučka uprava, koncesionar luke posebne namjene ili koncesionar koji upravlja napravama, uređajima i postrojenjima za prihvata, smještaj ili preradu ulja na pomorskom dobru, dužan je prigodom iskrcavanja, prekrcavanja ili ukrcavanja tih tvari poduzeti mjere

za uspješno sprječavanje ispuštanja ili istjecanja tih ulja, odnosno spriječiti širenje isteklog ulja u more ili na obalu.

(4) Cjevovodi i spojnice moraju se podvrgavati redovitom tromjesečnom pregledu stručne komisije koju određuje lučka kapetanija.

(5) Jedan član komisije mora biti predstavnik pravne ili fizičke osobe iz stavka 3. ovoga članka.“.

Članak 24.

U članku 60. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Način i uvjete usklađene dostave i razmjene podataka i dokumenata o pomorskom prometu jedinstvenim sučeljem, između broda i nadležnih tijela državne uprave, između tijela državne uprave međusobno, te međunarodne razmjene podataka i dokumenata, uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.“.

Članak 25.

Članak 62. mijenja se i glasi:

„Članak 62.

(1) Domaći i strani brod koji prevozi više od 2.000 tona ulja kao teret, koji namjerava uploviti u hrvatsku luku ili pristati uz odobalni objekt u njezinom teritorijalnom moru mora imati svjedodžbu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu radi pokrivanja odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem predviđene u članku 820. ovoga Zakonika.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na brod koji prevozi više od 2.000 tona ulja kao teret, koji je u vlasništvu strane države, a koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema svjedodžbu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena u granicama predviđenima u članku 816. ovoga Zakonika.

(3) Domaći i strani brod bruto tonaže veće od 1000, koji namjerava uploviti u hrvatsku luku ili pristati uz odobalni objekt u njezinom teritorijalnom moru mora imati svjedodžbu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu radi pokrivanja odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem predviđene u članku 823.e ovoga Zakonika.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka odnosi se i na brod bruto tonaže veće od 1000, koji je u vlasništvu strane države, a koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema svjedodžbu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena u granicama predviđenima u članku 823.d stavku 1. ovoga Zakonika.

(5) Domaći putnički brod u međunarodnoj plovidbi i strani putnički brod koji namjerava uploviti u hrvatsku luku mora imati svjedodžbu o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu

u skladu s Uredbom EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(6) Odredba stavka 5. odnosi se i na brod koji je ovlašten prevoziti više od 12 putnika, a u vlasništvu je strane države, te koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema svjedodžbu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena sukladno Uredbi EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(7) Domaći i strani plovni objekt bruto tonaže 300 ili više koji namjerava uploviti u unutarnje morske vode, odnosno pristati uz odobalni objekt u teritorijalnom moru, dužan je pružiti dokaz o sklopljenom osiguranju ili drugom financijskom jamstvu, kao što je garancija banke ili slične institucije, radi pokrića troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine u iznosu propisanom člankom 840.p ovog Zakonika.

(8) Domaći i strani brod bruto tonaže 300 ili više koji namjerava uploviti u hrvatsku luku, odnosno pristati uz odobalni objekt u njezinom teritorijalnom moru, dužan je pružiti dokaz o sklopljenom osiguranju ili drugom financijskom jamstvu iz članka 747.a ovog Zakonika.“.

Članak 26.

U članku 63. stavak 2. briše se.

Članak 27.

Članak 64. briše se.

Članak 28.

Članak 65. mijenja se i glasi:

„Članak 65.

(1) Zabranjeno je na plovni put bacati predmete koje mogu ometi ili ugroziti sigurnu plovidbu.

(2) Iznimno, rješenjem nadležne lučke kapetanije uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša može se dopustiti potapanje na morsko dno plovila koja neće onečistiti okoliš i neće ometati sigurnost plovidbe. Položaj potopljenog plovila određuje i unosi u pomorske navigacijske karte i publikacije Hrvatski hidrografski institut.“.

Članak 29.

U članku 70. u stavku 2. podstavku a iza riječi:“hrvatski putnički brodovi,” dodaju se riječi: „i putnički brodovi koji viju zastavu države članice Europske unije,”.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

„(10) Pozicije ukrcavanja peljara iz stavka 7. ovog članka ucrtavaju se i opisuju na službenim pomorskim navigacijskim kartama i publikaciji „Peljar I“ koje izdaje Hrvatski hidrografski institut i objavljuju u „Oglasu za pomorce“.“

Članak 30.

U članku 76. stavku 1. točki 4. riječ: „smećem“ zamjenjuje se riječju: „otpadom“.

U stavku 2. iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

„5) ako brod ima ažurirane službene pomorske navigacijske karte i publikacije.“

Članak 31.

U članku 77. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Sposobnost za plovidbu prema odredbama članka 76. stavka 1. ovoga Zakonika u odnosu na brodove hrvatske državne pripadnosti u nacionalnoj plovidbi obavlja Hrvatski registar brodova.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3., 4., a stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Prava i obveze priznatih organizacija u odnosu na Ministarstvo, način i postupak ovlašćivanja, te obavljanje nadzora propisat će ministar.“

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 32.

U članku 87. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ministarstvo izdaje svjedodžbe o oslobađanju od obveze udovoljavanja pojedinim odredbama u skladu sa ovim člankom Zakonika, vodi evidenciju o svim izdanim svjedodžbama o oslobađanju, te o njima izvještava Međunarodnu pomorsku organizaciju, a kada je to propisano i nadležna tijela Europske unije.“

Članak 33.

U članku 95. stavku 1. iza riječi: „pismu“ briše se točka, stavlja zarez i dodaje tekst: „osim broskog dnevnika i dnevnika stroja koji se na brodovima u međunarodnoj plovidbi mogu voditi na engleskom jeziku.“

Članak 34.

U članku 96. iza riječi: „Zakonikom“ dodaju se riječi: „i propisima donesenim temeljem ovoga Zakonika“.

Članak 35.

U članku 102. stavku 1. točki 2. riječ: „smećem“ zamjenjuje se riječju: „otpadom“.

U stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) ako ima propisan broj stručnih radnika koji objekt mora imati za siguran rad,“.

Članak 36.

U članku 103. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Sposobnost za uporabu utvrđuje Hrvatski registar brodova.“

Članak 37.

Članak 106. briše se.

Članak 38.

U članku 112. stavku 1. riječi: „, imenovano tijelo“ brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Poslove priznate organizacije iz stavka 1. ovoga članka obavlja Hrvatski registar brodova.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 39.

U članku 113. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Pravna ili fizička osoba koja namjerava započeti gradnju ili preinaku brodice ili jahte dužna je prije početka gradnje brodice ili jahte podnijeti prijavu gradnje priznatoj organizaciji, imenovanom tijelu, odnosno nadležnoj lučkoj kapetaniji ili ispostavi kako je navedeno u stavcima 4. do 8. ovog članka.“

U stavku 2. iza riječi: "i javne svrhe" dodaje se riječ: "ili", a u točki 6. iza riječi: "brodica" dodaje se riječ: "ili".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„ (3) Tehnički nadzor za brodice za sport i razonodu ili jahte duljine do 24 m obuhvaća:

- 1) ocjenu sukladnosti brodice ili jahte za vrijeme gradnje kod graditelja,
- 2) provjeru opreme brodica ili jahti,

3) preglede postojećih brodica ili jahti.“.

U stavku 4. ispred riječi: "Nadzor" dodaje se riječ: "Tehnički".

Stavci 6., 7. i 8. mijenjaju se i glase:

„(6) Nadzor nad gradnjom brodice za sport i razonodu koja se gradi za vlastite potrebe graditelja (samogradnja), obavlja lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije.

(7) Lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije može nadzor nad gradnjom iz stavka 6. ovoga članka, ako isto ocijeni primjerenim, povjeriti priznatoj organizaciji.

(8) Nadzor nad gradnjom jahte koja se gradi za vlastite potrebe graditelja (samogradnja) obavlja priznata organizacija.“.

U stavicima 9. i 10. iza riječi „Preglede“ dodaju se riječi „i provjeru opreme“.

Stavak 11. se briše.

Članak 40.

U članku 118. stavku 1. iza riječi: „obavlja se“ dodaje se zarez i riječi: „na zahtjev vlasnika, kada je to potrebno“.

Članak 41.

U članku 125. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Propis kojim se potanje uređuje način primjene Međunarodne konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine donosi ministar.

(6) Odredbe ovoga Zakonika, međunarodnih ugovora, koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske te objavljeni, te kolektivnih ugovora, koje uređuju radnopravne odnose za pomorce u međunarodnoj plovidbi, imaju prednost pred odredbama Zakona o radu.“

Članak 42.

U članku 126. stavak 2. briše se.

Članak 43.

U članku 127. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Članu posade broda u međunarodnoj plovidbi, bez obzira na državnu pripadnost broda, može se u stranim sredstvima plaćanja isplaćivati plaća i druga primanja koja potražuje na temelju ugovora o radu i/ili kolektivnog ugovora za pomorce ili izvan ugovorno.“.

Članak 44.

U članku 129. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(5) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka član posade broda iz stavka 1. ovoga članka koji lučkoj kapetaniji podnese dokaz da je njegov ugovor o radu sklopljen na razdoblje duže od razdoblja ukrcanja na brodu ostaje osiguran do dana prestanka njegovog ugovora o radu.“.

Dosadašnji stavci 7., 8., 9. i 10. postaju stavci 8., 9., 10. i 11.

Članak 45.

U članku 131. iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

„(6) Zdravstvene preglede članova posade broda mogu obavljati samo one zdravstvene ustanove ili ordinacije koje posjeduju ovlaštenje za obavljanje liječničkih pregleda članova posade.

(7) Svaka ovlaštena zdravstvena ustanova ili ordinacija mora uvesti i održavati sustav upravljanja kvalitetom kojim je obuhvaćeno obavljanje liječničkih pregleda članova posade brodova, brodica i jahti i koji mora biti ocijenjen od nezavisne certifikacijske ustanove.“.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 8.

Članak 46.

U članku 145. stavku 2. iza riječi: „djelatnosti“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „kao i za takvu štetu koju član posade pretrpi na radu ili u vezi sa radom na brodu zbog nepostojanja uvjeta za siguran rad,“

Stavak 3. se briše.

U stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: „i 3.“ brišu se.

Članak 47.

U članku 166. stavku 1. točki 3. riječ: „smeća“ zamjenjuje se riječju: „otpada“

Iza točke 13. dodaje se točka 14. koja glasi:

„14) Nadzor nad priznatim organizacijama i Hrvatskim registrom brodova.“.

Članak 48.

U članku 167. stavku 2. iza točke 9. dodaju se točke 10. do 13. koje glase:

„10) Međunarodne konvencije o radu pomoraca, 2006.

11) Međunarodne konvencije o nadzoru štetnih sustava protiv obraštanja brodova, 2001.

12) Međunarodne konvencije o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima, 2004.

13) Atenske konvencije o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, 1974., kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz 2002. godine.“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Pored isprava u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, inspekcijskim nadzorom nad stranim brodovima provjerava se i da li brod ima važeće isprave sukladno Uredbi 392/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća o odgovornosti prijevoznika putnika morem u slučaju nesreće, Direktivi 2009/20/EC Europskog Parlamenta i Vijeća o osiguranju brodovlasnika za pomorske tražbine, kao i dokaz o drugim obveznim osiguranjima propisanim ovim Zakonikom.“.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 49.

U članku 171. stavku 8. riječi: „posredstvom pravne ili fizičke osobe kojoj je to poslovna djelatnost“ brišu se.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Uklanjanje broda u smislu stavaka 8. i 9. ovoga članka znači svaki oblik sprječavanja, ublažavanja ili otklanjanja opasnosti. Uklanjanje broda može uključivati i prodaju broda na javnoj dražbi.“.

Iza stavka 11. dodaje se novi stavak 12. koji glasi:

„(12) U pogledu tražbine koja se tiče naknade troškova uklanjanja broda u smislu stavaka 8. i 9. ovoga članka, Republika Hrvatska ima založno pravo na brodu koji je predmet uklanjanja.“.

Dosadašnji stavci 12. i 13. postaju stavci 13. i 14.

Stavak 13. mijenja se i glasi:

„(13) Ako su uklanjanjem broda u smislu stavaka 8. i 9. ovoga članka ostvarena određena novčana sredstva, ona će se iskoristiti za podmirenje razumnih troškova vezanih uz uklanjanje, dok će se možebitni ostatak sredstava deponirati kod teritorijalno nadležnog trgovačkog suda na ime vlasnika broda, o čemu će Ministarstvo objaviti oglas u Narodnim novinama.

Iza stavka 14. dodaju se stavci 15. i 16. koji glase:

„(15) Način i postupak prodaje broda na javnoj dražbi u skladu sa stavkom 11. ovoga članka propisuje ministar posebnim propisom.

(16) Rješenja i obavijesti koji se donose temeljem ovog članka dostavljaju se vlasniku i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Smatra se da je dostava obavljena uredno osmog dana od kada su rješenje ili obavijest objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva.“.

Članak 50.

U članku 189. stavku 2. iza riječi: "brod" dodaje se riječ: "u gradnji".

U stavku 3. iza riječi: "jahta" dodaju se riječi: "u gradnji".

Članak 51.

U članku 190. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 1. i 2.

Članak 52.

U članku 195. stavku 3. riječi: „imenik vlasnika brodova“ zamjenjuju se riječima: „imenik vlasnika pomorskih objekata“.

U stavku 6. riječ: „brodova“ briše se.

U stavku 7. iza riječi: „nepomičnih odobalnih objekata“ dodaju se riječi: „upisnika plutajućih objekata u gradnji, upisnika nepomičnih odobalnih objekata u gradnji“.

Članak 53.

U članku 200. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) U list B uložka glavne knjige upisnika jahti mora se upisati tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe korisnika jahte koji je primatelj leasinga ili ime i prezime, te prebivalište fizičke osobe korisnika jahte koji je primatelj leasinga.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

U stavku 4. riječi: „brodara i“ brišu se.

Članak 54.

U članku 201. iza riječi: „zakup broda“ dodaju se riječi: „ili drugog pomorskog objekta“.

Članak 55.

U članku 207. stavku 1. točki 4. riječi: „na manje od tri metra“, zamjenjuju se riječima: „na duljinu 2,5 metra ili manju“.

Članak 56.

U članku 212. stavku 2. iza riječi: „nad brodom u gradnji“, dodaju se riječi: „odnosno jahtom u gradnji“.

Članak 57.

U članku 214. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Pravo vlasništva i druga stvarna prava na brodu, jahti ili brodici mogu se steći, prenijeti, ograničiti i ukinuti jedino upisom u odgovarajući upisnik ili očevidnik.“.

Članak 58.

U članku 235. iza riječi: „upisnik jahti“ točka se zamjenjuje zarezom iza kojeg se dodaju riječi: „odnosno jahte u gradnji upisane u upisnik jahti u gradnji.“.

Članak 59.

U članku 253. iza riječi: „plutajuće objekte, odnosno odobalne nepomične objekte“ dodaju se riječi: „te plutajuće objekte u gradnji, odnosno odobalne nepomične objekte u gradnji“.

Članak 60.

Članak 274. briše se.

Članak 61.

U članku 276. stavku 1. riječi: „čiji je upis u upisnik brodova obvezan (članak 187.)“ brišu se.

Članak 62.

U članku 277. stavku 1. iza riječi: „odnosno naziv i sjedište“, dodaju se riječi: „te osobni identifikacijski broj“.

Članak 63.

U članku 294. stavku 1. iza riječi: „isprava“ briše se točka i dodaju se riječi: „ili u neovjerenoj preslici ako je izvornu ispravu izdalo Ministarstvo.“.

U stavku 3. riječ: „zapisnik“ zamjenjuje se riječju: „upisnik“.

U stavku 5. iza riječi: „telefaksom“ dodaju se riječi: „ili na drugi primjeren način“.

Članak 64.

U članku 298. stavku 1. točki 2. iza riječi: „ime i prebivalište“ dodaju se riječi: „i osobni identifikacijski broj“.

Članak 65.

U članku 315. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Potvrdu iz točke 7. stavka 1. ovoga članka nije potrebno priložiti u postupku upisa broda kupljenog na javnoj dražbi koju provodi Republika Hrvatska ili sudskom prodajom koja se provodi u Republici Hrvatskoj.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 66.

U članku 339. kratice: „npr.“ i „itd.“, te riječi: „tužba za ostvarivanje pomorskog privilegija“ brišu se.

Članak 67.

Članak 347. briše se.

Članak 68.

U članka 429.a stavku 1. podstavak a mijenja se i glasi:

„a) iz gospodarske djelatnosti brodovima u svom vlasništvu ili vlasništvu domaćih ili stranih ovisnih brodovlasničkih trgovačkih društava, brodovima uzetim u zakup ili u brodarski ugovor,“

Članak 69.

U članku 598. stavku 1. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3) prijevoznik koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili djelomično je stvarni prijevoznik ili, u mjeri u kojoj prijevoznik stvarno obavlja prijevoz, prijevoznik,“.

Dosadašnje točke 3., 4., 5. i 6. postaju točke 4., 5., 6. i 7.

U točkama 4. i 5. iza riječi: „ugovora o prijevozu“ dodaju se riječi: „putnika“.

U točki 5. podtočki a riječi: „ugovora o zakupu broda“ zamjenjuju se riječima: „brodarskog ugovora“.

Iza točke 7. dodaje se točka 8. koja glasi:

„8) *mana broda* je loše funkcioniranje, kvar ili neusklađenost s primjenjivim propisima o sigurnosti u pogledu bilo kojeg dijela broda ili brodske opreme koji se koriste za bijeg, evakuaciju, ukrcaj i iskrcaj putnika, ili koji se koriste za poriv, kormilarenje, sigurnu plovidbu, privezivanje, sidrenje, dolazak ili odlazak s veza ili sidrišta, ili za kontrolu oštećenja nakon naplavlivanja, ili koji se koriste za spuštanje uređaja za spašavanje.“

Članak 70.

U članku 599. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Ako nije drugačije ugovoreno, prevoznina se plaća prilikom izdavanja putne karte, a ako putna karta nije izdana, prilikom ulaska putnika na brod.“

Članak 71.

Članak 601. mijenja se i glasi:

„Članak 601.

- (1) Prijevoznik je dužan izdati putniku putnu kartu.
- (2) Putna karta može glasiti na ime ili na donositelja.
- (3) Putna karta može biti izdana u elektroničkom obliku.“

Članak 72.

U članku 603. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Ako nije drugačije ugovoreno, prigovor protiv sadržaja putne karte na ime, može se staviti dok putovanje nije započelo.“

Članak 73.

U članku 604. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Putna karta koja glasi na donositelja ne može se, nakon što je putnik započeo putovanje, prenijeti na drugu osobu bez pristanka prijevoznika.“

Članak 74.

Članak 606. mijenja se i glasi:

„Članak 606.

(1) Na prava putnika primjenjuju se odredbe Uredbe (EU) 1177/2010 o pravima putnika kada putuju morem i unutarnjim plovnim putovima i izmjeni Uredbe (EZ) 2006/2004, osim u pogledu putnika koji putuju:

- a) na plovnim objektima ovlaštenima za prijevoz do najviše 12 osoba;
- b) na plovnim objektima čija posada ne broji više od tri člana ili gdje je dužina ukupne putničke usluge manja od 500 metara u jednome smjeru;
- c) na ekskurziji ili aranžmanima za razgledavanje različitima od krstarenja;
- d) na plovnim objektima koji se ne pokreću mehaničkim sredstvima kao i na originalnim i individualnim replikama povijesnih putničkih plovnih objekata projektiranih prije 1965. godine, izrađenim većim dijelom od originalnih materijala i ovlaštenima za prijevoz do 36 putnika.

(2) Tijelo nadležno za provedbu odredaba stavka 1. ovoga članka, kao i odredaba uredbe navedene u tome stavku je Agencija za obalni linijski pomorski promet.“.

Članak 75.

Članci 608., 610. i 611. brišu se.

Članak 76.

Članak 612. mijenja se i glasi:

„Članak 612.

(1) Na prijevoz putnika i prtljage u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi brodovima klase A i B kako su definirani Direktivom 2009/45/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o sigurnosnim pravilima i normama za putničke brodove, primjenjuje se Uredba 392/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o odgovornosti prijevoznika u prijevozu putnika morem u slučaju nesreća. Na prijevoz putnika i prtljage u nacionalnoj plovidbi brodovima koji ne spadaju u klasu A i B primjenjuju se odredbe ovoga Zakonika.

(2) Odredbe ovoga Zakonika i Uredbe o odgovornosti prijevoznika za smrt i tjelesne ozljede putnika primjenjuju se i kad se prijevoz obavlja besplatno.“.

Članak 77.

Članak 613. mijenja se i glasi:

„Članak 613.

(1) Za štetu pretrpljenu uslijed smrti ili tjelesne ozljede putnika koji su prouzročeni uslijed brodoloma, prevrnuća, sudara ili nasukanja broda, eksplozije ili požara na brodu te mane broda prijevoznik je odgovoran u mjeri u kojoj takva šteta u pogledu toga putnika za svaki zasebni događaj ne prelazi 250000 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja, osim ako prijevoznik dokaže da je nezgoda:

- a) posljedica rata, neprijateljstva, građanskog rata, pobune ili izvanredne , neizbježne i nesavladive prirodne pojave; ili

b) u cijelosti prouzročena radnjom ili propustom treće osobe učinjenima s namjerom da se prouzroči nezgoda.

(2) Kada i u mjeri kojoj šteta prelazi iznos od 250000 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja prijevoznik je odgovoran osim ako dokaže da se nezgoda koja je prouzročila štetu dogodila bez njegove krivnje.

(3) Za štetu pretrpljenu uslijed smrti ili tjelesne ozljede koji nisu prouzročeni uslijed brodoloma, prevrnuća, sudara ili nasukanja broda, eksplozije ili požara na brodu te mane broda, prijevoznik odgovara ako se nezgoda koja je prouzročila štetu dogodila zbog njegove krivnje.

(4) Osoba koja traži naknadu štete iz stavka 3. ovoga članka mora dokazati da se nezgoda koja je prouzročila štetu dogodila u tijeku prijevoza te visinu štete.

(5) Za štetu pretrpljenu uslijed oštećenja, manjka ili gubitka ručne prtljage, te zakašnjenja u njezinoj predaji prijevoznik je odgovoran ako se nezgoda koja je prouzročila štetu može pripisati njegovoj krivnji.

(6) Krivnja prijevoznika se pretpostavlja dok se ne dokaže protivno, ako su oštećenje, manjak ili gubitak ručne prtljage te zakašnjenje u njezinoj predaji nastali neposredno zbog brodoloma, prevrnuća, sudara ili nasukanja broda, eksplozije ili požara na brodu te mane broda.

(7) Krivnja prijevoznika za štetu zbog oštećenja, manjka ili gubitka ostale prtljage te zbog zakašnjenja u predaji te prtljage putniku pretpostavlja se dok se ne dokaže protivno, bez obzira na narav događaja koji je tu štetu prouzročio.“.

Članak 78.

U članku 614. iza stavka 1. dodaju se stavci 2.do 7. koji glase:

„(2) Prijevoznik ostaje odgovoran za cjelokupan prijevoz i u slučaju kada prijevoz u cijelosti ili dijelom povjeri stvarnom prijevozniku.

(3) Prijevoznik, glede prijevoza koji obavlja stvarni prijevoznik, odgovara i za radnje i propuste osoba koje rade za stvarnog prijevoznika i njegovih punomoćnika kada oni djeluju u granicama svojeg zaposlenja.

(4) Stvarni prijevoznik, za dio prijevoza koji obavlja, odgovara prema odredbama ovoga Zakonika koja vrijede za odgovornost prijevoznika.

(5) Svaki poseban sporazum koji sklopi prijevoznik tiče se stvarnog prijevoznika samo ako se on s tim sporazumom izričito suglasi i tu suglasnost izrazi pisanim putem.

(6) Kada je tužba za naknadu štete podnesena protiv prijevoznika i stvarnog prijevoznika njihova odgovornost je solidarna.

(7) Nijedna odredba ovoga Zakonika ne utječe na pravo regresa između prijevoznika i stvarnog prijevoznika.“.

Članak 79.

Članak 615. mijenja se i glasi:

„Članak 615.

(1) Svaki prijevoznik koji stvarno obavlja međunarodni prijevoz u cijelosti ili djelomično brodom upisanim u hrvatski upisnik brodova koji je ovlašten prevoziti više od dvanaest putnika, dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog smrti ili tjelesne ozljede putnika u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u Uredbi EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(2) Prijevoznik iz st.1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi i u skladu s odredbama Uredbe EU 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode.

(3) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

- a) ime broda, pozivni znak i luku upisa,
- b) ime i glavno poslovno sjedište prijevoznika koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili djelomično,
- c) IMO broj za identifikaciju broda,
- d) vrsta i trajanje jamstva,
- e) naziv i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja pruža financijsko jamstvo, a kada je to prikladno, poslovno sjedište gdje je zaključeno osiguranje ili drugo financijsko jamstvo,
- f) rok važenja svjedodžbe, koji ne može biti duži nego što je rok važenja osiguranja ili drugog financijskog jamstva,
- g) sva dopuštena ograničenja, uvjete i iznimke osigurateljnog pokrića.

(4) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka mora biti na brodu, a preslika se čuva u upisniku broda.“.

Članak 80.

U članku 616. stavku 1. riječi: „članka 615. stavka 2.“ zamjenjuju se riječima: „članka 613. stavka 7.“.

Članak 81.

U članku 620. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Odgovornost prijevoznika u slučaju smrti ili tjelesne ozljede putnika ograničava se, u svim slučajevima, na 400.000 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po putniku i događaju.“.

Članak 82.

U članku 621. stavku 1. točke 1., 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„1) za ručnu prtljagu – 2.250 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po putniku i putovanju,
2) za vozila, uključujući i prtljagu koja se prevozi u vozilu ili na njemu na – 12.700 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po vozilu i putovanju,
3) za ostalu prtljagu, osim prtljage iz stavka 1. točke 1 i 2 ovoga članka – 3.375 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po putniku i putovanju.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Odredbe stavka 1. točke 1. ne primjenjuju se na medicinska pomagala koja koriste putnici s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću. Za štetu nanесenu medicinskim pomagalima prijevoznik je dužan platiti odgovarajuću naknadu koja će odgovarati vrijednosti nove ili popravljene prtljage.“.

Članak 83.

U članku 622. stavku 1. riječi: „ne veće od 300“ zamjenjuju se riječima: „ne veće od 330“, a riječi: „i ne veće od 135“ zamjenjuju riječima „i ne veće od 149“.

Članak 84.

Članak 624. mijenja se i glasi:

„Članak 624.

Prijevoznik i putnik mogu izričito i pisanim putem ugovoriti više granice odgovornosti prijevoznika u odnosu na granice odgovornosti navedene u člancima 620., 621. i 622. ovoga Zakonika.“.

Članak 85.

Iza članka 626. dodaju se članci 626.a i 626.b koji glase:

„Članak 626.a

(1) U slučaju smrti ili ozljede putnika prijevoznik koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili djelomično mora u roku od 15 dana od identifikacije osobe s pravom na naknadu štete isplatiti predujam koji je potreban za podmirenje njezinih neposrednih ekonomskih potreba.

(2) Predujam iz stavka 1. ovoga članka u slučaju smrti putnika ne smije biti niži od 21000 Posebnih prava vučenja.

(3) Predujam ne predstavlja priznanje odgovornosti, te se može kompenzirati iznosima isplaćenima na temelju odgovornosti prijevoznika.

(4) Predujam je nepovratan, osim u slučajevima kada je isplaćen osobi koja nije imala pravo na naknadu štete ili u slučaju kada se prijevoznik temeljem članka 613. stavaka 1., 2 i 3. i članka 619. ovoga Zakonika oslobodio odgovornosti.

Članak 626.b

(1) Prijevoznik i/ili stvarni prijevoznik moraju, prilikom prodaje prijevoza, osigurati da su sažeci glavnih odredbi koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovoj prtljazi, uključujući rokove za podnošenje tužbe za naknadu štete, dostupni putniku na svim prodajnim mjestima, uključujući telefonsku prodaju ili internetsku prodaju.

(2) Sažetak pravila o odgovornosti prijevoznika iz stavka 1. ovoga članka Zakonika mora biti dostupan putniku prije putovanja ili neposredno prije početka putovanja.“.

Članak 86.

U članku 627. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pored vremena iz stavka 1. ovoga članka prijevoz ručne prtljage obuhvaća i vrijeme za koje se putnik nalazi u putničkoj lučkoj stanici ili na kakvom drugom lučkom uređaju na obali ako je prijevoznik primio ručnu prtljagu a nije je predao putniku.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Prijevoz ostale prtljage koja nije ručna obuhvaća vrijeme od trenutka kad je prijevoznik prtljagu na kopnu ili brodu primio do trenutka kad ju je predao putniku.“.

Članak 87.

U članku 629. stavku 1. točki 1. alineji 1. riječi: „prije ili u trenutku njezina iskrcaja“ zamjenjuju se riječima: „prije i u trenutku iskrcaja putnika“.

Članak 88.

Iza članka 633. dodaje se članak 633.a koji glasi:

„Članak 633.a

(1) Svaki prijevoznik koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili djelomično brodom upisanim u hrvatski upisnik brodova koji je ovlašten prevoziti više od dvanaest putnika dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog smrti ili tjelesne ozljede

putnika, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 613. stavku 1. ovoga Zakonika.

(2) Prijevoznik iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Atenske konvencije o prijevozu putnika i njihove prtljage morem iz 2002. godine i ovoga Zakonika.

(3) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

- a) ime broda, brojeve ili slova za raspoznavanje i luku upisa,
- b) ime i glavno poslovno sjedište upisanog vlasnika,
- c) IMO broj za identifikaciju broda,
- d) vrsta i trajanje jamstva,
- e) naziv i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja pruža financijsko jamstvo, a kada je to prikladno, poslovno sjedište gdje je zaključeno osiguranje ili drugo financijsko jamstvo,
- f) rok važenja svjedodžbe, koji ne može biti duži nego što je rok važenja osiguranja ili drugog jamstva.

(4) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka mora biti na brodu, a preslika se čuva u upisniku broda.

(5) Tužba za naknadu štete prouzročene smrću ili tjelesnom ozljedom putnika može se podnijeti neposredno protiv osiguratelja ili druge osobe koja je pružila financijsko jamstvo prema stavka 1. ovoga članka.

(6) Iznos naveden u stavku 1. ovoga članka primjenjuje se kao granica odgovornosti osiguratelja ili druge osobe koja je dala financijsko jamstvo čak i ako prijevoznik ili stvarni prijevoznik, izgube pravo na ograničenje odgovornosti.

(7) Osiguratelj ili jamac može istaći protiv tužitelja sve prigovore koje bi mogao istaći i prijevoznik iz stavka 1., osim prigovora stečaja ili likvidacije.

(8) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka osiguratelj ili jamac može istaći prigovor da je šteta prouzročena namjernom radnjom prijevoznika iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Osiguratelj ili jamac ima pravo zahtijevati da prijevoznik i stvarni prijevoznik sudjeluju u postupku.“.

Članak 89.

U članku 743. u stavku 2. riječi: „U slučaju kada je osiguranje iz stavka 1. ovoga članka obvezno“ zamjenjuju se riječima: „Kada je to posebno propisano“.

Članak 90.

Iza članka 747. dodaju se članci 747.a do 747.d koji glase:

„Članak 747.a

(1) Brod od 300 bruto tona ili više, osim ratnih brodova, pomoćnih ratnih brodova ili brodova u vlasništvu države ili kojima upravlja država i koji služe za ne gospodarske javne svrhe, mora imati potvrdu o osiguranju odgovornosti za pomorske tražbine navedene u Međunarodnoj konvenciji o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976., do svota osiguranja navedenih u Protokolu iz 1996. na tu Konvenciju.

(2) Osiguranje može biti sa ili bez franšize, u obliku pokrića kakvo pružaju članice Međunarodne grupe P&I klubova ili drugog zadovoljavajućeg jamstva kao financijskog jamstva ili samoosiguranja koji pružaju slične uvjete pokrića.

(3) Potvrdu izdanu od davatelja osiguranja mora sadržavati slijedeće podatke:

- a) ime broda, njegov IMO broj, i luku upisa;
- b) ime brodara ili bilo koje osobe odgovorne za vođenje broda;
- c) vrstu i rok osiguranja;
- d) ime i sjedište davatelja osiguranja i, gdje je to primjereno, sjedište gdje je osiguranje zasnovano.

(4) Potvrda mora biti izdana na engleskom, francuskom ili španjolskom jeziku, ili sadržavati prijevod na jednom od tih jezika.

Članak 747.b

Strani brod koji ispunjava uvjete iz članka 747. stavka 1. ovoga Zakonika i koji namjerava uploviti u hrvatsku luku, odnosno pristati uz odobalni objekt u teritorijalnom moru ili epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske ili namjerava obavljati aktivnosti u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru ili epikontinentalnim pojasom Republike Hrvatske dužan je imati potvrdu iz članka 747.a ovoga Zakonika.

Članak 747.c

Ako se inspekcijskim nadzorom ili uvidom u brodske isprave, ili temeljem informacije zaprimljene od drugih država članica Europske unije, utvrdi da brod nema potvrdu iz članka 747.a ovoga Zakonika, Lučka kapetanija može zabraniti uplovljavanje broda ili izdati nalog za isplovljenje broda. O poduzetim mjerama Ministarstvo će obavijestiti Europsku komisiju, države članice Europske unije i državu zastave broda.

Članak 747.d

Na osiguranja iz članka 747.a ovoga Zakonika ne primjenjuje se članak 743. stavak 2. ovoga Zakonika, osim ako takvo osiguranje nije nekim drugim člankom Zakonika propisano kao obavezno.“.

Članak 91.

U članku 760. iza riječi: „na moru“ zarez se zamjenjuje točkom, a riječi:

„uključujući vađenje potonulih stvari iz mora.“ brišu se.

Članak 92.

U članku 761. točka 1 mijenja se i glasi:

„1) *akcija spašavanja* jest svaki čin ili činidba poduzeta radi pomoći brodu ili bilo kojoj drugoj imovini koja je u opasnosti na moru.“.

Članak 93.

U članku 762. stavku 1. iza riječi: „ratne brodove“ zarez se zamjenjuje točkom, a riječi: „osim odredaba članka 781. – 783. ovoga Zakonika.“ brišu se.

Članak 94.

U članku 763. riječi: „zaposlene“ zamjenjuju se riječima: „zaposleni“.

Članak 95.

Članak 769. mijenja se i glasi:

„Članak 769.

(1) Osobe kojima su spašeni životi nisu dužne za to ništa platiti.

(2) Ako je u istoj akciji spašavanja sudjelovalo više spašavatelja od kojih su neki spasili osobe, a neki brod ili drugu imovinu, spašavatelju koji je spasio samo osobe pripada pravičan udio u nagradi priznatoj drugom spašavatelju za spašavanje broda ili druge imovine, ili u naknadi za sprječavanje ili smanjenje štete morskom okolišu.“.

Članak 96.

U članku 770. stavku 1. riječ: „imovine“ briše se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zapovjednik broda je ovlašten zaključivati ugovore za spašavanja u ime brodara i vlasnika broda. Zapovjednik, brodar ili vlasnik broda u opasnosti ovlašteni su zaključiti ugovor za operacije spašavanja u ime vlasnika imovine na tome brodu.“.

Članak 97.

Članak 771. mijenja se i glasi:

„Članak 771.

(1) Akcije spašavanja koje su imale koristan ishod spašavatelju daju pravo na nagradu.

(2) Osim kada je drukčije propisano, nikakva se isplata ne duguje prema ovoj glavi Zakonika ako akcije spašavanja nisu imale koristan ishod.

(3) Visina nagrade, isključujući kamate i naknadive troškove pravnog postupka, ne može iznositi više od vrijednosti spašenog broda i druge spašene imovine.“.

Članak 98.

U članak 772. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Spašavatelj je dužan u odnosu prema brodaru, vlasniku broda i vlasnicima druge imovine u opasnosti obaviti akcije spašavanja s dužnom pažnjom i pri tome posvetiti dužnu pažnju sprječavanju ili smanjenju štete morskom okolišu. Spašavatelj je dužan, uvijek kada to okolnosti razborito nalažu, zatražiti pomoć drugih spašavatelja, te prihvatiti pomoć drugih spašavatelja kada ga zapovjednik broda, brodar ili vlasnik broda u opasnosti, odnosno vlasnik spašavane imovine razborito zatraži da tako učini. Ako se utvrdi da je takav zahtjev zapovjednika, brodara, vlasnika broda odnosno vlasnika druge imovine bio nerazborit, to neće utjecati na iznos naknade spašavatelju.“.

U stavku 2. iza riječi: „vlasnik“ dodaje se riječ: „druge“, a riječi: „tijekom spašavanja, primijeniti dužnu pažnju pri sprječavanju“ zamjenjuju se riječima: „tijekom akcije spašavanja, te pri tom primijeniti dužnu pažnju u sprječavanju“.

Članak 99.

U članku 775. stavku 1. riječi: „pa prema odredbi članka 774. stavka 2.“ zamjenjuju se riječima: „pa temeljem odredbi članaka 771. i 774.“, iza riječi: „naknade“ dodaje se riječ: „utvrđene“, a iza riječi: „posebnu naknadu od“ dodaju se riječi: „brodara ili“.

U stavku 2. iza riječi: „posebna naknada koju“ dodaju se riječi: „brodar ili“.

U stavku 4. riječi: „omjeru“ zamjenjuju se riječima: „iznosu“.

U stavku 6. iza riječi: „regresnu tražbinu“ dodaju se riječi: „brodara ili“.

Članak 100.

U članku 777. stavku 1. riječi: „ne postoji obveza plaćanja“ zamjenjuju se riječima: „ne duguje se isplata“.

Stavci 2.i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Spašavatelj koji se upustio u spašavanje broda ili druge imovine protiv izričite i razborite zabrane zapovjednika, brodara, vlasnika broda, odnosno vlasnika druge imovine koja se ne nalazi niti se ikad nalazila na brodu nema pravo na isplatu po ovoj glavi Zakonika.

(3) Sud može spašavatelja dijelom ili u cijelosti lišiti prava na isplatu po ovoj glavi Zakonika u onoj mjeri u kojoj je spašavatelj svojom krivnjom izazvao potrebu za akcijama spašavanja ili ih otežao, odnosno ako je spašavatelj kriv za prijevaru ili drugo nečasno ponašanje.“

Članak 101.

U članku 778. stavku 1. riječi: „ili brodar broda u opasnosti“ zamjenjuju se riječima: „brodar ili vlasnik broda u opasnosti“, iza riječi: „nagradu za spašavanje“ dodaju se riječi: „iz članka 774. ovoga Zakonika“, a iza riječi: „dužan je platiti brodar“ dodaju se riječi: „ili vlasnik“.

U stavku 2. iza riječi: „solidarno s brodarom“ dodaju se riječi: „i vlasnikom broda“.

U stavku 3 iza riječi: „brodar“ dodaju se riječi: „ili vlasnik“.

U stavku 4. iza riječi: „brodar“ dodaju se riječi: „ili vlasnik“.

Članak 102.

U članku 779. stavku 2. riječi: „vlasnik i brodar spašenog broda dužni su“ zamjenjuju se riječima: „brodar ili vlasnik spašenog broda dužan je“.

Članak 103.

Članak 780. briše se.

Članak 104.

U članku 781. stavku 1. riječi: „nanesene brodu spašavatelju“ zamjenjuju se riječima: „nanesene brodu odnosno opremi spašavatelja“.

Članak 105.

Članak 783. mijenja se i glasi:

„Članak 783.

Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se i u slučaju kada spašavani brod i brod kojim se poduzimaju akcije spašavanja, pripadaju istom brodaru ili vlasniku.“.

Članak 106.

U članku 784. stavku 1. iza riječi: „zaštitu okoliša“ točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaju riječi: „te odrediti uvjete i rokove za izvođenje akcije spašavanja.“.

U stavku 2. riječi: „odnosno uklanjanja“ brišu se.

Članak 107.

Članci 785., 786. i 787. brišu se.

Članak 108.

U članku 809. stavku 2. iza riječi: „članka 813. – 823.“ dodaju se riječi: „i članaka 823.a - 823.h“.

Članak 109.

Članak 809.a mijenja se i glasi:

„Članak 809.a

Odredbe odjeljaka 3., 4. i 5. ove glave Zakonika primjenjuju se na štete nastale na području unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora, epikontinentalnog pojasa i zaštićeno ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske, te na zaštitne mjere poduzete kako bi se šteta spriječila ili umanjila, bez obzira gdje su poduzete, a odredbe odjeljka 2. primjenjuju se na štete nastale na području unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.“.

Članak 110.

U Dijelu VIII., u Glavi IV. naslov Odjeljka 4. mijenja se i glasi:

„4. Odgovornost za onečišćenje mora uljem koje se prevozi kao teret“

Članak 111.

U članku 813. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 112.

U članku 820. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Vlasnik broda upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj koji kao teret prevozi više od 2.000 tona ulja dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo kao što je garancija banke ili potvrda izdana od jednog od međunarodnih fondova za naknadu štete, radi pokrivanja odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim člankom 816. ovoga Zakonika.“.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Vlasnik broda iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem iz 1992. godine i ovoga Zakonika.“.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3., riječ: „Uvjerenje“ zamjenjuje se riječju: „Svjedodžba“, riječi: „iz stavka 3.“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 2.“, a u podstavku e riječ: „vremena“ zamjenjuje se riječju: „razdoblja“.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. riječi: „Uvjerenje iz stavka 3.“ zamjenjuju riječima: „Svjedodžba iz stavka 2.“.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka smije prestati samo istekom razdoblja valjanosti osiguranja ili jamstva navedenog u svjedodžbi iz stavka 2. ovog članka ili protekom roka od tri mjeseca računajući od dana kada je lučkoj kapetaniji iz stavka 2. ovog članka upućena obavijest o otkazu osiguranja ili jamstva. Iznimno, osiguranje ili drugo financijsko jamstvo smije prestati prije isteka toga tromjesečnoga roka ako je svjedodžba vraćena nadležnoj lučkoj kapetaniji ili je istodobno izdana nova važeća svjedodžba. Navedeno vrijedi i za svaku izmjenu čija je posljedica da osiguranje ili jamstvo više ne udovoljava odredbama ovog članka.“.

Članak 113.

U članku 821. stavku 2. točka iza riječi: „likvidacije“ se zamjenjuje zarezom, te se dodaju riječi: „ali se ne smije koristiti prigovorima koje bi mogao istaći u odgovoru na tužbu koju bi protiv njega podnio vlasnik broda.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je šteta onečišćenjem prouzročena namjernim protupravnim ponašanjem vlasnika broda. U svakom slučaju, osiguravatelj ili jamac može se pozvati na granice odgovornosti iz članka 816. ovog Zakonika, čak i kada vlasnik broda nema pravo ograničiti svoju odgovornost.

Članak 114.

Članci 823.a i 823.b brišu se.

Članak 115.

Iza članka 823. dodaje se odjeljak 5. Odgovornost za onečišćenje mora pogonskim uljem i članci 823.a – 823.f koji glase:

„5. Odgovornost za onečišćenje mora pogonskim uljem

Članak 823.a

Za potrebe ovog odjeljka ove glave Zakonika:

1. *Brod* označuje svaki plovni objekt bilo koje vrste.
2. *Vlasnik broda* označava vlasnika broda, broдача, zakupoprimalca i poslovođu broda.
3. *Pogonsko ulje* znači sva ugljikovodikova mineralna ulja, uključujući i ulje za podmazivanje, koja se koriste ili se imaju namjeru koristiti za rad ili pogon broda, kao i ostatke tog ulja.
4. *Zaštitne mjere* znače svaku razumnu mjeru koju poduzme bilo koja osoba nakon nastanka nezgode kako bi se šteta zbog onečišćenja spriječila ili umanjila.
5. *Nesreća* znači svaki događaj ili niz događaja istoga porijekla koji prouzroči štetu zbog onečišćenja ili predstavlja tešku i neposrednu prijetnju nastanku takve štete.
6. *Šteta zbog onečišćenja* znači:
  - a) gubitak ili štetu nastalu izvan broda zbog onečišćenja uslijed istjecanja ili ispuštanja pogonskog ulja s broda, bilo gdje se to istjecanje ili ispuštanje dogodilo, pod uvjetom da je iznos naknade za onečišćenje okoliša, ne računajući gubitak dobiti uslijed takvoga onečišćenja, ograničen na troškove razumnih mjera koje su stvarno poduzete ili se imaju poduzeti za ponovno uspostavljanje stanja prije nastale štete; i
  - b) troškove zaštitnih mjera i bilo kojeg gubitka ili štete prouzročene ovim mjerama.

Članak 823.b

(1) Za štetu koju prouzroči brod istjecanjem ili izbacivanjem pogonskog ulja odgovara vlasnik broda ako ne dokaže da je istjecanje ili izbacivanje pogonskog ulja:

- a) posljedica rata, neprijateljstva, građanskog rata, pobune ili prirodne pojave izvanrednog, neizbježnog ili neotklonjivog karaktera,
- b) proistječe u potpunosti radnjom ili propustom treće osobe učinjenima u namjeri da se prouzroči šteta, ili
- c) u potpunosti prouzročena nemarom ili drugom štetnom radnjom bilo koje države ili drugoga tijela odgovornoga za održavanje svjetionika ili drugih navigacijskih pomagala u obavljanju te funkcije.

(2) Kada je u skladu sa stavkom 1.ovoga članka više osoba odgovorno, njihova odgovornost je solidarna.

(3) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u potpunosti ili djelomično zbog radnje ili propusta oštećene osobe učinjenih u namjeri da se prouzroči šteta, ili iz krajnje nepažnje te osobe, on može biti u potpunosti ili djelomično oslobođen svoje odgovornosti prema spomenutoj osobi.

(4) Zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja ne može se podnijeti protiv vlasnika broda osim na temelju ovoga Zakonika.

(5) Uz rezervu iz stavka 6. ovoga članka, zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja, bilo da se temelji na ovome Zakoniku ili ne, ne može se podnijeti protiv osoba koje poduzimaju zaštitne mjere kao i osoba u njihovoj službi, osim ako se dokaže da je šteta nastala kao rezultat njihovog

osobnog djelovanja ili propusta koje su navedene osobe učinile, bilo u namjeri da prouzroče štetu, bilo bezobzirno znajući da će šteta vjerojatno nastati.

(6) Nijednom odredbom ovoga Zakonika ne dira se u prava vlasnika broda na regres.

Članak 823.c

Ako šteta zbog onečišćenja nastane iz nesreće u kojoj su sudjelovala dva broda ili više njih, vlasnici svih brodova solidarno odgovaraju za cjelokupnu štetu koja se razumno ne može podijeliti, ako se ne mogu osloboditi odgovornosti prema članku 823.b ovoga Zakonika.

Članak 823.d

(1) Vlasnik broda za štete zbog onečišćenja mora pogonskim uljem može ograničiti svoju odgovornost osnivanjem fonda ograničene odgovornosti u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. stavku 1. točki 2. ovoga Zakonika.

(2) Fond ograničene odgovornosti iz stavka 1. može osnovati i osiguravatelj ili druga osoba koja je izdala financijsko jamstvo prema članku 823.e ovoga Zakonika.

(3) Osnivanje fonda prema stavku 2. ovoga članka ima isti pravni učinak kao i osnivanje fonda od strane vlasnika broda.

(4) Osiguravatelj ili druga osoba koja je izdala financijsko jamstvo prema članku 823.e može osnovati fond ograničene odgovornosti i kada vlasnik broda prema odredbama članka 390. stavka 1. ovoga Zakonika nije ovlašten na ograničenje odgovornosti.

Članak 823.e

(1) Vlasnik broda bruto tonaže veće od 1000 upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. stavku 1. točki 2. ovoga Zakonika.

(2) Vlasnik broda iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem iz 2001. godine i ovoga Zakonika.

(3) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

- a) ime broda, brojeve ili slova za raspoznavanje i luku upisa,
- b) ime i glavno poslovno sjedište upisanog vlasnika,
- c) IMO broj za identifikaciju broda,
- d) vrstu i trajanje jamstva,

e) naziv i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja pruža financijsko jamstvo, a kada je to prikladno, poslovno sjedište gdje je zaključeno osiguranje ili drugo financijsko jamstvo,

f) razdoblje valjanosti svjedodžbe, koje ne može biti duže od razdoblja valjanosti osiguranja ili drugog jamstva.

(4) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka mora se nalaziti na brodu, a preslika se čuva u upisniku brodova.

(5) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka smije prestati samo istekom razdoblja valjanosti osiguranja ili jamstva navedenog u svjedodžbi iz stavka 2. ovoga članka ili protekom roka od tri mjeseca računajući od dana kada je lučkoj kapetaniji iz stavka 2. ovoga članka upućena obavijest o otkazu osiguranja ili jamstva. Iznimno, osiguranje ili drugo financijsko jamstvo smije prestati prije isteka toga tromjesečnoga roka ako je svjedodžba vraćena nadležnoj lučkoj kapetaniji ili je istodobno izdana nova važeća svjedodžba. Navedeno vrijedi i za svaku izmjenu čija je posljedica da osiguranje ili jamstvo više ne udovoljava odredbama ovog članka.

Članak 823.f

(1) Tužba za naknadu štete prouzročene onečišćenjem pogonskim uljem može se podnijeti neposredno protiv osiguravatelja ili druge osobe koja je pružila financijsko jamstvo prema članku 823.e ovoga Zakonika.

(2) Osiguravatelj ili jamac može istaći protiv tužitelja sve prigovore koje bi mogao istaći vlasnik broda, osim prigovora stečaja ili likvidacije, ali se ne smije koristiti prigovorima koje bi mogao istaći u odgovoru na tužbu koju bi protiv njega podnio vlasnik broda.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je šteta onečišćenjem prouzročena namjernim protupravnim ponašanjem vlasnika broda. U svakom slučaju, osiguravatelj ili jamac može ograničiti svoju odgovornost na svotu osiguranja ili jamstva iz članka 823.e stavka 1. ovoga Zakonika, čak i kada vlasnik broda nema pravo ograničiti svoju odgovornost.

(4) Osiguravatelj ili jamac ima pravo zahtijevati od vlasnika broda da se pridruži postupku kao umješač.“.

Članak 116.

U Dijelu osmom, iza Glave V. dodaje se Glava VI. i članci 840.a do 840.z koji glase:

„Glava VI.

VAĐENJE I UKLANJANJE PODRTINA I POTOŃULIH STVARI

1. Opće odredbe

Članak 840.a

U smislu odredaba ove glave Zakonika:

(1) Podrtina nastala nakon pomorske nesreće, u nastavku podrtina, jest:

- a) potonuli ili nasukani plovni ili plutajući objekt, ili
- b) bilo koji dio potonulog ili nasukanog plovnog ili plutajućeg objekta, uključujući svaki predmet koji se nalazi ili se nalazio na tom objektu, ili
- c) svaki predmet koji je nestao u moru s plovnog ili plutajućeg objekta i koji je nasukan, potonuo ili ostavljen da pluta, ili
- d) plovni ili plutajući objekt koji će uskoro potonuti ili se nasukati, ili se to opravdano može očekivati, ako još nisu poduzete učinkovite mjere radi pomoći tom objektu ili drugoj ugroženoj imovini.
- e) Pojam podrtina ne odnosi se na plutajuće platforme koje su u vrijeme pomorske nesreće bile postavljene za istraživanje ili eksploataciju podmorja.

(2) Potonula stvar jest bilo koja stvar, osim podrtine, koja je potonula ili se nasukala u moru, ili koja će uskoro potonuti ili se nasukati ili se to opravdano može očekivati, ako još nisu poduzete učinkovite mjere radi spašavanja te stvari.

(3) Pomorska nesreća je sudar plovnih ili plutajućih objekata, nasukanje ili druga plovidbena nezgoda, ili drugi događaj na plovnom odnosno plutajućem objektu ili izvan njega koji uzrokuje materijalnu štetu ili predstavlja neposrednu opasnost od nastanka materijalne štete na plovnom odnosno plutajućem objektu ili njegovu teretu.

(4) Opasnost jest svaka okolnost ili prijetnja:

- a) koja ugrožava ili ometa sigurnost plovidbe; ili
- b) od koje se opravdano mogu očekivati velike štetne posljedice za morski okoliš ili obalu ili povezane interese.

(5) Povezani interesi su interesi izravno ugroženi podrtinom, odnosno potonulom stvari ili interesi kojima prijeti opasnost od podrtine odnosno potonule stvari, kao primjerice:

- a) pomorske djelatnosti u obalnim područjima, lukama i ušćima, uključujući ribarstvo, koje predstavljaju osnovne izvore prihoda osobama koje se njima bave;
- b) turističke znamenitosti i drugi gospodarski interesi tog područja;
- c) zdravlje stanovništva i dobrobit obalnog područja, uključujući očuvanje živih morskih bogatstava te flore i faune; i
- d) odobalna i podvodna infrastruktura.

(6) Uklanjanje jest svaki oblik sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja opasnosti prouzročene podrtinom, odnosno potonulom stvari.

(7) Vađenje podrazumijeva podizanje podrtine, odnosno potonule stvari na površinu te druge mjere vađenja stvari iz mora.

(8) Ovlaštena osoba jest osoba koja je vlasnik potonule stvari, odnosno podrtine ili ima kakvo drugo pravo na temelju kojega je ovlaštena raspolagati tom stvari, odnosno podrtinom.

Posebno, u odnosu na podrtinu, ovlaštena osoba je vlasnik, ili bilo koja pravna ili fizička osoba, kao što je poslovođa ili zakupoprimalatelj, koja je od vlasnika preuzela odgovornost za upravljanje plovnim odnosno plutajućim objektom i koja je, preuzimanjem te odgovornosti, preuzela sve obveze i odgovornosti kompanije kako je definirana u članku 5. točki 33.ovoga Zakonika.

(9) Poštenu nalaznik jest osoba koja je pronašla podrtinu ili potonulu stvar koja je napuštena, ili izgubljena, ili joj je vlasnik nepoznat, ili ju ovlaštena osoba ne namjerava vaditi, te je pronalazak prijavila i poduzela vađenje temeljem odobrenja nadležne lučke kapetanije postupajući sukladno odredbama članaka 840.d i 840dž ovoga Zakonika.

(10) Izvođač radova jest osoba koja izvodi mjere uklanjanja ili vađenja podrtine ili potonule stvari. Izvođač radova može se javiti u svojstvu spašavatelja u smislu odredaba Glave II. Dijela VIII. ovoga Zakonika.

Članak 840.b

(1) Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se na vađenje podrtina i potonulih stvari koje se nalaze u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske te na uklanjanje podrtina i potonulih stvari koje se nalaze u teritorijalnom moru, unutarnjim morskim vodama te na području zaštićenog ekološko-ribolovnog i epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske.

(2) U onom opsegu u kojem se mjere iz ove glave Zakonika smatraju spašavanjem, na odnos između spašavatelja i vlasnika podrtine ili potonule stvari te na sva pitanja nagrade ili naknade spašavateljima primjenjuju se odredbe ovoga Zakonika koje se odnose na spašavanje ili odredbe primjenjive međunarodne konvencije o spašavanju, uz odgovarajuće isključenje odredbi ove glave Zakonika.

Članak 840.c

(1) Vlasnik je u obvezi izvaditi ili ukloniti podrtinu, odnosno potonulu stvar o vlastitom trošku.

(2) Ukoliko vlasnik ne izvadi ili ne ukloni podrtinu, odnosno potonulu stvar, on odgovara za štetu koja trećima nastane u vezi s podrtinom odnosno potonulom stvari.

(3) Vlasnik se oslobađa odgovornosti ako dokaže da šteta potječe od nekog nepredvidivog uzroka koji se nalazio izvan stvari, a koji se nije mogao spriječiti, izbjeći ili otkloniti.

(4) Vlasnik se oslobađa odgovornosti i ako dokaže da je šteta u cijelosti prouzročena radnjom ili propustom treće osobe učinjenim u namjeri da se prouzroči šteta.

(5) Vlasnik se oslobađa odgovornosti i ako dokaže da je šteta u cijelosti prouzročena štetnom radnjom nadležnog javnog tijela.

(6) Vlasnik se u cijelosti ili djelomično oslobađa odgovornosti, ako dokaže da je šteta u cijelosti ili djelomično prouzročena radnjom ili propustom oštećenika učinjenim u namjeri da se prouzroči šteta ili iz nepažnje.

Članak 840.č

(1) Podrtina ili potonula stvar koja ne bude izvađena u roku od dvije godine od dana kad je potonula ili se nasukala postaje vlasništvo Republike Hrvatske.

(2) Ako podrtina ili potonula stvar u naravi predstavlja novac, dragocjenost, arhivsku građu od općega kulturnoga interesa i drugu stvar od vrijednosti kojoj se više ne može utvrditi vlasnik, ona je vlasništvo Republike Hrvatske.

(3) Svaka osoba koja stekne izravno saznanje o postojanju podrtine ili potonule stvari na nekom određenom mjestu dužna je o tome obavijestiti nadležnu lučku kapetaniju.

(4) Zabranjeno je podrtinu i potonulu stvar neovlašteno dirati, pomicati, premještati, ili na bilo koji drugi način mijenjati njeno postojeće stanje.

(5) Lučka kapetanija dužna je o nalazu podrtine ili potonule stvari iz stavka 2. ovoga članka odmah obavijestiti nadležno državno tijelo za zaštitu spomenika kulture, odnosno arhiv, koji su ovlašteni te predmete uzeti u posjed i čuvanje, ako posebnim zakonom nije što drugo određeno.

(6) Ako se ne može utvrditi vrijeme potonuća ili nasukanja u svrhu utvrđivanja roka iz stavka 1. ovoga članka, predmnijeva se da su plovni ili plutajući objekt, zrakoplov ili njihovi dijelovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonuli, odnosno nasukali se sutradan, nakon primitka posljednje vijesti o plovnom ili plutajućem objektu ili zrakoplovu, a ostali predmeti onoga dana kad je utvrđeno mjesto gdje je predmet potonuo ili se nasukao.

(7) Nadležna lučka kapetanija može podrtinu, odnosno potonulu stvar koja je postala vlasništvo Republike Hrvatske izvaditi i Ministarstvo ju može prodati na javnoj dražbi pa iz iznosa postignutog prodajom namiriti sve razumne troškove i pristojbe u vezi s vađenjem, oglašavanjem, čuvanjem i prodajom. Mogući višak toga iznosa koji ostane nakon odbitka troškova i pristojbi ostaje u korist državnog proračuna.

2. Vađenje podrtina i potonulih stvari

Članak 840.ć

(1) Podrtinu i potonulu stvar smije vaditi ovlaštena osoba, osim u slučajevima iz članaka 840.n i 840.s ovoga Zakonika.

(2) Za vađenje podrtine ili potonule stvari potrebno je odobrenje nadležne lučke kapetanije.

(3) U zahtjevu kojim se traži odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari moraju se navesti naziv, opis, identifikacijske oznake i svojstva podrtine ili potonule stvari, mjesto gdje

ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o vlasništvu, odnosno drugom pravu ovlaštene osobe te vrijeme predviđeno za početak i završetak radova na njezinu vađenju.

(4) Lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim se odobrava vađenje podrtine ili potonule stvari ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka 3. ovoga članka. Rješenjem se prema okolnostima slučaja određuju nautičko-tehnički uvjeti vađenja i primjereni rok za početak i završetak izvođenja radova.

(5) Odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari koja je od vojnog značenja lučka kapetanija daje uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(6) Odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari koja ima ili se može pretpostaviti da ima obilježja kulturnog dobra daje lučka kapetanija uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.

(7) Protiv rješenja kojim se daje ili uskraćuje odobrenje za vađenje iz stavaka 5. i 6. ovoga članka ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju ovlaštena osoba je dužna bez odgađanja obavijestiti lučku kapetaniju koja je izdala odobrenje.

(9) Za vađenje podrtine ili potonule stvari koje ne zahtijeva neka posebna nautička i tehnička sredstva i osobitu stručnost nije potrebno odobrenje lučke kapetanije ako je vrijednost stvari zanemariva, a stvar nema obilježje kulturnog dobra ili vojni značaj.

Članak 840.d

(1) Ako je ovlaštena osoba nepoznata ili je poznata, ali se utvrdi da ona ne namjerava vaditi potonulu stvar ili podrtinu, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari ili podrtine smiju poduzeti nadležna lučka kapetanija i poštteni nalaznik.

(2) Smatra se da ovlaštena osoba ne namjerava poduzeti vađenje potonule stvari ako u roku od trideset dana od dana potonuća odnosno nasukanja ne pokrene postupak za davanje odobrenja za vađenje ili ako u roku od trideset dana od dobivanja odobrenja ne započne vađenje.

(3) Smatra se da je ovlaštena osoba bez opravdanog razloga prekinula ili napustila započeto vađenje ako u roku od 5 dana ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinula ili napustila bez da je o tome obavijestila nadležnu lučku kapetaniju.

(4) Ako se ne može utvrditi vrijeme potonuća ili nasukanja u svrhu utvrđivanja roka iz stavka 2. ovoga članka, na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 840.č. stavka 6. ovoga Zakonika.

(5) Kada vađenje poduzima poštteni nalaznik na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 840.č. stavaka 2.do 9. ovoga Zakonika.

(6) Pošteni nalaznik koji je započeo vađenje podrtine ili potonule stvari na temelju odobrenja lučke kapetanije ne smije bez opravdanog razloga prekinuti ili napustiti radove ako bi njihovo prekidanje ili napuštanje moglo prouzročiti štetu.

(7) Ako je zahtjev kojim se traži odobrenje za vađenje podnijelo više poštenih nalaznika, lučka kapetanija će donijeti rješenje kojim odobrava vađenje onom poštenom nalazniku koji je prvi podnio zahtjev za vađenje i ispunjava propisane uvjete.

Članak 840.dž

(1) Kada nadležna lučka kapetanija izda odobrenje za vađenje podrtine ili potonule stvari poštenom nalazniku ili kada vađenje poduzima sama, Ministarstvo će o tome objaviti oglas na svojim internetskim stranicama i u Narodnim novinama te pozvati vlasnika ili drugu ovlaštenu osobu da potonulu stvar, odnosno podrtinu preuzme u roku od 15 dana.

(2) Ministarstvo je u obvezi podrtinu ili potonulu stvar čije vađenje je poduzela nadležna lučka kapetanija čuvati za njena vlasnika te poduzeti sve razumne mjere radi očuvanja tih predmeta.

(3) Kada je vađenje poduzeo pošteni nalaznik, nadležna će lučka kapetanija narediti poštenom nalazniku da izvađenu podrtinu ili potonulu stvar čuva za njena vlasnika te da poduzima sve razumne mjere radi očuvanja tih predmeta. U tom slučaju pošteni nalaznik osobno odgovara za izvađenu stvar, odnosno podrtinu.

(4) Ako je izvađena potonula stvar ili podrtina podložna brzom propadanju ili su za njezino čuvanje ili održavanje potrebni troškovi nerazmjerni njezinoj vrijednosti, potonula stvar, odnosno podrtina može se odmah prodati na javnoj dražbi, a za nju dobiveni novac po odbitku troškova prodaje položit će se kod mjesno nadležnog trgovačkog suda, o čemu će Ministarstvo objaviti oglas u Narodnim novinama.

Članak 840.đ

(1) Ako se vlasnik ili druga ovlaštena osoba javi u roku od 15 dana od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika, predat će joj se stvar, odnosno podrtina ili iznos dobiven prodajom, čim se od nje naplate svi razumni troškovi u svezi s vađenjem, čuvanjem, oglašavanjem i prodajom, nagrada poštenom nalazniku (nalaznina) i pristojbe nadležne lučke kapetanije.

(2) U sumnji kojoj od više osoba treba predati izvađenu potonulu stvar, odnosno podrtinu, ako okolnosti ne upućuju na koju drugu osobu, prednost ima ona koja ju je izgubila iz neposrednoga posjeda.

(3) Postupak predaje ovlaštenoj osobi izvađene stvari, podrtine, odnosno iznosa dobivenog njihovom prodajom te naplate troškova od ovlaštene osobe provodi Ministarstvo.

(4) Ovlaštena osoba može se osloboditi svoje obveze plaćanja troškova, pristojbi i nalaznine tako da se odrekne stvari. U tom će se slučaju na odgovarajući način odmah primijeniti članak 840.f ovoga Zakonika, neovisno o proteku roka od 15 dana.

Članak 840.e

(1) Ovlaštena osoba dužna je poštenom nalazniku platiti nalazninu u visini od najviše 10% od stvarne vrijednosti podrtine, odnosno potonule stvari, te punu naknadu za razumne troškove koje je on imao u svezi s vađenjem, čuvanjem i prodajom na javnoj dražbi.

(2) Ako se vrijednost podrtine, odnosno potonule stvari ne može procijeniti ili ona postoji samo za njezina vlasnika, odnosno ovlaštenu osobu, tada će se odrediti pravični iznos nalaznine.

(3) Pri utvrđivanju visine nalaznine uzima se u obzir razmjernost koristi za poštenog nalaznika i ovlaštenu osobu koja je dužna platiti nalazninu, kao i visina svih razumnih troškova učinjenih u vezi s vađenjem te druge okolnosti pod kojima je stvar potonula odnosno nasukala se i okolnosti pod kojima je izvađena.

Članak 840.f

(1) Ako se u roku od 15 dana od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika vlasnik ili druga ovlaštena osoba ne javi i ne dokaže svoje pravo na potonulu stvar, odnosno podrtinu ili odbije preuzeti stvar, ili namiriti sve razumne troškove i nalazninu, tada izvađena potonula stvar, odnosno podrtina:

- a) postaje vlasništvo poštenog nalaznika kod kojeg se do tad nalazila na čuvanju, osim ako pošteni nalaznik izričito odbije prihvatiti vlasništvo, odnosno
- b) postaje vlasništvo Republike Hrvatske ukoliko se nalazi na čuvanju kod Ministarstva.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke a ovoga članka ako pošteni nalaznik odbije prihvatiti vlasništvo, izvađena potonula stvar, odnosno podrtina postat će vlasništvo Republike Hrvatske i predati se u posjed Ministarstvu. U takvom se slučaju poštenom nalazniku na teret državnog proračuna naknađuju svi razumni troškovi koje je imao u svezi s vađenjem, čuvanjem i prodajom podrtine odnosno potonule stvari, te mu se isplaćuje i nalaznina u visini koja se određuje odgovarajućom primjenom članka 840.e ovoga Zakonika.

(3) U slučajevima iz stavka 1. točke b, te stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 840.č stavka 7. ovoga Zakonika.

(4) Ako je podrtina odnosno potonula stvar prodana na javnoj dražbi prije isteka roka od 15 dana od objave oglasa sukladno stavku 4. članka 840.dž ovog Zakonika te je iznos ostvaren prodajom na javnoj dražbi položen na sudu, a vlasnik ili druga ovlaštena osoba se ne javi i ne dokaže svoje pravo na potonulu stvar odnosno podrtinu ili odbije namiriti sve razumne troškove, pristojbe i nalazninu u roku od 3 mjeseca od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika, primijenit će se sljedeće:

- a) iz iznosa položenog na sudu namirit će se pristojbe lučke kapetanije te svi razumni troškovi koje su Ministarstvo i pošteni nalaznik poduzeli u vezi s vađenjem, oglašavanjem, čuvanjem i prodajom potonule stvari, odnosno podrtine;
- b) višak iznosa koji ostane nakon odbitka troškova i pristojbi predat će se poštenom nalazniku koji je izvađio podrtinu, odnosno potonulu stvar;

c) ako je vađenje poduzela nadležna lučka kapetanija, višak iznosa koji ostane nakon odbitka troškova i pristojbi ostaje u korist državnog proračuna.

Članak 840.g

(1) Osoba koja vađenje podrtine ili potonule stvari poduzima bez odobrenja ili protivno odluci nadležne lučke kapetanije za štetu prouzročenu vađenjem odgovara na temelju općih pravila o odgovornosti za štetu od opasne djelatnosti.

(2) Za potrebe ovoga članka vađenje koje se poduzima bez odobrenja ili protivno odluci nadležne lučke kapetanije smatra se opasnom djelatnošću.

Članak 840.h

Izvođač radova koji obavlja vađenje na temelju ugovora sklopljenog s ovlaštenom osobom, lučkom kapetanijom ili s poštenim nalaznikom, ako tim ugovorom nije ugovoreno drukčije, odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći niti uz dužnu pažnju.

Članak 840.i

Izvođač radova, ako nije drukčije ugovoreno, ima založno pravo na izvađenoj potonuloj stvari ili podrtini radi osiguranja naknade za vađenje i čuvanje stvari te može izvađenu potonulu stvar ili podrtinu zadržati dok mu odgovorna osoba ne podmiri te tražbine, osim za potonule stvari ili podrtine za koje se utvrdi da imaju obilježja kulturnog dobra ili su od vojnog značaja.

3. Obvezno uklanjanje podrtina i potonulih stvari

Članak 840.j

(1) Temeljem odredbi ovoga dijela ove glave Zakonika nadležna lučka kapetanija može poduzimati mjere za uklanjanje podrtine ili potonule stvari koja predstavlja opasnost u smislu odredbe članka 840.a stavka 4. ovoga Zakonika.

(2) Mjere iz stavka 1. koje poduzme lučka kapetanija moraju biti u razmjeru s opasnošću.

(3) Lučka kapetanija može poduzeti samo one mjere koje se smatraju razumnima za potrebe uklanjanja opasne podrtine ili opasne potonule stvari, a čim se podrtina ili potonula stvar ukloni mora ih obustaviti. Takve mjere ne smiju nepotrebno ometati prava i interese vlasnika i drugih zainteresiranih osoba.

(4) Mjere u vezi uklanjanja opasne podrtine ili potonule stvari koja ima ili se može pretpostaviti da ima obilježja kulturnog dobra ili je od vojnog značaja lučka kapetanija poduzima uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva.

(5) Odredbe ovoga dijela ove glave Zakonika ne primjenjuju se na mjere poduzete prema Međunarodnoj konvenciji o intervenciji na otvorenom moru u slučajevima nezgoda koje dovode do onečišćenja uljem iz 1969., kako je izmijenjena i dopunjena ili prema Protokolu o

intervenciji na otvorenom moru u slučaju onečišćenja drugim tvarima osim ulja iz 1973., kako je izmijenjen i dopunjen.

Članak 840.k

(1) Zapovjednik pomorskog objekta i ovlaštena osoba dužni su bez odgađanja izvijestiti najbližu lučku kapetaniju kada je pomorski objekt sudjelovao u pomorskoj nesreći u kojoj je nastala podrtina. U mjeri u kojoj je jedan od njih, zapovjednik ili ovlaštena osoba, ispunio obvezu izvještavanja prema ovome članku, drugi je oslobođen te obveze.

(2) Ova izvješća moraju sadržavati ime i glavno poslovno sjedište vlasnika i ostale relevantne podatke potrebne da bi lučka kapetanija mogla utvrditi predstavlja li podrtina opasnost sukladno članku 840.l ovog Zakonika, a ti podaci uključuju:

- a) točan položaj podrtine;
- b) vrstu, veličinu i građu podrtine;
- c) prirodu štete i stanje podrtine;
- d) prirodu i količinu tereta, posebice opasnih i štetnih tvari; i
- e) količinu i vrstu ulja na pomorskom objektu, uključujući pogonsko ulje i ulje za podmazivanje.

Članak 840.l

Prilikom utvrđivanja predstavlja li podrtina opasnost, lučka kapetanija uzima u obzir sljedeće kriterije:

- a) vrstu, veličinu i građu podrtine;
- b) dubinu vode na tom području;
- c) amplitudu morskih mijena i morske struje na tom području;
- d) osobito osjetljiva morska područja ili jasno definirano područje zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa na kojem su usvojene posebne obvezatne mjere protiv onečišćenja s brodova;
- e) blizinu brodskih ruta ili separacijskih zona;
- f) gustoću i frekvenciju prometa;
- g) vrstu prometa;
- h) prirodu i količinu tereta na podrtini, količinu i vrstu ulja (kao što su pogonsko ulje i ulje za podmazivanje) i, posebice, moguću štetu u slučaju ispuštanja tereta ili ulja u morski okoliš;
- i) izloženost lučkih objekata;
- j) prevladavajuće meteorološke i hidrografske uvjete;
- k) topografiju podmorja u tom području;
- l) visinu podrtine iznad ili ispod površine vode pri najnižoj razini živih morskih mijena;
- m) akustičke i magnetske osobine podrtine;
- n) blizinu odobalnih uređaja, cjevovoda, telekomunikacijskih kabela i sličnih struktura; i
- o) bilo koju drugu okolnost zbog koje je potrebno ukloniti podrtinu.

Članak 840.lj

(1) Nakon što sazna za postojanje podrtine, nadležna lučka kapetanija mora upotrijebiti sva moguća sredstva radi hitnog upozoravanja pomoraca i drugih zainteresiranih država o prirodi i položaju podrtine.

(2) Ako ima razloga vjerovati da podrtina predstavlja opasnost, nadležna lučka kapetanija mora osigurati poduzimanje svih mogućih koraka radi određivanja točnog položaja podrtine.

Članak 840.m

(1) Ako utvrdi da podrtina predstavlja opasnost, nadležna lučka kapetanija mora osigurati poduzimanje svih razumnih mjera kako bi se podrtina označila.

(2) Označavanje podrtine treba biti u skladu s međunarodno prihvaćenim sustavom obilježavanja (balisaže) koji se primjenjuje na području gdje se podrtina nalazi.

(3) Ministarstvo mora objaviti pojedinosti o tim oznakama, koristeći sva prikladna sredstva, uključujući odgovarajuće nautičke publikacije.

Članak 840.n

(1) Kada nadležna lučka kapetanija utvrdi da podrtina predstavlja opasnost rješenjem će narediti vlasniku da ukloni podrtinu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, vlasnik ili druga ovlaštena osoba mora nadležnoj lučkoj kapetaniji pružiti dokaz o osiguranju ili drugom financijskom jamstvu kako je propisano u članku 840.p ovoga Zakonika.

(3) Vlasnik može sklopiti ugovor s izvođačem radova da u ime vlasnika ukloni podrtinu za koju je utvrđeno da predstavlja opasnost. Prije nego takvo uklanjanje započne, lučka kapetanija može odrediti uvjete uklanjanja u mjeri u kojoj je potrebno osigurati da se uklanjanje provodi na način koji je siguran i kojim se štiti morski okoliš.

(4) Kada je uklanjanje propisano stavcima 1. i 3. ovog članka započelo, nadležna lučka kapetanija može intervenirati u mjeri u kojoj je potrebno osigurati da se uklanjanje zaista provodi na način koji je siguran i kojim se štiti morski okoliš.

(5) Nadležna lučka kapetanija rješenjem će:

a) odrediti razuman rok u kojem je vlasnik dužan ukloniti podrtinu i uvjete uklanjanja iz stavka 3. ovoga članka, uzimajući u obzir prirodu opasnosti utvrđenu sukladno članku 840.l;

b) naglasiti da ona može ukloniti podrtinu na trošak vlasnika, ukoliko on to ne učini u navedenom roku.

(6) U slučajevima koji zahtijevaju hitno djelovanje kada opasnost postane osobito ozbiljna, nadležna lučka kapetanija donijet će rješenje temeljem kojega će odmah intervenirati uklanjanjem podrtine na najefikasniji i najbrži mogući način vodeći računa o sigurnosti i zaštiti morskog okoliša.

(7) Ako vlasnik ne ukloni podrtinu u roku određenom sukladno stavku 5. točki a ovoga članka, lučka kapetanija može ukloniti podrtinu na najefikasniji i najbrži mogući način vodeći računa o sigurnosti i zaštiti morskog okoliša.

(8) Lučka kapetanija je dužna o mjerama iz ovoga članka izvijestiti vlasnika čiji se podaci nalaze u izvješćima iz članka 840.k stavka 2. ovoga Zakonika.

(9) Žalba protiv rješenja iz stavaka 1., 5., 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Rješenja i obavijesti koji se donose temeljem ovoga članka dostavljaju se vlasniku i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Smatra se da je dostava obavljena uredno kada su rješenje ili obavijest objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 840.nj

(1) Uz rezervu članka 840.o ovoga Zakonika, vlasnik odgovara za troškove lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine izvršenih sukladno člancima 840.lj, 840.m i 840.n ovoga Zakonika, ukoliko ne dokaže da je pomorska nesreća u kojoj je nastala podrtina:

a) posljedica rata, neprijateljstava, građanskog rata, pobune ili iznimne, neizbježne i nesavladive prirodne pojave;

b) u cijelosti prouzročena radnjom ili propustom treće osobe učinjenima u namjeri da se prouzroči šteta; ili

c) u cijelosti prouzročena nemarom ili drugom štetnom radnjom nadležnog javnog tijela odgovornog za održavanje svjetala ili drugih sredstava za pomoć plovidbi u obavljanju te funkcije.

(2) Nijedan zahtjev za naknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka ne može se podnijeti protiv vlasnika ako nije u skladu s odredbama ovoga dijela ove glave Zakonika.

(3) Odredbe ovoga članka ne utječu na pravo regresa prema trećim osobama.

Članak 840.o

(1) Vlasnik ne odgovara za troškove iz članka 840.nj stavka 1. ovoga Zakonika, ako je, i u opsegu u kojem je, odgovornost za takve troškove u suprotnosti:

a) s primjenjivom međunarodnom konvencijom ili odredbama ovog Zakonika koje uređuju građansku odgovornost za štetu zbog onečišćenja uljem;

b) s primjenjivom međunarodnom konvencijom ili odredbama ovog Zakonika o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem; ili

c) s primjenjivom međunarodnom konvencijom ili domaćim propisima koji uređuju građansku odgovornost za nuklearne štete.

Članak 840.p

(1) Vlasnik plovnog objekta čija bruto tonaža iznosi 300 tona ili više upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao što je garancija banke ili slične institucije, radi pokrića odgovornosti iz članka 840.nj ovoga Zakonika, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. stavku 1. točki 2. ovoga Zakonika.

(2) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka može biti u obliku pokrića kakvo pružaju članice Međunarodne grupe P&I klubova ili drugog zadovoljavajućeg jamstva kao financijskog jamstva ili samoosiguranja koji pružaju odgovarajuće uvjete pokrića.

(3) Potvrda osiguranja ili financijskog jamstva koja služi kao dokaz da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. na snazi mora biti sastavljena na hrvatskom ili na engleskom jeziku te mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) ime plovnog objekta, brojeve ili slova za prepoznavanje i luku upisa;
- b) bruto tonažu plovnog objekta;
- c) ime i glavno poslovno sjedište vlasnika;
- d) IMO identifikacijski broj ili druge jedinstvene identifikacijske oznake plovnog objekta;
- e) vrstu i rok trajanja osiguranja ili drugog jamstva;
- f) ime i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja daje jamstvo i, u odgovarajućem slučaju, poslovno sjedište u kojem je osiguranje ili jamstvo zaključeno; i
- g) potpis i pečat osiguratelja ili davatelja drugog financijskog jamstva.

(4) Potvrda iz stavka 3. ovoga članka mora se nalaziti na plovnom objektu.

Članak 840.r

(1) Tužba za naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine prema odredbama ovog dijela ove glave Zakonika može se podnijeti neposredno protiv osiguravatelja ili druge osobe koja je pružila financijsko jamstvo prema članku 840.p ovoga Zakonika.

(2) Osiguravatelj ili jamac može istaći protiv tužitelja prigovore koje bi mogao isticati vlasnik, osim prigovora stečaja ili likvidacije, ali se ne smije koristiti prigovorima koje bi mogao isticati u odgovoru na tužbu koju bi protiv njega podnio vlasnik.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je pomorska nesreća posljedica namjernog protupravnog ponašanja vlasnika. U svakom slučaju, osiguravatelj ili jamac može ograničiti svoju odgovornost na svotu osiguranja ili jamstva iz stavka 1. ovoga članka, čak i kada vlasnik nema pravo ograničiti svoju odgovornost.

(4) Osiguravatelj ili jamac ima pravo zahtijevati od vlasnika da se pridruži postupku kao umješlač.

Članak 840.s

(1) Nadležna lučka kapetanija utvrđuje predstavlja li potonula stvar opasnost u smislu članka 840.a stavka 4. ovoga Zakonika pri čemu se na odgovarajući način primjenjuje članak 840.l ovog Zakonika.

(2) Čim sazna za postojanje opasne potonule stvari lučka kapetanija će poduzeti mjere lociranja i označavanja potonule stvari, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuju članci 840.lj i 840.m ovog Zakonika.

(3) Kada utvrdi da potonula stvar predstavlja opasnost nadležna lučka kapetanija će rješenjem narediti vlasniku da u primjerenom roku ukloni potonulu stvar.

(4) Ako vlasnik ili druga ovlaštena osoba ne postupi prema rješenju iz stavka 3. ovoga članka,

ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto uklanjanje, lučka kapetanija će na trošak i rizik vlasnika odmah ukloniti potonulu stvar te ju nije u obvezi čuvati.

(5) U slučajevima kada opasnost postane osobito ozbiljna, lučka kapetanija može i bez donošenja prethodnog rješenja iz stavka 3. ovoga članka postupiti prema stavku 4. ovoga članka.

(6) Ako se utvrdi da potonula stvar predstavlja opasnost u smislu članka 840.a stavka 4. ovoga Zakonika, a nadležnoj lučkoj kapetaniji je vlasnik nepoznat, lučka kapetanija će odmah ukloniti potonulu stvar i nije ju u obvezi čuvati. Sredstva za takvo uklanjanje potonule stvari osiguravaju se u državnom proračunu. Ako vlasnik naknadno postane poznat, dužan je nadoknaditi ta sredstva uplatom u korist državnog proračuna.

(7) Žalba protiv rješenja iz stavaka 3., 4., 5. i 6. ovoga članka nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Rješenja i obavijesti koji se donose temeljem ovog članka dostavljaju se vlasniku i objavljuju na internetskim stranicama Ministarstva. Smatra se da je dostava obavljena uredno kada su rješenje ili obavijest objavljeni na internetskim stranicama Ministarstva.

Članak 840.š

U postupku utvrđivanja opasnosti te postupku uklanjanja podrtine ili potonule stvari, u slučaju neposredne opasnosti za onečišćenje okoliša, uz nadležnu lučku kapetaniju, prema potrebi sudjeluje i inspekcija zaštite okoliša.

Članak 840.t

Odgovornost vlasnika potonule stvari za troškove njenog lociranja, označavanja i uklanjanja uređuje se odgovarajućom primjenom članka 840.nj ovoga Zakonika.

Članak 840.u

(1) Kada lučka kapetanija postupi sukladno odredbama članka 840.n stavaka 4., 6. ili 7. odnosno članka 840.s stavicima 4., 5. ili 6. ovog Zakonika, Republika Hrvatska ima založno pravo na uklonjenoj potonuloj stvari ili podrtini radi osiguranja naknade troškova lociranja, označavanja i uklanjanja, te može uklonjenu potonulu stvar ili podrtinu zadržati dok joj odgovorna osoba ne podmiri te tražbine, osim za potonule stvari ili podrtine za koje se utvrdi da imaju obilježja kulturnog dobra ili su od vojnog značaja.

(2) Republika Hrvatska je ovlaštena namiriti svoju tražbinu iz prodajne cijene podrtine, odnosno potonule stvari ostvarene prodajom na javnoj dražbi ili sudskom prodajom odgovarajućom primjenom odredbi Glave II. Dijela VIII. ovoga Zakonika.

(3) Na javnu dražbu iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 171. ovoga Zakonika.

Članak 840.v

Izvođač radova koji obavlja uklanjanje po nalogu nadležne lučke kapetanije odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći niti uz dužnu pažnju.

Članak 840.z

(1) Pravo na naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine ili potonule stvari prema odredbama ovoga dijela ove glave Zakonika zastarijeva u roku od 5 godina od dana kada je sukladno članku 840.l ovoga Zakonika utvrđena opasnost.

(2) Pravo na naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine utrnjuje ako se tužba ne podnese u roku od 10 godina računajući od dana saznanja za podrtinu.

(3) Pravo na naknadu troškova lociranja, označavanja i uklanjanja potonule stvari utrnjuje ako se tužba ne podnese u roku od 10 godina računajući od dana donošenja rješenja o uklanjanju potonule stvari.“.

Članak 117.

U članku 841. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Izraz „brod“ u ovom dijelu Zakonika obuhvaća, te se na odgovarajući način primjenjuje i na ostale pomorske objekte, izuzev brodica. Ovrha i osiguranje na pomorskom objektu koji se u smislu odredaba članka 5. ovoga Zakonika smatra brodicom provodi se prema Ovršnom zakonu.“.

Članak 118.

U članku 844. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Provedbu rješenja o ovrsi na brodu iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može zatražiti pred svakim stvarno nadležnim sudom na čijem se području zatekne brod u vrijeme kada ovrhu treba provesti.

(3) Ovrhu na brodu odnosno brodu u gradnji upisanom u hrvatski upisnik, u dijelu koji se sastoji od provođenja određenih upisa u upisnik, provodi tijelo koje vodi taj upisnik.“

Članak 119.

Članak 846. mijenja se i glasi:

„Članak 846.

Ako se u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu na brodu koji nije upisan u upisnik brodova ne zna da li se brod nalazi u teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, ovrhovoditelj može prijedlog za ovrhu podnijeti bilo kojem stvarno nadležnom

sudu. Rješenje o ovrsi ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe podnijeti stvarno nadležnom sudu na području kojega se nađe brod.“.

Članak 120.

Članak 850. mijenja se i glasi:

„Članak 850.

Za ovrhu, odnosno osiguranje na teretu koji se nalazi na brodu, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 845. ovog Zakonika.“.

Članak 121.

U članku 856. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako je boravište ovršenika nepoznato, ili ako se ovršenik nalazi u inozemstvu, sud će rješenje o ovrsi dostaviti zapovjedniku broda. Ako je zapovjednik napustio brod, sud će za privremenog zastupnika ovršenika postaviti drugu odgovarajuću osobu.“.

Članak 122.

U članku 857. stavci 6. i 7. mijenjaju se i glase:

„(6) Za prvenstveni red prava na namirenje koje pripada ovrhovoditelju u smislu stavka 3. ovoga članka, odlučujući je trenutak kad je tijelu koje vodi upisnik brodova podnesen zaključak suda kojime se nalaže zabilježba rješenja o ovrsi u smislu stavka 1. ovoga članka.

(7) Ako predmet ovrhe nije upisan u upisnik brodova, red prvenstva u smislu stavka 3. ovoga članka određuje se prema trenutku kad je zamolnica za provođenje popisa upućena sudu nadležnom za provođenje ovrhe, odnosno ako je taj sud nadležan za donošenje rješenja o ovrsi - prema trenutku kad je taj sud odredio obavljanje pljenidbenog popisa.“.

Članak 123.

U članku 861. stavku 1. iza riječi: „čuvari“ briše se točka i dodaju se riječi: „s odgovarajućim pomorskim zvanjem i iskustvom.“.

Članak 124.

U članku 867. stavicima 7. i 9. riječi: „više od jedne trećine“ zamjenjuju se riječima: „više od jedne petine.“

Članak 125.

U članku 878. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Na zahtjev kupca koji je u roku položio kupovninu, te udovoljio posebnim uvjetima prodaje broda, ako su bili određeni, sud može odrediti predaju broda kupcu i prije pravomoćnosti rješenja o dosudi, ako to opravdavaju ekonomski razlozi. U takvom slučaju, sud će predaju broda kupcu uvjetovati polaganjem primjerenog osiguranja, koje će se moći koristiti ako u slučaju ukidanja rješenja o dosudi kupac ne vrati brod u stanju u kakvom mu je bio predan. Iznos i uvjete tog osiguranja odredit će sud prema okolnostima slučaja.“

Članak 126.

U članku 902. stavku 8. riječ: „konačnog“ briše se.

Članak 127.

U članku 911. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Vjerovnici čije su tražbine osigurane pomorskim privilegijem namiruju se iz diobne mase ako su prijavili svoje tražbine i to najkasnije na ročištu za prodaju.“.

Članak 128.

U članku 912. stavku 1. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

„1.) Republika Hrvatska za tražbine s osnova članka 171., 840.lj, 840.m i 840.n, ovoga Zakonika“.

Dosadašnje točke 1., 2., 3. i 4. postaju točke 2., 3., 4. i 5.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Troškovi nastali u tijeku postupka prodaje broda namiruju se prije razdiobe kupovnine, pa i prije bilo koje tražbine navedene u stavku 1. ovoga članka.“.

Članak 129.

U članku 993. stavku 1. iza riječi: „prekršaj“ riječ: „strana“ briše se.

U stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„ 2) ako brod, brodica ili jahta obavlja pomorsku kabotažu protivno propisu Europske unije koji uređuje pomorsku kabotažu ili protivno propisu iz članka 9. stavak 2. ovog Zakonika.“

U točki 3. riječi: „uploviti u luku i“ brišu se.

U točki 4. iza riječi: „brod“ dodaju se riječi: „ili brodica“.

U stavku 2. iza riječi: „brodar“ dodaju se riječi: „odnosno korisnik“.

Članak 130.

U članku 995. stavku 1. točki 2. iza riječi: „članka“ dodaju se riječi: „49.c stavak 2,“

Članak 131.

U članku 998. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

- 1) ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu (članci 76. i 166.)
- 2) ako ne održava brod i njegovu opremu sukladno članku 85. ovoga Zakonika,
- 3) ako ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje hrvatskog broda prije završetka radova na preinaci kojima se mijenja bruto ili neto tonaža broda ili ne podnese takav zahtjev nakon dolaska broda u prvu hrvatsku luku ako se radovi na preinaci broda izvode u inozemstvu, a brod nije baždaren u inozemstvu prema odredbama ovoga Zakonika (članak 93.),
- 4) ako kao zapovjednika broda ukrca osobu koja nema pomorsku knjižicu (članak 137. stavak 1.),
- 5) ako brod nema ime i ne nosi ime luke upisa ili ako tehnički plovni objekt i plutajući objekt nemaju oznaku i ne nose ime luke upisa ili ako te oznake nosi iako nije na to ovlašten, te ime nije ispisano sukladno propisu donesenog temeljem ovoga Zakonika (članci 183. i 184.),
- 6) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove koje je svojim rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članci 172., 173., 174. i članak 175.),
- 7) ako u zakonskom roku ne podnese zahtjev za brisanje broda (članak 192. stavak 4.),
- 8) ako obavlja prijevoz u javnom prometu na moru, ili obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila ili druge gospodarske djelatnosti na moru suprotno odredbama članka 48. stavak 1. ovoga Zakonika,
- 9) ako ne uspostavi ili ne održava dokumentirani sustav upravljanja sigurnošću i sustav sigurnosne zaštite, ne održava stanje broda i njegove opreme tako da je brod dok plovi u svakom smislu sposoban za plovidbu i siguran za obavljanje svih operacija u službi dok ih obavlja, ne osigura da brod posjeduje valjane svjedodžbe i dokumente, ne osigura da se na brodu i u svezi s brodom poštuju zahtjevi Tehničkih pravila i drugih propisa (članak 48. stavak 2.),
- 10) ako ne obavlja dužnosti u svezi održavanja straže i obavljanja poslova na brodu propisane posebnim propisom (članak 135.),

11) ako ne dostavi podatke iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakonika u roku propisanom stavkom 4. istog članka,

12) ako ne dostavi prijedlog za upis promjene podataka koji se upisuju u list B uložka glavne knjige pomorskog objekta sukladno članku 200. stavku 4. ovoga Zakonika.“.

Članak 132.

U članku 1001. stavku 1. riječi: „od 2.000,00 do 15.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 5.000,00 do 50.000 kuna“.

U stavku 1. iza točke 11. dodaju se točke 12. i 13. koje glase:

„12) ako protivno odredbi članka 49d ne preda sav brodski otpad u prihvatne uređaje prije isplovljavanja,

13) ako plovnim objektom oštetiti ili neovlašteno ukloni objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije (članka 50. stavak 5. i članak 51. stavak 5.).“.

U stavku 4. riječi: „iz stavka 1. točke 12) ovoga članka“ brišu se.

Članak 133.

U članku 1001.a stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2) ako prilikom plovidbe ili boravka u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, epikontinentalnom pojasu ili gospodarskom pojasu ne poštuje međunarodne, europske i hrvatske propise i standarde o zaštiti od onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem s pomorskih objekata. (članak 49.a).“.

Iza točke 2. dodaju se točke 3., 4. i 5. koje glase:

„3.) ako u more i na morsku obalu ispušta, odnosno odbacuje krute i tekuće otpade, zauljene vode, fekalije i ostatke tereta s pomorskog objekta kao i sve druge tvari koje onečišćuju more, zrak ili obalu (članak 49.b stavak 1.),

4) ako postupi protivno propisu iz članka 49.b stavka 3. ili propisu iz članka 49.b stavka 5.,

5) ako prazni spremišta krutog i tekućeg otpada, zauljenih voda, fekalija i ostataka tereta s broda kao i svih drugih tvari koje onečišćuju more i obalu, izvan prihvatnih uređaja, (članci 49.c i 49.e).“.

Članak 134.

U članku 1009. stavku 1. točki 5. riječ: „Ministarstva“ zamjenjuje se riječima: „nadležnog ministarstva“.

Članak 135.

U članku 1010. stavku 1. iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

„ 4) ako na objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije postavi natpis ili ošteti objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije ili neovlašteno postavi, ukloni ili zamijeni objekt sigurnosti plovidbe ili objekt hidrografije ili promijeni značenje objekta sigurnosti plovidbe (članak 50. stavak 5.i članak 51. stavak 5.).“.

Članak 136.

U članku 1013. stavku 3. iza riječi: „članku 56.“ dodaju se riječi: „i 56.a, te propisima donesenim temeljem tog članka“.

Članak 137.

U članku 1016. stavku 1. riječi: „članka 56. stavka 3.“ zamjenjuju se riječima: “članka 56.c ovoga Zakonika i propisa donesenog temeljem tog članka“.

Članak 138.

Iza članka 1016.d dodaju se članci 1016.e, 1016.f i 1016.g koji glase:

„Članak 1016.e

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se vlasnik broda, brodar i kompanija broda koji plovi, a nema svjedodžbu ili potvrdu o osiguranju ili drugom odgovarajućem jamstvu propisanom člankom 62. ovog Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se zapovjednik broda i osoba odgovorna u pravnoj osobi iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1016.f

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se lučka uprava i koncesionar luke posebne namjene koji ne osigura opremanje luke odgovarajućim uređajima i opremom i ne osigura donošenje i provedbu Plana za prihvat i rukovanje otpadom i ostacima tereta i osigura prihvat i sakupljanje otpada s plovnih objekata (članak 56.a).

(2) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 1016.g

(1) Novčanom kaznom od 40.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba prijevoznik, terminalni operator, putnički agent, odnosno turoperator, koja postupi protivno odredbama propisa iz članka 606. ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba prijevoznik, terminalni operator, putnički agent, odnosno turoperator.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba pravne osobe prijevoznika, terminalnog operatora, putničkog agenta, odnosno turoperatora.“.

Članak 139.

Članak 1017. mijenja se i glasi:

„Članak 1017.

(1) Novčanom kaznom od 25.000 do 100.000 kuna kaznit će se obrtnik vlasnik pomorskog objekta ili podrtine koji postupi protivno odredbama članka 840.c ovog Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000 kuna do 300.000 kuna kaznit će se pravna osoba za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

(3) Novčanom kaznom od 10.000 do 25.000 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka zapovjednik pomorskog objekta ili fizička osoba vlasnik pomorskog objekta i odgovorna osoba u pravnoj osobi.“

Članak 140.

Iza članka 1017. dodaju se članci 1017.a do 1017.e koji glase:

„Članak 1017.a

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja podrtnu i potonulu stvar neovlašteno dira, pomiče, premješta, ili na bilo koji drugi način mijenja njeno postojeće stanje (članak 840 č stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1017.b

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja vadi podrtnu ili potonule stvari suprotno odredbama članka 840.č ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000.00 do 100.000.00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1017.c

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja postupi suprotno članku 840 d stavku 6. ovog Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1017.d

Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se zapovjednik pomorskog objekta i ovlaštena osoba koja postupi suprotno odredbama članka 840.k ovoga Zakonika.

Članak 1017.e

(1) Novčanom kaznom od 25.000,00 kuna do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba vlasnik podrtine koja ne ukloni podrtinu u skladu s člankom 840 n ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 141.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti:

- Strategiju pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske (članak 4.)
- Urebu o dolasku i boravku stranih jahti i brodica namijenjenih razonodi, športu ili rekreaciji (članak 9.)
- Uredbu o jedinstvenom sučelju za formalnosti u pomorskom prometu (članak 24.)

Članak 142.

Ministar će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- načinu i postupku prodaje broda na javnoj dražbi (članak 49.),
- visini naknade za obavljanje kabotaže plovnim objektima treće zastave (članak 6.),
- visini naknade za sigurnost plovidbe i zaštitu od onečišćenja (članak 9),
- načinu primjene Međunarodne konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine (članak 41.),
- zahtjevima za pomorsku opremu uvjetima za stavljanje takve opreme na tržište i uvjetima koje moraju ispunjavati imenovana tijela za statutarnu certifikaciju pomorske opreme, te način i postupak njihovog imenovanja (članak 31.),
- rukovanju opasnim i štetnim tvarima u lukama i pomorskom prometu, kao i uvjeti i način pod kojima se obavlja ukrcavanje i iskrcavanje opasnih i štetnih tvari, rasutog i ostalih tereta u lukama, te načinu sprječavanja onečišćenja (članak 23. u dijelu koji se odnosi na članak 56.c stavak 1.).

Članak 143.

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- posadi brodova u kabotaži (članak 6.),
- pravima i obvezama priznatih organizacija, te načinu i postupku njihova ovlašćivanja (članak 31.).

Članak 144.

Ministar će uz suglasnost ministra nadležnog za turizam u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja brodice i jahti sa ili bez posade (članak 7.).

Članak 145.

Ministar će uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise o:

- sadržaju informacije o brodskom otpadu, načinu dostave i čuvanja, te rokovima za dostavu (članak 17. u dijelu koji se odnosi na članak 49.c stavak 4.).
- redu u lukama i drugim dijelovima unutarnjih morskih voda u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštite od onečišćenja, uključujući obveze u pogledu predaje, prihvata i sakupljanja otpada i ostataka tereta s plovnih objekata, te kriterije za utvrđivanje visine naknade (članak 23. u dijelu koji se odnosi na članak 56.b stavak 9.),

Članak 146.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 141. stavka 1. podstavka 2. ostaje na snazi Uredba o uvjetima za dolazak i boravak stranih jahti i brodice namijenjenih športu i razonodi u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 40/2006).

Do stupanja na snagu propisa iz članka 145. stavka 1. podstavka 2. ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima i načinu održavanja reda u lukama i na ostalim dijelovima unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske (Narodne novine br. 90/05, 10/08, 155/08 i 127/10 i 80/2012).

Do stupanja na snagu propisa iz članka 142. stavka 1. podstavka 6. ostaje na snazi Pravilnik o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama (Narodne novine br. 51/2005 i 127/2010).

Do stupanja na snagu propisa iz članka 144. ostaje na snazi Pravilnik o uvjetima koje mora zadovoljavati plovni objekt, te fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila (Narodne novine br. 41/05 i 62/2009).

Članak 147.

Prva prijava u sustav poreza po tonaži propisana člankom 429.c Pomorskog zakonika odnosi se na razdoblje od deset godina koje počinje teći od 1. siječnja 2014. godine i podnosi se Ministarstvu najkasnije šest mjeseci prije početka razdoblja na koje se odnosi.

Članak 148.

U postupku upisa jahti od stupanja na snagu ovoga Zakona do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji može se izdati privremeni upisni list s rokom valjanosti do 6 mjeseci uz uvjet da je jahta tehnički prihvatljiva u skladu sa člankom 315. stavkom 1. točkom 4. Pomorskog zakonika.

U postupku upisa brodica u očevidnik brodica od stupanja na snagu ovoga Zakona do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji može se izdati privremena plovidbena dozvola s rokom valjanosti do 6 mjeseci uz uvjet da je brodica tehnički prihvatljiva u skladu sa propisom kojim se uređuje sposobnost brodica za plovidbu.

Članak 149.

Ovlaštene zdravstvene ustanove ili ordinacije za obavljanje liječničkih pregleda članova posade moraju do 01. siječnja 2015. godine ispuniti uvjet iz članka 131. stavka 7. Pomorskog zakonika koji se dodaje člankom 45. ovoga Zakona.

Članak 150.

Članak 615. Pomorskog zakonika prestaje važiti danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 151.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim:

- odredbi članaka 5., 6. i 61. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, a u skladu s prijelaznim razdobljima kako su utvrđena Prilogom V. Akta o pristupanju, Popis iz članka 18. Akta o pristupanju: prijelazne mjere;
- članka 37. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom stupanja na snagu novog zakona kojim se uređuju pomorsko dobro i morske luke; i
- članka 51. ovoga Zakona koji stupa na snagu slijedeći dan nakon isteka godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U Pomorskom zakoniku iza članka 1. dodaje se članak 1.a u kojem se navode akti Europske unije s kojima se ovim Zakonom vrši usklađivanje.

Uz članak 2.

Člankom 2. mijenja se članak 5. Pomorskog zakonika na način da se mijenja definicija pojma „prijavljeno tijelo“, te se dodaju nove definicije pojmova koji se koriste u tekstu Pomorskog zakonika.

Uz članak 3.

Člankom 3. u cijelom tekstu Zakonika riječi „imenovano tijelo“ zamjenjuju se riječima „prijavljeno tijelo“ radi usklađivanja sa Direktivom 94/25/EC o rekreacijskim plovilima kako je izmijenjena i dopunjena i Direktivom 96/98/EC o pomorskoj opremi, kako je izmijenjena i dopunjena.

Uz članak 4.

Člankom 4. daje se pravni temelj za donošenje Strategije pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske, kao i strategija radi očuvanja, zaštite i unapređenja morskog okoliša, što je obveza Republike Hrvatske sukladno Konvenciji UN o pravu mora, 1984., koja je implementirana odredbama Pomorskog zakonika.

Uz članak 5.

Člankom 5. mijenja se članak 8. Pomorskog zakonika na način da se poseban režim plovidbe unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske više ne primjenjuje na brodove država članica EU, na koje se primjenjuje Uredba Vijeća 3577/92.

Uz članke 6. i 7.

Člancima 6. i 7. mijenjaju se odredbe o pomorskoj kabotaži i odredba o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovila sa ili bez posade (charter), a radi usklađivanja sa pravnom stečevinom EU.

Uz članak 8.

Člankom 8. odredba članka 10. proširuje se i na ribarske, odnosno znanstveno-istraživačke brodice, a uplovljavanje u unutarnje morske vode omogućava se i bez uplovljavanja u luku. Odredba proizlazi iz potrebe prakse.

Uz članak 9.

Kako je pitanje prelaska državne granice i obavljanje graničnih kontrola propisano posebnim propisom, izmjenom članka 12. daje se ovlast za propisivanje plovidbe i boravka stranih jahti i brodice namijenjenih športu i razonodi. Ovim propisom, koji donosi Vlada, uredit će se boravak stranih jahti i brodice, te plaćanje naknade poštujući temeljna načela Europske zajednice, a posebno načelo slobode kretanja ljudi.

Uz članke 10., 11., 15.

Članci 10. i 11. i 15. donose precizniji izričaj u pogledu nadležnosti Hrvatskog hidrografskog instituta.

Uz članak 12.

Člankom 12. briše se odredba stavka 2. članka 40. Pomorskog zakonika koja je pogrešno upućivala na primjenu odredaba o dozvoli za uplovljavanje u unutarnje morske vode.

Uz članke 13., 14., 17., 21, 22. i 23

Predmetnim člancima detaljnije se uređuju pitanja zaštite morskog okoliša od onečišćenja s brodova i drugih pomorskih objekata, a u skladu sa Međunarodnom konvencijom o sprečavanju onečišćenja mora s brodova (MARPOL 73/78, kako je izmijenjena i dopunjena) i pravnom stečevinom Europske unije, a tu posebno Direktive 2000/59 Europskog Parlamenta i Vijeća o lučkim prihvatnim uređajima za otpad s brodova i ostatke tereta. Ovim se odredbama propisuju obveze zapovjednika broda i drugih članova posade, kao i obveze lučkih uprava i koncesionara luka posebne namjene u zaštiti morskog okoliša. Navedenim odredbama propisuje se i način i uvjeti za rukovanje opasnim i štetnim tvarima. Omogućava se rukovanje pogonskim gorivom i izvan lučkih područja, ali uz uvjete zaštite morskog okoliša i sigurnosti plovidbe koje utvrđuje lučka kapetanija. Jednako tako, ovim se odredbama propisuju i nadležnosti inspekcije u obavljanju nadzora nad provedbom odredaba ovog dijela Zakona. Ministru nadležnom za poslove pomorstva daje se ovlast za detaljno propisivanje uvjeta kojih se moraju pridržavati svi sudionici pomorskog prometa u cilju zaštite morskog okoliša.

Uz članak 16.

Člankom 16. mijenja se nadležnost i pravni akt kojim će se osnovati Agencija nadležna za istraživanje pomorskih nesreća.

Uz članak 18. i 19.

Člancima 18. i 19. zaštićuju se objekti sigurnosti plovidbe i objekti hidrografije od oštećivanja i neovlaštenog korištenja.

Uz članak 20.

Člankom 20. dodaje se članak 54.a kojim se propisuje način uključivanja posebnih uvjeta sigurnosti plovidbe u postupke prostornog planiranja, a što je posebno značajno u kontekstu prostornog planiranja i uređenja mora, a u skladu s Integriranom pomorskom politikom Europske unije i jednim od glavnih instrumenata te politike, a koji se odnosi na pomorsko prostorno planiranje.

Uz članak 24.

Člankom 24. daje se ovlast Vladi Republike Hrvatske da uredbom uredi način i uvjete usklađene dostave i razmjene podataka i dokumenata o pomorskom prometu jedinstvenim sučeljem, između broda i nadležnih tijela državne uprave, između tijela državne uprave međusobno, te međunarodne razmjene podataka i dokumenata.

Uz članak 25.

Člankom 25. mijenja se članak 62. Pomorskog zakonika i propisuje se obvezno osiguranje za pojedine vrste brodova sukladno pravnoj stečevini Europske unije i međunarodnim konvencijama.

Uz članak 26. i 27.

Nomotehnička izmjena. Sadržaj članka 63. stavak 2. i članka 64. uvršten je u novu Glavu Ia: Zaštita od onečišćenja s pomorskih objekata.

Uz članak 28.

Člankom 28. mijenja se članak 65. Pomorskog zakonika na način da se pitanje vađenja potonulih stvari briše, jer je ta materija sada predmet posebne glave Zakona. Nadalje, člankom se propisuju uvjeti pod kojima se može dopustiti potapanje plovila koje neće onečistiti okoliš.

Uz članak 29. i 30.

Navedenim člancima propisuje se obveza ucrtavanja u pomorske karte pozicije ukrcaja peljara, kao i obvezu broda u pogledu ažuriranja pomorskih karata i publikacija.

Uz članak 31.

Člankom 31. mijenja se članak 77. Pomorskog zakonika na način da se propisuje nadležnost Hrvatskog registra brodova za obavljanje poslova utvrđivanja sposobnosti za plovidbu brodova u nacionalnoj plovidbi.

Uz članak 32.

Člankom 32. dodaje se u članku 87. stavak 3. kojim se propisuje da Ministarstvo izdaje svjedodžbe o oslobađanju od obveze udovoljavanja pojedinim odredbama u skladu sa ovim člankom Zakonika, vodi evidenciju o svim izdanim svjedodžbama o oslobađanju, te o njima izvještava Međunarodnu pomorsku organizaciju, a kada je to propisano i nadležna tijela Europske unije.

Uz članak 33

Člankom 33. mijenja se članak 95. Pomorskog zakonika u dijelu koji se odnosi na jezik vođenja brodskih dnevnika na brodovima u međunarodnoj plovidbi.

Uz članak 34.

Nomotehnička izmjena u članku 96..

Uz članak 35.

Uvažavajući specifičnosti nepomičnih i plutajućih objekata, člankom 35. mijenja se članak 102. Pomorskog zakonika na način da se na kao element sposobnosti za uporabu plutajućih i nepomičnih odobalnih objekata umjesto dosadašnjeg najmanjeg broja članova posade propisuje najmanji broj stručnih radnika.

Uz članak 36.

Člankom 36. u članku 103. dodaje se stavak 2. kojim se propisuje da Hrvatski registar brodova utvrđuje sposobnost za uporabu plutajućih objekata i nepomičnih odobalnih objekata.

Uz članak 37.

Po svom sadržaju članak 106. treba uključiti u propis kojim se uređuju luke i pomorskog dobro, pa je ovim člankom predviđeno njegovo brisanje, a prijelazna odredba propisuje brisanje članka 106. danom stupanja na snagu novog Zakona o lukama i pomorskom dobru koji je u izradi.

Uz članak 38.

Člankom 38. mijenja se članak 112. te se utvrđuje da poslove priznate organizacije u odnosu na brodice i jahte obavlja Hrvatski registar brodova.

Uz članak 39.

Člankom 39. mijenja se članak 113. radi usklađenja sa izmjenama i dopunama Direktive o rekreacijskim plovilima (94/25/EC kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/44/EC).

Uz članak 40.

Člankom 40. mijenja se članak 118. Pomorskog zakonika na način da baždarenje brodica postaje opcionalno, a ne obvezno kao do sada.

Uz članak 41

Ovim člankom propisuje se da propis kojim se potanje uređuje način primjene Međunarodne konvencije o radu pomoraca iz 2006. godine donosi ministar.

Uz članak 42.

Briše se stavak 2. članka 126. čime se proširuje primjena članaka 127., 128., 129. i 129.a Zakonika i na članove posade brodova koji plove u međunarodnoj plovidbi unutar granica Jadranskog mora.

Uz članak 43.

U članku 127. mijenja se stavak 2. tako da se propisuje da se članu posade broda u međunarodnoj plovidbi, bez obzira na državnu pripadnost broda, može u stranim sredstvima plaćanja isplaćivati plaća i druga primanja koja potražuje na temelju ugovora o radu i/ili kolektivnog ugovora za pomorce ili izvan ugovorno.

Uz članak 44.

U članku 129. dodaje se novi stavak 7. kojim se propisuje da član posade broda u međunarodnoj plovidbi koji lučkom kapetaniji podnese dokaz da je njegov ugovor o radu sklopljen na razdoblje duže od razdoblja ukrcaja na brodu ostaje osiguran u obveznim osiguranjima do dana prestanka njegovog ugovora o radu. Ovim se propisuje iznimka od općeg pravila da se razdoblje osiguranja članova posade brodova u međunarodnoj plovidbi odnosi isključivo na razdoblje od ukrcaja na brod do iskrcaja s broda. Dakle, ako pomorac dokaže da iskrcajem s broda nije prestao njegov ugovor o radu i dalje ostaje obveznik plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja.

Uz članak 45.

U članku 131. dodaju se novi stavci 6. i 7. kojima se vrši usklađivanje sa Konvencijom o radu pomoraca u dijelu koji se odnosi na zdravstvene ustanove odnosno liječnike koji obavljaju zdravstvene preglede članova posade broda

Uz članak 46.

Mijenja se članak 145. na način da se temelj odgovornost brodar za štetu koju član posade pretrpi na radu ili u vezi sa radom na brodu uslijed nepostojanja uvjeta za siguran rad izjednačava sa temeljom odgovornosti za opasnu stvar ili opasnu djelatnost te brodar i za jedan i za drugi slučaj odgovara prema općim propisima o odgovornosti za štetu od opasne stvari ili opasne djelatnosti. Naime, nepostojanjem uvjeta za siguran rad stvara se opasna

situacija, odnosno djelatnost postaje opasna djelatnost, a stvar – opasna stvar, pa za takvu opasnu situaciju (nepostojanja uvjeta za siguran rad) brodar treba odgovarati kao za opasnu stvar odnosno djelatnost.

Uz članak 47.

U članku 166. stavku 1. iza točke 13. dodaje se točka 14. kako bi se proširio popis inspekcijskih poslova tako da obuhvaća nadzor nad priznatim organizacijama i Hrvatskim registrom brodova.

Uz članak 48.

Proširuje se popis međunarodnih konvencija, odnosno pravne stečevine Europske unije, u skladu s kojima strani brodovi moraju imati važeće isprave, što se provjerava prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora.

Uz članak 49.

Izmjenama članka 171. uređuje se postupak uklanjanja „podstandardnih“ brodova tj. brodova koji predstavljaju ili mogu predstavljati opasnost za luke, plovne puteve, plovidbu, iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili okoliš, osigurava se ubrzani postupak uklanjanja takvog broda te njegove prodaje na javnoj dražbi.

Uz članak 50.

Izmjenama u članku 189. vrši se ispravak uočenih grešaka u tekstu jer se u upisnik brodova u gradnji upisuje brod u gradnji a u upisnik jahti u gradnji jahta u gradnji.

Uz članak 51.

Brisanje stavka 1. u članku 190. posljedica je izmjene u članku 214. čime se propisuje da se pravo vlasništva i druga stvarna prava na brodu, jahti ili brodici mogu steći, prenijeti, ograničiti i ukinuti jedino upisom u odgovarajući upisnik ili očevidnik. Zbog navedenog nema više potrebe za upis brodica u upisnik brodova ili upisnik jahti radi primjene odredbi Zakonika koje se u pogledu stvarnih prava primjenjuju na brodove i jahte.

Uz članak 52.

U članku 195. stavku 3., 6. i 7. usklađuje se terminologija sa ustrojem upisnika iz članka 196.

Uz članak 53.

Izmjenama članka 200. propisuje se obveza evidentiranja podataka o korisniku jahte koji je primatelj leasinga u listu B uložka glavne knjige upisnika jahti. Naime, osoba koja je kao primatelj leasinga neposredni posjednik jahte nije bila evidentirana već je bio evidentiran samo davatelj leasinga kao vlasnik jahte.

Uz članak 54.

Vrši se tehničko usklađivanje teksta u članku 201.

Uz članak 55.

Izmjenom članka 207. ujednačavaju se standardi s onima iz Pravilnika o brodicama i jahtama.

Uz članak 56.

Vrši se tehničko usklađivanje teksta u članku 212.

Uz članak 57.

Izmjenom stavka 1. u članku 214. propisuje se da je upis u odgovarajući upisnik ili očevidnik jedini način stjecanja, prenošenja, ograničavanja i ukidanja prava vlasništva i drugih stvarnih prava na brodu, jahti ili brodicu.

Uz članak 58.

Vrši se usklađivanje teksta u članku 235. vezano za hipoteku sa ustrojem upisnika iz članka 196.

Uz članak 59.

Vrši se usklađivanje teksta u članku 253. sa ustrojem upisnika iz članka 196.

Uz članak 60.

Ovim člankom briše se članak 274. koji se u praksi pokazao kao nepotreban.

Uz članak 61.

Prilagođava se izričaj članka 276. stavka 1. činjenici da nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji neće više biti obveznog upisa brodova.

Uz članak 62.

Članak 277. usklađuje se sa Zakonom o osobnom identifikacijskom broju.

Uz članak 63.

Usklađivanje članka 294. Zakonika sa Zakonom o općem upravnom postupku vezano za dokazivanje činjenica o kojima javnopravno tijelo vodi službenu evidenciju. Ujedno, vrše se i manje tehničke ispravke i dopune.

Uz članak 64.

Članak 298. usklađuje se sa Zakonom o osobnom identifikacijskom broju.

Uz članak 65.

U članku 315. propisuje se da nije potrebno priložiti potvrdu o brisanju iz stranog upisnika u postupku upisa broda kupljenog na javnoj dražbi koju provodi Republika Hrvatska ili sudskom prodajom koja se provodi u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 66.

Uređuje se izričaj članka 339. a riječi „tužba za ostvarivanje pomorskog privilegija“ brišu se jer Pomorskim zakonikom nije regulirano podnošenje ove tužbe.

Uz članak 67.

Briše se članak 347. slijedom brisanja referiranja na zabilježbu tužbe za ostvarivanje pomorskog privilegija u članku 339.

Uz članak 68.

Boljim izričajem u članku 429.a u stavku 1. točka a) jasno je propisano da se porez po tonaži može plaćati umjesto poreza na dobit ostvarenu iz gospodarske djelatnosti kako brodovima u svom vlasništvu tako i u vlasništvu domaćih ili stranih ovisnih brodovlasničkih trgovačkih društava, te brodovima uzetim u zakup ili u brodarski ugovor.

Uz članak 69.-88.

Člancima 69.-88. mijenjaju se odredbe Pomorskog zakonika o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, radi usklađenja s Atenskom konvencijom o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, 2002., te pravne stečevine Europske unije.

Uz članak 89.

Člankom 89. mijenja se izričaj članka 743. Pomorskog zakonika, a kako bi se izravna tužba ograničila samo na posebne slučajeve predviđene Pomorskim zakonikom i to: a) odgovornosti za onečišćenje uljem i b) pogonskim uljem, c) odgovornosti za putnike (Atenska konvencija 2002. koja se implementira Uredbom EU 392/2009), d) odgovornosti za troškove obveznog uklanjanja podrtine (nove odredbe PZ-a), e) odgovornost za smrt/ozljedu člana posade i f) odgovornost vlasnika brodice/jahte za smrt/tjelesnu ozljedu treće osobe (Zakon o obveznim osiguranjima u prometu). Ovom izmjenom izbjegava se mogućnost tumačenja propisa prema kojem bi se izravna tužba dopustila kod svih ostalih vrsta pomorskih tražbina budući da se sukladno Direktivi 2009/20/EC uvodi obveza posjedovanja potvrde o osiguranju odgovornosti broдача za sve pomorske tražbine predviđene Međunarodnom konvencijom o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976.

Uz članak 90.

Člankom 90. u Pomorski zakonik se dodaju članci 747.a do 747.d kojima se sukladno Direktivi 2009/20/EC propisuje obveza brodova bruto tonaže 300 ili veće hrvatske državne pripadnosti i brodova koji uplovljavaju u luke u Republici Hrvatskoj ili pristaju uz odobalne nepomične objekte u morskim vodama pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, da imaju potvrdu o osiguranju odgovornosti za pomorske tražbine navedene u Međunarodnoj konvenciji o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine, 1976, do svota osiguranja navedenih u Protokolu iz 1996. na tu konvenciju, te se propisuje sadržaj i jezik potvrde. Navedenim člancima Zakona propisuje se nadležnost lučke kapetanije u pogledu zabrane uplovljavanja ili naloga za isplavlavanje brodovima koji nemaju propisanu potvrdu.

Uz članke 91.

Usklađivanje teksta vezano za uređivanje pitanja vađenja potonulih stvari i uklanjanja podrtina.

Uz članke 92. – 107.

Uređuju se pitanja vezano za spašavanje po uzoru na Konvenciju o spašavanju iz 1989. godine uključujući definiranje pojma akcije spašavanja, izričito propisivanje da osobe kojima su spašeni životi nisu dužne za to ništa platiti, pitanja vezano za nagradu spašavatelju itd.

Uz članak 108.

Nomotehničke izmjene.

Uz članak 109.

Proširuje se područje primjene cijele glave o izvanugovornoj odgovornosti na sva područja pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, osim odredaba o smrti tjelesnoj ozljedi osoba izvan broda.

Uz članke 110. 111. i 113.

Izmjenama naslova Odjeljka 4. u Glavi IV., u Dijelu VIII., kao i izmjenama u člancima 813. i 821. u skladu sa Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem iz 1992. godine uređuju se pitanja vezano za osiguranje radi pokrića odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem koje se prevozi kao teret

Uz članak 112.

Mijenja se članak 820. vezano za osiguranje ili drugo financijsko jamstvo radi pokrića odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem iz 1992. godine.

Uz članke 114. i 115.

Brisanjem članaka 823.a i 823.b te dodavanjem odjeljka 5. iza članka 823. i članaka 823.a – 823.h reguliraju se pitanja odgovornosti za onečišćenje mora pogonskim uljem u skladu sa Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem iz 2001. godine.

Uz članak 116.

Dodaju se članci 840.a do 840.z kojima se detaljno uređuju pitanja vađenja potonulih stvari i uklanjanja podrtina. Pojam podrtine definiran je po uzoru na Međunarodnu konvenciju o uklanjanju podrtina iz 2007. godine, te su propisani odvojeni pravni režimi za podrtine, te za ostale potonule stvari.

Uz članke 117.- 128.

Izmjenama i dopunama pojedinih članka uređuju se pitanja vezano za ovrhu i osiguranje na pomorskom objektu.

Uz članke 129.- 140

Izmjene i dopune prekršajnih odredbi.

Uz članke 141.

Prijelazne i završne odredbe vezano za donošenje Strategije pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske i Strategije sprečavanju štetnog utjecaja prijenosa vodenih organizama i pat gena putem balastnih voda i Uredbe o jedinstvenom sučelju za formalnosti u pomorskom prometu.

Uz članak 142., 143., 144. i 145.

Prijelazne i završne odredbe vezano za donošenje podzakonskih propisa.

Uz članak 146.

Prijelazne i završne odredbe vezano za ostatak na snazi podzakonskih propisa do donošenja novih čije je donošenje predviđeno ovim Zakonom

Uz članak 147.

Prijelazne i završne odredbe vezano za prvu prijavu u sustav poreza po tonaži broda.

Uz članak 148.

Prijelaznom odredbom se do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji omogućuje izdavanje privremenog upisnog lista jahte i privremene plovidbene dozvole brodice s rokom valjanosti do 6 mjeseci.

Uz članak 149.

Prijelaznom odredbom se propisuje rok do kojeg ovlaštene zdravstvene ustanove ili ordinacije za obavljanje liječničkih pregleda članova posade moraju uvesti sustav upravljanja kvalitetom iz članka 131. stavka 7.

Uz članak 150.

Zbog izravne primjene Uredba Vijeća br. 392/2009 o odgovornosti pomorskog prijevoznika za putnike u slučaju nezgode članak 615. Pomorskog zakonika primjenjuje se do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Uz članak 151.

Prijelazne i završne odredbe vezano za stupanje na snagu Zakona i pojedinih njegovih odredbi.

TEKST ODREDBI POMORSKOG ZAKONIKA
(„Narodne novine“ br. 181/2004, 76/2007, 146/2008 i 61/2011)

KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.

(1) Odredbama ovoga Zakonika utvrđuju se morski i podmorski prostori Republike Hrvatske i uređuju pravni odnosi u njima, sigurnost plovidbe u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, zaštita i očuvanje prirodnih morskih bogatstava i morskog okoliša, osnovni materijalnopravni odnosi u pogledu plovni objekata, ugovorni i drugi obvezni odnosi koji se odnose na brodove, upise plovni objekata, ograničenje brodarve odgovornosti, ovrha i osiguranja na brodovima.

(2) Ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno, njegove se odredbe primjenjuju na plovne objekte koji se nalaze ili plove unutarnjim morskim vodama, teritorijalnim morem Republike Hrvatske.

Članak 5.

Ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno, pojedini izrazi u smislu ovoga Zakonika imaju sljedeća značenja:

1) *pomorska plovidba* jest plovidba koja se obavlja na moru i rijekama hrvatskoga Jadranskog slijeva do granice do koje su one plovne s morske strane,

2) *pomorski objekt* jest objekt namijenjen za plovidbu morem (plovni objekt), ili objekt stalno privezan ili usidren na moru (plutajući objekt), odnosno objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekt),

3) *plovni objekt* jest pomorski objekt namijenjen za plovidbu morem. Plovni objekt može biti brod, ratni brod, jahta ili brodica,

4) *brod, osim ratnog broda*, jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem, čija je duljina veća od 12 metara, a bruto tonaža veća od 15, ili je ovlašten prevoziti više od 12 putnika. Brod može biti putnički, teretni, tehnički plovni objekt, ribarski, javni ili znanstvenoistraživački,

5) *duljina broda, jahte ili brodice* jest duljina utvrđena Tehničkim pravilima,

6) *hrvatski ratni brod* jest plovni objekt, uključujući podmornicu, koji je pod zapovjedništvom pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, a čija je posada vojna, odnosno podvrgnuta vojnoj disciplini i koji je dužan isticati vanjske znakove raspoznavanja ratnih brodova hrvatske državne pripadnosti kad god je potrebno da svoje svojstvo učini poznatim,

7) *strani ratni brod* je plovni objekt koji ima stranu državnu pripadnost, pripada ratnoj mornarici, nosi vanjske znakove raspoznavanja ratnoga plovnog objekta i njegove državne pripadnosti, nalazi se pod zapovjedništvom vojne osobe i ima vojnu posadu,

8) *putnički brod* jest brod na mehanički pogon koji je ovlašten prevoziti više od 12 putnika,

9) *brzi putnički brod* jest putnički brod kojem je najveća brzina $\check{S}m/s\check{s}$ jednaka ili veća od vrijednosti dobivene formulom: $3,7 \cdot 0,1667$, gdje je istisnina na konstruktivnoj vodnoj liniji $\check{S}m3\check{s}$. Pod brzim putničkim brodom ne smatraju se neistisninski brodovi čiji je trup potpuno iznad površine uslijed djelovanja aerodinamičkih sila generiranih površinskim efektom. Brodovi, volumena istisnine 500 $\check{S}m3\check{s}$ i manje, i najveće brzine manje od 20 $\check{S}čv\check{s}$, u plovidbi unutarnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Republike Hrvatske ne smatraju se brzim putničkim brodovima,

10) *teretni brod* jest brod namijenjen za prijevoz tereta sa ili bez mehaničkog poriva,

11) *brzi teretni brod* jest teretni brod, kojem je najveća brzina $\check{S}m/s\check{s}$ jednaka ili veća od vrijednosti dobivene formulom: $3,7 \cdot 0,1667$, gdje je istisnina na konstruktivnoj vodnoj liniji $\check{S}m3\check{s}$. Pod brzim teretnim brodom ne smatraju se neistisninski brodovi čiji je trup potpuno iznad površine uslijed djelovanja aerodinamičkih sila generiranih površinskim efektom,

12) *tehnički plovni objekt* jest brod, sa ili bez mehaničkog poriva koji je namijenjen za obavljanje tehničkih radova (bager, dizalica, jaružalo, pokretni odobalni objekt za istraživanje i eksploataciju podmorja i sl.),

13) *plutajući objekt* jest pomorski objekt stalno privezan ili usidren na moru, koji nije namijenjen za plovidbu (npr. plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina i sl.),

14) *nepomični odobalni objekt* jest pomorski objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno, koji nije namijenjen za plovidbu (npr. nepomični odobalni objekt za istraživanje i eksploataciju podmorja, podmorski cjevovod i sl.), izuzev podmorskog kabla i objekata prometne infrastrukture (npr. podmorski tunel, most oslonjen na morsko dno i sl.),

15) *brodica* jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem koji nije brod ili jahta, čija je duljina veća od 2,5 metara, ili ukupne snage porivnih strojeva veća od 5 kW.

Pojam brodica ne obuhvaća:

– plovila koja pripadaju drugom pomorskom objektu u svrhu prikupljanja, spašavanja ili obavljanja radova,

– plovila namijenjena isključivo za natjecanja,

– kanue, kajake, gondole i pedaline,

– daske za jedrenje i daske za jahanje na valovima,

16) *tegljač, odnosno potiskivač* jest brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovnih objekata,

- 17) *nuklearni brod* je brod opremljen uređajem na nuklearni pogon,
- 18) *ribarski brod* jest brod s mehaničkim porivom namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih živih bića iz mora ili na morskom dnu, čija je duljina veća od 12 metara, a bruto tonaža veća od 15,
- 19) *strani ribarski brod* je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a namijenjen je i opremom za ulov ribe ili drugih živih bića u moru ili na morskom dnu,
- 20) *jahta* jest plovni objekt za sport i razonodu, neovisno koristi li se za osobne potrebe ili za gospodarsku djelatnost, a čija je duljina veća od 12 metara i koji je namijenjen za dulji boravak na moru, te koji je pored posade ovlašten prevoziti ne više od 12 putnika,
- 21) *strana jahta* jest plovni objekt za sport i razonodu koji ima stranu državnu pripadnost i koji se takvim smatra prema propisima države čiju državnu pripadnost ima,
- 22) *javni brod* jest brod, osim ratnog broda, namijenjen i opremljen za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, a čiji je vlasnik, odnosno brodar država ili neko drugo tijelo ovlašteno od države (npr. policijski brod, brod lučke kapetanije, brod Obalne straže i sl.) i koji služi isključivo u negospodarske svrhe,
- 23) *strani javni brod* je plovni objekt u vlasništvu ili korištenju strane države, koji nije ratni brod, a služi isključivo za negospodarske svrhe dotične države,
- 24) *strani trgovački brod* je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a koristi se za gospodarske svrhe,
- 25) *tanker za ulje* jest brod namijenjen prvenstveno za prijevoz ulja u razlivenom stanju,
- 26) *tanker za kemikalije* jest brod namijenjen prvenstveno za prijevoz opasnih kemikalija i štetnih tvari u razlivenom stanju,
- 27) *brod za ukapljene plinove* jest brod namijenjen za prijevoz ukapljenih plinova u razlivenom stanju,
- 28) *znanstvenoistraživački brod* jest brod, namijenjen isključivo za znanstvena ili tehnološka istraživanja ili iskorištavanje mora, morskog dna ili njegova podzemlja, opremljen opremom i uređajima za tu namjenu, kao i smještajem za posebno osoblje,
- 29) *brod u gradnji* jest gradnja broda od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje do trenutka upisa u upisnik brodova,
- 30) *postojeći brod* jest brod koji nije u gradnji,
- 31) *sastav stranih ratnih brodova* jest više stranih ratnih brodova koji plove zajedno pod zapovjedništvom jednog zapovjednika,
- 31.a) Podrtina nastala nakon pomorske nezgode jest:

a) potonuli ili nasukani brod, ili

b) bilo koji dio potonulog ili nasukanog broda, uključujući svaki predmet koji se nalazi ili se nalazio na tom brodu, ili

c) svaki predmet koji je nestao u moru s broda i koji je nasukan, potonuo ili ostavljen da pluta, ili

d) brod koji de uskoro potonuti ili se nasukati, ili se to opravdano može očekivati, ukoliko još nisu poduzete učinkovite mjere radi pomoći brodu ili bilo kojoj imovini u opasnosti.

32) *brodar* jest fizička ili pravna osoba koja je kao posjednik broda nositelj plovidbenog pothvata, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže protivno, da je brodar osoba koja je u upisnik brodova upisana kao vlasnik broda,

33) *poslovođa broda* jest fizička ili pravna osoba koja upravlja poslovanjem i/ili tehničkim održavanjem broda i/ili popunjavanjem broda posadom,

34) *kompanija* jest fizička ili pravna osoba koja je preuzela odgovornost za upravljanje brodom od vlasnika broda i koja je preuzimanjem takve odgovornosti preuzela ovlasti i odgovornosti sukladno Međunarodnom pravilniku o upravljanju sigurnošću (ISM Pravilnik),

35) *poslodavac* je osoba koja je s pomorcem zaključila/sklopila ugovor o radu u svoje ime,

36) *priznata organizacija* jest organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje statutarne certifikacije pomorskih objekata, a koja obuhvaća obavljanje pregleda i izdavanje propisanih isprava,

37) *ovlaštena organizacija za sigurnosnu zaštitu brodova* jest organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje statutarne certifikacije glede sigurnosne zaštite brodova,

38) *imenovano tijelo* je organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje statutarne certifikacije pomorskih objekata, a koja obuhvaća obavljanje ocjene sukladnosti brodica za sport i razonodu i jahti duljine do 24 m tijekom gradnje,

39) *Tehnička pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih objekata* (u daljnjem tekstu: Tehnička pravila) su propisi doneseni na temelju ovoga Zakonika, kojima se utvrđuju zahtjevi kojima moraju udovoljavati pomorski objekti i kompanije, kao i način obavljanja tehničkog nadzora i izdavanja isprava, zapisa i knjiga pomorskog objekta i kompanije,

40) *prijevoznik* jest vlasnik broda, brodar ili osoba koja sklapa ugovor s naručiteljem prijevoza,

41) *putnik* jest svaka osoba na pomorskom objektu, osim djece ispod jedne godine života, te osoba zaposlenih na brodu u bilo kojem svojstvu,

42) *javni prijevoz* je prijevoz osoba i stvari koji je uz jednake uvjete svakom dostupan i obavlja se na temelju ugovora o prijevozu,

43) *međunarodno putovanje* jest putovanje brodom, jahtom ili brodicom prema plovidbenom planu iz bilo koje hrvatske luke u stranu luku ili obratno,

44) *ulje* označava sva postojana ugljikova mineralna ulja, kao što su sirova nafta i njeni derivati, te taloge i otpadna ulja kako su navedena u prilogu I. Međunarodne konvencije o sprječavanju zagađivanja mora s brodova, kako je izmijenjena i dopunjena (MARPOL 73/78) bez obzira na to prevoze li se kao teret ili kao zalihe goriva i maziva,

45) *luka* jest morska luka, tj. morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi,

46) *luka otvorena za međunarodni promet* jest luka slobodna za pristup plovnih objekata svih zastava,

47) *sidrište luke* je uređeni i obilježeni dio mora namijenjen i sidrenju brodova,

48) *crta srednje niže niske vode* jest aritmetička sredina svih nižih niskih voda tijekom mjeseca ili godine,

49) *crta srednje više visoke vode* jest aritmetička sredina svih viših visokih voda tijekom mjeseca ili godine,

50) *posebno pravo vučenja* jest obračunska jedinica kako ju je definirao Međunarodni monetarni fond,

51) *Ministarstvo* označava ministarstvo nadležno za pomorstvo,

52) *ministar* označava ministra u ministarstvu nadležnom za pomorstvo.

Članak 6.

(1) Suverenitet Republike Hrvatske na moru prostire se na unutarnje morske vode i teritorijalno more Republike Hrvatske, na zračni prostor iznad njih te na dno i podzemlje tih morskih prostora.

(2) U svome gospodarskom pojasu i u epikontinentalnom pojasu Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju radi istraživanja, iskorištavanja, zaštite, očuvanja i unaprjeđivanja prirodnih morskih bogatstava, uključujući bogatstva na morskome dnu i u morskom podzemlju te radi obavljanja drugih gospodarskih djelatnosti.

(3) Republika Hrvatska štiti, čuva i unapređuje morski okoliš.

(4) Republika Hrvatska surađuje s državama u regiji i sudjeluje u radu regionalnih i svjetskih međunarodnih organizacija radi utvrđivanja općih i regionalnih pravila, mjera, preporučene

prakse i postupaka sa svrhom suzbijanja, smanjivanja i nadziranja onečišćenja mora i morskog okoliša onečišćivačima iz izvora na kopnu, s brodova, potapanjem, iz zraka ili zrakom i onečišćenja uzrokovanih djelatnostima na morskome dnu i u morskome podzemlju.

(5) Republika Hrvatska potiče regionalnu suradnju, posebice sa državama u susjedstvu, radi donošenja zajedničkih planova hitnog djelovanja u slučajevima nezgoda koje uzrokuju onečišćenje morskog okoliša.

(6) Republika Hrvatska posebnim mjerama štiti osjetljive ekosustave, postojbine vrsta i drugih oblika života u moru koji su rijetki, ugroženi ili kojima prijete opasnost istrebljenja.

Članak 8.

(1) Strani trgovački brod smije prolaziti unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske radi uplovljavanja u luku otvorenu za međunarodni promet ili u luku u kojoj je brodogradilište u kojemu de biti popravljen, radi isplovljenja iz takve luke, te radi plovidbe između luka otvorenih za međunarodni promet, najkraćim uobičajenim putem.

(2) Ministar može odrediti drugi način plovidbe stranih trgovačkih brodova unutarnjim morskim vodama ako to zahtijevaju interesi obrane zemlje ili sigurnost plovidbe.

Članak 9.

(1) Kabotažu, tj. prijevoz stvari i putnika između hrvatskih luka mogu obavljati samo brodovi, jahte ili brodice hrvatske državne pripadnosti.

(2) Kabotažom se smatra i prijevoz osoba stranom jahtom ili brodicom unutar unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora uz naplatu.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. i 2. ovog članka, Ministarstvo može odobriti:

1) stranom brodu prijevoz praznih kontejnera u njihovoj eksploataciji između hrvatskih luka,

2) stranom brodu, jahti ili brodici prijevoz osoba i stvari između hrvatskih luka ako to zahtijeva gospodarski interes Republike Hrvatske, a uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske gospodarske komore.

(4) Prijevoz osoba jahtom ili brodicom uz naknadu u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske može se obavljati samo brodicom ili jahtom hrvatske državne pripadnosti, koja je u vlasništvu domaće fizičke ili pravne osobe i koja ispunjava uvjete utvrđene posebnim propisom koji donosi ministar.

(5) Visinu naknade za izdavanje odobrenja iz stavka 3. ovog članka propisuje ministar.

Članak 10.

(1) Strani ratni brod, strani javni brod, strani ribarski brod, te strani znanstvenoistraživački brod smije uploviti u unutarnje morske vode Republike Hrvatske radi ulaska u luku otvorenu za međunarodni promet ili u luku u kojoj je brodogradilište u kojemu de taj brod biti popravljen, ako za to prethodno dobije odobrenje:

1) za strani ratni brod – ministarstva nadležnog za poslove obrane,

2) za strani javni brod i znanstvenoistraživački brod – Ministarstva uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove,

3) za strani ribarski brod – Ministarstva.

(2) Uplovljavanje u unutarnje morske vode Republike Hrvatske i boravak u hrvatskoj luci ili luci u kojoj je brodogradilište u kojem de taj brod biti popravljen može se odobriti stranom ratnom nuklearnom brodu i stranom ratnom brodu koji ima nuklearno naoružanje.

(3) Brod iz stavka 2. ovoga članka dužan je prethodno dostaviti ovjereni prijepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog postrojenja ministarstvu nadležnom za poslove obrane.

(4) Odobrenje za uplovljavanje broda iz stavka 2. ovoga članka daje Vlada Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje tijela državne uprave nadležnog za nuklearnu sigurnost, ministarstva nadležnog za poslove obrane i Ministarstva.

(5) Uplovljavanje u unutarnje morske vode Republike Hrvatske i boravak u hrvatskoj luci ne može se odobriti stranom ratnom brodu koji svojim boravkom ugrožava sigurnost Republike Hrvatske.

Članak 12.

(1) Strane jahte i strane brodice namijenjene rasonodi, športu ili rekreaciji, mogu ploviti i boraviti u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru Republike Hrvatske, osim u zabranjenim zonama iz članka 16. i članka 29. ovoga Zakonika, pod uvjetom da odmah nakon uplovljavanja u unutarnje morske vode Republike Hrvatske, uplove najkraćim putem u najbližu luku otvorenu za međunarodni promet i obave graničnu kontrolu, te potrebne poslove sukladno propisu iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Potanje propise o plovidbi i boravku stranih jahti i stranih brodica namijenjenih rasonodi i športu u unutarnjim morskim vodama i o njihovu boravku u teritorijalnom moru Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) Visinu naknade za sigurnost plovidbe koju plaćaju strane jahte i brodice iz stavka 1. ovoga članka propisat de ministar.

Članak 16.

(1) Ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra, može propisati zabranjene zone u unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske.

(2) Plovni objekti ne smiju ploviti zabranjenom zonom u unutarnjim morskim vodama, osim u slučaju više sile.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, Ministarstvo nadležno za poslove obrane može odobriti plovidbu plovnih objekata, bez diskriminacije, zabranjenim zonama u unutarnjim morskim vodama, osim u slučaju više sile.

(4) Protiv rješenja Ministarstva nadležnog za poslove obrane kojim se daje ili uskraćuje odobrenje iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Propis o uspostavljanju zabranjene zone u unutarnjim morskim vodama objavljuje se u »Oglasu za pomorce« i na drugi prikladan način.

Članak 24.

(1) Ministar može u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru Republike Hrvatske odrediti i propisati obvezne plovne putove, sustave odijeljenog prometa, sustave javljanja brodova, te način upravljanja pomorskim prometom radi sigurnosti plovidbe za sve ili za neke vrste plovnih objekata.

(2) U svrhu sigurnosti plovidbe, zaštite mora od onečišćenja, sprječavanja ugroženosti biološke i krajobrazne raznolikosti, kao i radi umanjenja opasnosti od većih pomorskih nezgoda, ministar može zabraniti plovidbu pojedinim dijelovima unutarnjih morskih voda ili teritorijalnog mora za određene vrste i veličine brodova, odnosno za brodove koji prevoze određenu vrstu tereta.

(3) Plovni putovi i sustavi odijeljenog prometa iz stavka 1. ovoga članka mogu se utvrditi u posebno zaštićenim dijelovima prirode uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

(4) Plovni putovi i sustavi odijeljenog prometa iz stavka 1. ovoga članka ucrtavaju se u pomorsku kartu »Jadransko more« i pravodobno objavljuju u »Oglasu za pomorce«.

Članak 40.

(1) Domaće i strane fizičke i pravne osobe, te hrvatski ratni brod mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora u gospodarskom pojasu Republike Hrvatske pod uvjetima propisanim u članku 13. ovoga Zakonika.

(2) Strani ratni brod, strani javni brod, strani ribarski brod, te strani znanstvenoistraživački brod mogu obavljati djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo uz odobrenje ministarstava iz članka 10. ovoga Zakonika.

Dio treći SIGURNOST PLOVIDBE

Glava I. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 47.

Sigurnost plovidbe uređena ovim Zakonikom odnosi se:

1) na osnovne uvjete kojima moraju odgovarati: plovni putovi u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru Republike Hrvatske, luke, pomorski objekti hrvatske državne pripadnosti kao i plovni objekti koji plove unutarnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Republike Hrvatske, posada na pomorskim objektima, plovidba i peljarenje na moru,

2) na nadzor nad provođenjem odredaba ovoga dijela Zakonika.

Članak 48.

(1) Fizička ili pravna osoba koja obavlja prijevoz u javnom prometu na moru, ili obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila, ili druge gospodarske djelatnosti na moru, trgovačko društvo

ili tijelo koje upravlja lukom i trgovačko društvo koje se brine o održavanju i obilježavanju plovnih putova dužni su:

- 1) organizirati nadzor obavljanja poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe, sukladno odredbama ovog Zakonika i propisa donesenih na temelju ovoga Zakonika,
- 2) osigurati trajno obavljanje nadzora sigurnosti plovidbe,
- 3) voditi propisane podatke koji su značajni za sigurnost plovidbe.

(2) Vlasnik i/ili kompanija broda hrvatske državne pripadnosti dužni su:

- 1) uspostaviti i održavati dokumentirani sustav upravljanja sigurnošću i sustav sigurnosne zaštite ukoliko je to obvezan sukladno Tehničkim pravilima i drugim propisima,
- 2) održavati stanje broda i njegove opreme tako da je brod dok plavi u svakom smislu sposoban za plovidbu i siguran za obavljanje svih operacija u službi dok ih obavlja, bez opasnosti za brod, osobe na brodu, teret i okoliš,
- 3) osigurati da brod posjeduje valjane svjedodžbe i dokumente propisane Tehničkim pravilima i drugim propisima, osim za vrijeme kada se nalazi u raspremi ili na popravku u brodogradilištu,
- 4) osigurati da se na brodu i u svezi s brodom poštuju zahtjevi Tehničkih pravila i drugih propisa.

(3) Vlasnik i/ili kompanija broda hrvatske državne pripadnosti dužni su Ministarstvu dostavljati podatke o:

- 1) odgovornoj osobi u pravnoj osobi koja je vlasnik broda,
- 2) osobi zaduženoj za sigurnosnu zaštitu u kompaniji,
- 3) priznatoj organizaciji koja brodu izdaje svjedodžbe,
- 4) pregledima brodova od strane država luka,
- 5) svim događajima od važnosti za sigurnost broda, osoba i okoliša.

(4) Vlasnik i/ili kompanija broda hrvatske državne pripadnosti dužni su dostavljati Ministarstvu podatke iz stavka 3. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije 15 dana od dana nastanka ili promjene činjenice, odnosno od događaja na koji se podaci odnose.

(5) Inspekcijski nadzor nad obavljanjem poslova iz ovoga članka obavlja inspekcija sigurnosti plovidbe Ministarstva i lučkih kapetanija.

Članak 49.

- (1) Upravna istraga i sigurnosna istraga provest de se o nesreći koja se dogodi pomorskom objektu hrvatske državne pripadnosti ako je nesreća prouzročila smrt ili teže tjelesne ozljede, veći gubitak ili oštećenje imovine, ili onečišćenje morskog okoliša.
- (2) Upravna i sigurnosna istraga provest de se o nesreći koja se dogodi pomorskom objektu strane državne pripadnosti koji pretrpi nesreću u unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Republike Hrvatske, ako je nesreća prouzročila smrt ili teže tjelesne ozljede, veći gubitak ili oštećenje imovine, ili onečišćenje morskog okoliša.
- (3) Upravnu istragu provodi Ministarstvo radi prikupljanja dokaza i podataka u svrhu utvrđivanja prekršajne i kaznene odgovornosti.
- (4) Sigurnosnu istragu u svrhu utvrđivanja uzroka nesreće i predlaganja mjera radi izbjegavanja pomorskih nesreća te unapređivanja sigurnosti plovidbe, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, na temelju javne ovlasti provodi agencija funkcionalno i organizacijski neovisna od svih tijela nadležnih za područje pomorstva i od svih pravnih i fizičkih osoba s kojima bi mogla doći u sukob interesa. Agencija obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakonika i propisima donesenim na temelju ovoga Zakonika te u skladu sa Statutom Agencije.
- (5) Način, uvjete i ovlasti za obavljanje upravne istrage propisuje ministar.
- (6) Način i uvjete za obavljanje sigurnosne istrage propisuje Vlada Republike Hrvatske.
- (7) Agenciju nadležnu za provođenje sigurnosne istrage iz stavka 4. ovoga članka, kao pravnu osobu s javnim ovlastima, osnovat de Vlada Republike Hrvatske Uredbom kojom se uređuje sjedište, djelatnost, tijela, sredstva koja su potrebna za osnivanje i početak rada i način njihovog pribavljanja ili osiguravanja, način raspolaganja s dobiti, pokrivanje gubitaka, ograničenja glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine te druga pitanja značajna za njezin rad, a na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonikom i Uredbom Vlade primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

Glava II. PLOVNI PUTOVI

Članak 50.

- (1) Plovni put u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru Republike Hrvatske jest morski pojas dovoljno dubok i širok za sigurnu plovidbu plovnog objekta, koji je, prema potrebi, i obilježen.
- (2) Objekti sigurnosti plovidbe na plovnim putovima u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru Republike Hrvatske jesu: svjetionici, obalna svjetla, plutače i druge oznake, signalne postaje i radiopostaje, optički, zvučni, električni, elektronski, radarski i drugi uređaji za sigurnu plovidbu.
- (3) Športske i druge aktivnosti mogu se obavljati na plovnom putu samo uz prethodno odobrenje nadležne lučke kapetanije i uz uvjete utvrđene odobrenjem.
- (4) Za uporabu, odnosno korištenje objekata sigurnosti plovidbe na plovnim putovima plaća se naknada.

Članak 51.

- (1) Plovni putovi Republike Hrvatske moraju se uređivati, održavati njihova plovnost, postavljati na njima objekte za sigurnu plovidbu i osiguravati njihov ispravan rad.

(2) Na plovnim putovima Republike Hrvatske obavlja se hidrografska djelatnost radi osiguranja točnih podataka o dubinama, vrsti dna, morskim strujama, gustoći mora, valovima i kolebanju morske razine. Mjerenja parametara su sustavna i obavljaju se u skladu sa standardima Među-narodne hidrografske organizacije.

(3) Za obavljanje poslova iz stavka 2. koriste se objekti hidrografije.

(4) Podaci iz stavka 2. ovog članka ucrtavaju se i opisuju na službenim pomorskim kartama i publikacijama Hrvatskog hidrografskog instituta.

(5) Oznake i načine označavanja na plovnim putovima u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske propisat će ministar.

Članak 54.

(1) Investitor, vlasnik ili korisnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili privremene zapreke na plovnom putu (mostovi, kabeli, potonuli objekti, i sl.) dužan je, u roku određenom od nadležne lučke kapetanije, postaviti i održavati svjetla i znakove za obilježavanje tih zapreka.

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne postavi propisano svjetlo ili drugi znak ili ako postavljeno svjetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju, trgovačko društvo koje se brine o održavanju i obilježavanju plovnog puta, na zahtjev nadležne lučke kapetanije, a na teret te osobe, postaviti će propisano svjetlo ili drugi znak, odnosno neispravno će svjetlo ili drugi znak dovesti u ispravno stanje.

(3) Investitor, vlasnik ili korisnik objekata ili sredstava izgrađenih ili postavljenih u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske dužan je propisno ih označiti i održavati u stanju koje ne predstavlja opasnost za ljudske živote i sigurnost plovidbe, sukladno odredbama ovog Zakonika i propisa donesenih na temelju ovoga Zakonika.

Glava III. LUKE

Članak 56.

(1) Luke moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe, zaštite mora od onečišćenja i sigurnosne zaštite.

(2) Sve fizičke i pravne osobe koje koriste luku, pomorski objekti koji se nalaze u luci i tijelo koje upravlja lukom dužni su se pridržavati ili udovoljavati pravilima o redu u lukama u pogledu sigurnosti plovidbe, zaštite ljudskih života, zaštite mora od onečišćenja koja propisuje ministar.

(3) U luci i drugim dijelovima unutarnjih morskih voda zabranjeno je obavljati aktivnosti utvrđene posebnim propisom.

(4) Rukovanje opasnim i ostalim tvarima u lukama, kao i uvjeti i način pod kojima se obavljati ukrcavanje i iskrcavanje opasnih i štetnih tvari, rasutog i ostalih tereta u lukama, te način sprječavanja širenja onečišćenja, propisat će ministar.

(5) Ostala pitanja u svezi s lukama koja nisu uređena ovim Zakonikom, uređuju se posebnim zakonom.

(6) Ronioci i organizatori ronjenja dužni su se pridržavati ili udovoljavati odredbama propisa o sigurnosti ronjenja koji donosi ministar.

Članak 60.

- (1) Brod u međunarodnoj plovidbi koji namjerava uploviti u luku ili isploviti iz luke ili njezinog sidrišta mora nadležnoj lučkoj kapetaniji najaviti dolazak, odnosno odlazak te pritom dostaviti propisane isprave, dokumente i podatke.
- (2) Brod iz stavka 1. ovoga članka dužan je pri dolasku u luku, i pri odlasku iz luke predati nadležnoj lučkoj kapetaniji propisane isprave i dokumente te dostaviti propisane podatke.
- (3) Brodovi u nacionalnoj plovidbi prijavljuju dolazak u luku, odnosno odlazak iz luke te dostavljaju podatke, isprave i dokumente sukladno posebnom propisu koji donosi ministar.
- (4) Ministarstvo prikuplja, razmjenjuje i dostavlja isprave, dokumente i podatke o pomorskom prometu u elektroničkom obliku u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske i odgovarajućim međunarodnim ugovorima.
- (5) Propise o ispravama, dokumentima i podacima u pomorskom prometu te o njihovoj dostavi, prikupljanju i razmjeni iz ovoga članka, kao i načinu i uvjetima izdavanja odobrenja za slobodan promet s obalom iz članka 66. ovoga Zakonika donosi ministar.

Članak 62.

- (1) Domaći i strani brod koji prevozi više od 2.000 tona ulja kao teret, a nema potvrdu o osiguranju ili drugome financijskom jamstvu o imovinskoj odgovornosti za štetu onečišćenjem uljem predviđenu u članku 820. ovoga Zakonika, ne smije ulaziti u hrvatsku luku niti izlaziti iz hrvatske luke niti u njima ukrcavati ili iskrcavati ulje.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na brod koji prevozi više od 2.000 tona ulja kao teret, koji je u vlasništvu strane države, a koji nije pokriven osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, ako nema potvrdu države u kojoj je upisan da je vlasništvo države i da je njegova odgovornost pokrivena u granicama predviđenima u članku 816. ovoga Zakonika.
- (3) Domaći i strani brod bruto tonaže veće od 1000 koji namjerava uploviti u hrvatsku luku dužan je pružiti dokaz o sklopljenom osiguranju ili drugom financijskom jamstvu radi pokrivanja odgovornosti za štete zbog onečišćenja pogonskim uljem u iznosu koji odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. ovoga Zakonika za tražbine zbog smrti ili tjelesne ozljede te za ostale tražbine.
- (4) Brod iz stavka 3. ovoga članka mora imati valjanu svjedodžbu kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem 2001, izdanu od nadležnih tijela države čiju zastavu je brod ovlašten vijati.
- (5) Domaći brod u međunarodnoj plovidbi i strani brod bruto tonaže veće od 300, koji namjerava uploviti u hrvatsku luku, odnosno pristati uz odobalni objekt u teritorijalnom moru i epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske dužan je pružiti dokaz o sklopljenom osiguranju ili drugom financijskom jamstvu, kao što je garancija banke ili slične institucije, radi pokrića troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine, u iznosu propisanom člankom 823.b ovoga Zakonika.

Članak 63.

- (1) Ako u luci ili drugim dijelovima unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske nastane požar ili druga nesreća koja ugrožava sigurnost ljudskih života ili plovnog

objekta, nadležna ustrojbeni jedinica Ministarstva je dužna narediti najbližem ili drugom brodu da odmah krene na mjesto požara, odnosno nesreće radi spašavanja ugroženih ljudskih života, ako time ne ugrožava svoj život.

(2) Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora propisuje Vlada.

Glava IV. PLOVIDBA I PELJARENJE

1. Plovidba

Članak 64.

(1) Zapovjednik broda, članovi posade broda, osoba koja upravlja brodicom ili jahtom i članovi posade brodice ili jahte moraju prilikom plovidbe unutarnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Republike Hrvatske poštovati međunarodne propise i standarde i hrvatske propise o zaštiti od onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem s pomorskih objekata.

(2) Odredba stavka 2. ovoga članka primjenjuje se na zapovjednika i članove posade pomorskih objekata hrvatske državne pripadnosti neovisno o području plovidbe.

(3) Zapovjednik pomorskog objekta iz stavka 2. ovoga članka koji onečisti more ili primijeti onečišćenje mora dužan je bez odgađanja izvijestiti Ministarstvo.

(4) Po dojavi o onečišćenju mora, Ministarstvo je dužno istražiti sve okolnosti zbog kojih je došlo do onečišćenja, provesti postupak radi utvrđivanja počinitelja, te prema

okolnostima slučaja pokrenuti prekršajni postupak i/ili podnijeti kaznenu prijavu sukladno Kaznenom zakonu.

(5) Potanje propise o zaštiti od onečišćenja morskog okoliša s pomorskih objekata, te provođenju istraga onečišćenja mora donosi ministar.

(6) Ministar de uz suglasnost s ministrom nadležnim za poslove zaštite okoliša donijeti propis o upravljanju i nadzoru vodenog balasta.

Članak 65.

(1) Oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekti koji ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili znače opasnost od onečišćenja moraju se po nalogu nadležne ustrojbene jedinice Ministarstva bez odlaganja ukloniti s plovnog puta.

(2) Zabranjeno je na plovni put baciti predmete ili stvari koje mogu omesti ili ugroziti sigurnost plovidbe ili onečistiti more.

Članak 70.

(1) Zapovjednik broda dužan je zatražiti usluge peljarenja kada je ono obvezno.

(2) Obveznom peljarenju ne podliježu:

a) hrvatski ratni brodovi, hrvatski javni brodovi, brodovi koji služe za održavanje plovni putova i objekata sigurnosti plovidbe na tim putovima, vodonosci, hrvatski putnički brodovi koji plove na redovnoj liniji,

b) brodovi čija je bruto tonaža manja od 500,

c) jahte čija je bruto tonaža manja od 1000.

(3) Iznimno, ministar može osloboditi obveznog lučkog peljarenja pojedini brod ili jahtu, osim brodova koji prevoze opasne ili štetne tvari, čija je bruto tonaža manja od 2000 za određeno razdoblje i na određenom lučkom području, pod uvjetom da je zapovjednik položio poseban ispit.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. točke b) ovoga članka nadležna ustrojbeno jedinica Ministarstva može za pojedine vrste brodova čija je bruto tonaža manja od 500 odrediti da podliježu obveznom lučkom peljarenju.

(5) Peljarenje može obavljati samo trgovačko društvo koje za obavljanje ovih poslova dobije odobrenje Ministarstva.

(6) Ukoliko se utvrdi da trgovačko društvo koje obavlja djelatnost peljarenja na temelju odobrenja Ministarstva, ne zadovoljava uvjete na temelju kojih mu je izdano odobrenje, ili se utvrdi koja druga nepravilnost u radu trgovačkog društva, Ministarstvo mu može oduzeti odobrenje.

(7) Obvezno peljarenje, njegove granice, vrijeme i mjesto ukrcavanja i iskrcavanja peljara određuje, za lučko peljarenje, lučka kapetanija, a za obalno peljarenje ministar.

(8) Uvjete koje mora zadovoljavati brod i zapovjednik kako bi mogao biti oslobođen obveznog peljarenja, te sadržaj ispita iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

(9) Uvjete na temelju kojih se izdaje odobrenje za obavljanje peljarenja, uvjete i način oduzimanja odobrenja, stručnu spremu, ovlaštenja i druge uvjete i obveze koji mora ispunjavati peljar, obrazac, način i uvjete izdavanja iskaznice peljara, uvjete koje mora ispunjavati trgovačko društvo koje obavlja poslove peljarenja, način obilježavanja peljarskih brodova i brodica i pozivnih znakova za peljarenje, kao i uvjeti i način obavljanja peljarenja, te prava i obveze peljara propisuje ministar.

Članak 76.

(1) Brod je sposoban za plovidbu u određenim kategorijama plovidbe i za određenu namjenu ako udovoljava odredbama ovoga Zakonika, propisa donesenih na temelju ovoga Zakonika i Tehničkim pravilima u svezi sa:

1) sigurnošću ljudskih života, broda i imovine,

2) sustavom upravljanja sigurnošću kompanije i broda,

3) sigurnosnom zaštitom,

4) sprječavanjem onečišćavanja pomorskog okoliša uljem, štetnim tvarima, otpadnim vodama i smećem,

5) sprječavanjem onečišćavanja zraka,

6) zaštitom pomorskog okoliša od bioinvazivnih vrsta u balastnim vodama,

7) zaštitom morskog okoliša od štetnog djelovanja sustava protiv obraštanja trupa,

8) zaštitom na radu, smještajem posade i drugih osoba zaposlenih na brodu,

9) uvjetima za prijevoz putnika,

10) sigurnošću uređaja za rukovanje teretom.

(2) Pored uvjeta iz stavka 1. ovoga članka brod je sposoban za plovidbu i:

1) ako je na njemu ukrcan barem najmanji propisani broj članova posade s odgovarajućim svjedodžbama o osposobljenosti i dopunskoj osposobljenosti koji brod mora imati za sigurnu plovidbu,

2) ako je smještaj i broj ukrcanih putnika u skladu sa:

– propisima kojima se uređuje prijevoz putnika,

– odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama, zapisima i knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji,

3) ako je teret na brodu ukrcan, složen, raspoređen i osiguran u skladu sa:

– propisima kojima se uređuju uvjeti prijevoza tereta,

– odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama, zapisima i knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji broda;

4) ako su na brodu osigurani propisani uvjeti pružanja medicinske skrbi i ako brod ima i propisno vodi brodsku ljekarnu.

(3) Kategoriju plovidbe pomorskih brodova propisuje ministar.

(4) Minimalne uvjete koje mora zadovoljavati brod, oprema i uređaji, radi pružanja odgovarajuće medicinske skrbi članovima posade, te opremu i obavezni sadržaj brodske ljekarne kao i očevidnike o sadržaju brodske ljekarne i način njihovog vođenja propisat će ministar nadležan za poslove zdravstva uz suglasnost ministra.

Članak 77.

(1) Sposobnost za plovidbu, prema odredbama članka 76. stavka 1. ovoga Zakonika, utvrđuje priznata organizacija obavljanjem tehničkog nadzora i posvjedočuje izdavanjem odgovarajućih brodskih isprava, zapisa i knjiga u skladu s odredbama Tehničkih pravila i drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakonika.

(2) Tehnička pravila donosi ministar.

(3) Zahtjeve za pomorsku opremu kojom se opremaju brodovi hrvatske državne pripadnosti, uvjete za stavljanje takve opreme na tržište u Republici Hrvatskoj, kao i uvjete koje moraju ispunjavati imenovana tijela za statutarnu certifikaciju pomorske opreme, te način i postupak imenovanja propisuje ministar.

(4) Uvjete koje moraju ispunjavati priznate organizacije, te način i postupak ovlašćivanja propisat će ministar.

(5) Sposobnost broda za plovidbu prema odredbama članka 76. ovoga Zakonika provjerava se inspekcijskim nadzorom.

Članak 87.

(1) Ministarstvo može na temelju prijedloga priznate organizacije, brod novoga tipa, brod koji redovito ne obavlja međunarodna putovanja ili brod koji plovi u zaštićenim područjima, a na koji se primjenjuju odredbe međunarodnih ugovora, osloboditi udovoljavanja tim odredbama u slučajevima i uz uvjete predviđene tim ugovorima, ako utvrdi da je brod sposoban za plovidbu u uvjetima oslobađanja.

(2) Ministarstvo može na temelju prijedloga priznate organizacije, brod na koji se ne primjenjuju odredbe međunarodnih ugovora osloboditi udovoljavanja odredbi Tehničkih pravila u slučajevima i uz uvjete predviđene tim pravilima, ako utvrdi da je brod sposoban za plovidbu u uvjetima oslobađanja.

Članak 95.

(1) Brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim Zakonikom moraju biti napisane na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(2) Brodske isprave, zapisi i knjige izdane na temelju odredbi međunarodnih ugovora moraju uključivati i prijevod na engleskom jeziku, ako se to traži odredbama tih ugovora.

Članak 96.

Brodske isprave, zapisi i knjige propisane ovim Zakonikom moraju se nalaziti na brodu i uvijek biti dostupne u svrhu provjere.

Članak 102.

(1) Plutajući objekt i nepomični odobalni objekt je sposoban za uporabu ako udovoljava odredbama ovoga Zakonika i propisa donesenih na temelju ovoga Zakonika i Tehničkim pravilima u svezi sa:

1) sigurnošću ljudskih života, objekta i imovine,

2) sprječavanjem onečišćavanja pomorskog okoliša uljem, štetnim tvarima, otpadnim vodama i smećem,

3) sprječavanjem onečišćavanja zraka,

4) zaštitom morskog okoliša od štetnog djelovanja sustava protiv obraštanja trupa,

5) zaštitom na radu, smještajem posade i drugih osoba na objektu,

6) sigurnošću uređaja za rukovanje teretom.

(2) Pored uvjeta iz stavka 1. ovoga članka plutajući i nepomični odobalni objekt je sposoban za uporabu:

1) ako ima barem najmanji propisan broj članova posade koji objekt mora imati za sigurnu uporabu,

2) da je smještaj i broj drugih osoba na objektu u skladu sa odredbama i uvjetima navedenim u ispravama, zapisima, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji,

3) ako je teret na objektu složen, raspoređen i osiguran u skladu s odredbama i uvjetima navedenim u ispravama, zapisima, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji objekta,

4) ako je sigurno privezan, usidren, položen na morsko dno, odnosno djelomično ili potpuno ukopan u morsko dno.

(3) Ako se plutajući ili nepomični odobalni objekt postavlja ili upotrebljava u unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnom moru Republike Hrvatske, pored uvjeta propisanih stavcima 1. i 2. ovog članka, mora zadovoljavati uvjete određene lokacijskom dozvolom, odnosno detaljnim planom uređenja.

(4) Ministar će propisati najmanji broj i stručnu osposobljenost stručnih radnika na plutajućim i nepomičnim odobalnim objektima.

Članak 103.

Glede utvrđivanja sposobnosti za uporabu prema odredbama članka 102. točke 1) ovoga Zakonika na način primjeren za određenu lokaciju i određenu namjenu, primjenjuju se odredbe članka 77. – 82. i 84. – 86. ovoga Zakonika.

Članak 106.

(1) Nepomični odobalni i plutajući objekti koji se postavljaju u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, postavljaju se sukladno lokacijskoj dozvoli odnosno detaljnom planu uređenja.

(2) U postupku izdavanja lokacijske dozvole ili drugog akta iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo je dužno pribaviti suglasnost lučke kapetanije glede sigurnosti plovidbe.

(3) Ukoliko se objekt iz stavka 1. ovoga članka privezuje, sidri, polaže ili ukopava na području luke, pored suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka, potrebna je i suglasnost nadležne lučke uprave.

Članak 112.

(1) Sposobnost za plovidbu, prema odredbama članka 111. stavka 1. ovoga Zakonika, utvrđuje priznata organizacija, imenovano tijelo i lučka kapetanija obavljanjem tehničkog

nadzora i posvjedočuje izdavanjem odgovarajućih isprava, zapisa i knjiga u skladu s odredbama Tehničkih pravila i drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakonika.

(2) Tehnička pravila donosi ministar.

(3) Uvjete koje moraju ispunjavati brodice i jahte te osobe koje upravljaju brodicama i jahtama, uvjeti za plovidbu brodica i jahti, područja plovidbe, stavljanje na tržište, uvjete koje moraju ispunjavati imenovana tijela te način i postupak imenovanja, propisuje ministar.

(4) Sposobnost za plovidbu brodice ili jahte prema odredbama članka 111. ovoga Zakonika provjerava se inspekcijskim nadzorom.

Članak 113.

(1) Pravna ili fizička osoba koja namjerava započeti gradnju brodice ili jahte dužna je prije početka gradnje brodice ili jahte podnijeti prijavu gradnje priznatoj organizaciji, imenovanom tijelu, odnosno nadležnoj lučkoj kapetaniji ili ispostavi koja je ovlaštena obavljati nadzor nad gradnjom.

(2) Tehnički nadzor za brodice za gospodarske i javne svrhe i jahte duljine veće od 24 m obuhvaća:

1) odobrenje tehničke dokumentacije na temelju koje se brodica/jahta gradi (ili preinačuje),

2) tipno ili pojedinačno odobrenje strojeva, uređaja i opreme namijenjene za ugradnju u brodicu/jahtu,

3) nadzor nad izradbom materijala, strojeva, uređaja i opreme namijenjene za ugradnju u brodicu/jahtu u radionicama proizvođača,

4) odobrenje proizvođača i uslužnih tvrtki,

5) nadzor nad gradnjom trupa i ugradnjom strojeva, uređaja i opreme kod graditelja,

6) preglede postojećih brodica i jahti.

(3) Tehnički nadzor za brodice za sport i razonodu i jahte duljine do 24 m obuhvaća:

1) ocjenu sukladnosti brodice ili jahte za vrijeme gradnje kod graditelja,

2) preglede postojećih brodica i jahti.

(4) Nadzor nad gradnjom za pomorske objekte iz stavka 2. ovoga članka obavlja priznata organizacija.

(5) Ocjenu sukladnosti za vrijeme gradnje za plovne objekte iz stavka 3. ovoga članka obavlja imenovano tijelo.

(6) Ocjenu sukladnosti za vrijeme gradnje brodice za razonodu koja se gradi za vlastite potrebe,

obavlja lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije.

(7) Lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije može ocjenu sukladnosti za vrijeme gradnje, ako isto ocijeni primjerenim, povjeriti imenovanom tijelu.

- (8) Ocjenu sukladnosti za vrijeme gradnje jahte koja se gradi za vlastite potrebe obavlja imenovano tijelo.
- (9) Preglede postojećih jahti obavlja priznata organizacija.
- (10) Preglede postojećih brodica obavlja lučka kapetanija ili ispostava lučke kapetanije.
- (11) Ugovorom o prijenosu ovlaštenja, odnosno imenovanja između Ministarstva i priznate organizacije, odnosno imenovanog tijela sukladno posebnom propisu i međunarodno usvojenim normama utvrđuje se opseg, uvjeti i obveze iz ovlaštenja za obavljanje tehničkog nadzora i izdavanje isprava, zapisa i knjiga.

Članak 118.

- (1) Baždarenje brodice i jahte obavlja se radi utvrđivanja tonaže.
- (2) Baždarenje brodica i jahti obavlja se sukladno Tehničkim pravilima.
- (3) Baždarenje brodice ili jahte obavlja tijelo koje je ovlašteno obavljati osnovni pregled brodice ili jahte.
- (4) Brodice i jahte baždare se prije upisa u očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti.

Članak 125.

- (1) Posadu broda čine zapovjednik i druge osobe ukrcane za obavljanje poslova na brodu i upisane u popis posade.
- (2) Prilikom ukrcaja na brod u međunarodnoj plovidbi član posade broda mora imati zaključen ugovor o radu u pisanom obliku.
- (3) Odredbe ove Glave Zakonika na odgovarajući se način primjenjuju i na članove posada jahti, te plutajućih i nepomičnih odobalnih objekata.
- (4) Radni, životni i socijalni uvjeti pomoraca uređuju se kolektivnim ugovorom.

Članak 126.

- (1) U smislu odredaba članka 127., 128., 129. i 129.a ovoga Zakonika brod u međunarodnoj plovidbi je brod koji plovi iz hrvatske u stranu luku i obrnuto ili između stranih luka ili plovi na otvorenom moru ili u teritorijalnim vodama stranih država radi pružanja usluga vezanih uz djelatnosti na pučini kao što su istraživanje i iskorištavanje energenata i sl.
- (1) Brod u međunarodnom linijskom pomorskom prometu koji obavlja prijevoz između hrvatskih i stranih luka unutar granica Jadranskog mora ne smatra se brodom u međunarodnoj plovidbi.

Članak 127.

- (1) Poslodavac može s članom posade broda u međunarodnoj plovidbi sklopiti više uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme na temelju kojih se zasniva radni odnos na istim poslovima za neprekinuto razdoblje dulje od razdoblja utvrđenog općim propisima o radu.
- (2) Članu posade broda hrvatske državne pripadnosti u međunarodnoj plovidbi može se isplaćivati plaća i druga primanja koja potražuje na temelju ugovora o radu i/ili kolektivnog ugovora za pomorce, ili izvan ugovorno u stranim sredstvima plaćanja.

Članak 129.

- (1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi, bez obzira na državnu pripadnost broda, obvezno je osigurana osoba u obveznom mirovinskom osiguranju ako u Republici Hrvatskoj ima prebivalište, odnosno uobičajeno boravište (rezident), a u obveznom zdravstvenom osiguranju te zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu ako u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili odobreni stalni boravak, ako međudržavnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drugačije uređeno.
- (2) Prijavu i odjavu na obvezno mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje člana posade broda iz stavka 1. ovoga članka čiji je poslodavac, brodar ili kompanija domaća pravna osoba podnosi poslodavac, brodar ili kompanija.
- (3) Prijavu i odjavu na obvezno mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje člana posade broda iz stavka 1. ovoga članka čiji je poslodavac, brodar i kompanija strana pravna osoba podnosi nadležna lučka kapetanija.
- (4) Lučka kapetanija neće izvršiti prijavu iz stavka 3. ovoga članka ako član posade iz stavka 1. ovoga članka podnese lučkoj kapetaniji dokaz da je obvezno osiguran kod stranog nositelja socijalnog osiguranja države s kojom Republika Hrvatska ima sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju.
- (5) Posrednik pri zapošljavanju pomoraca iz stavka 2. članka 125. a ovoga Zakonika, kao i pomorac koji se samostalno zapošljava kod stranog poslodavca ili se zapošljava kod stranog poslodavca putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, dužan je podnijeti nadležnoj lučkoj kapetaniji sve podatke potrebne za podnošenje prijave i odjave na obvezno mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje.
- (6) Početkom osiguranja člana posade broda iz stavka 1. ovoga članka smatra se dan ukrcaja na brod, a prestankom osiguranja dan iskrcaja s broda, prema evidenciji iz pomorske knjižice.
- (7) Postupak i način prijave iz stavka 3. ovoga članka koju provodi lučka kapetanija, kao i uvjete, sadržaj i način podnošenja podataka potrebnih za prijavu i odjavu iz stavka 5. ovoga članka propisat će ministar.
- (8) Član posade broda iz stavka 1. ovoga članka obveznik je doprinosa i plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja prema mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa koju propisuje i objavljuje ministar. Visina mjesečne osnovice za obračun doprinosa utvrđuje se prema plaći koju bi član posade broda ostvario za iste odnosno slične poslove na brodu u nacionalnoj plovidbi.
- (9) Obvezu te vrstu doprinosa i mjesečne iznose doprinosa za uplatu utvrđuje Porezna uprava rješenjem na način uređen propisima o doprinosima za obvezna osiguranja, a na obvezu plaćanja doprinosa te obračun zatezne kamate ako se obveza ne uplati u propisanom roku, zastaru prava na utvrđivanje i naplatu doprinosa, povrat više uplaćenih doprinosa ili doprinosa plaćenih bez pravne osnove, vođenje drugostupanjskog i prekršajnog postupka te druga pitanja vezana uz doprinose koja nisu uređena ovim Zakonikom primjenjuju se propisi koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja kao i opći porezni propisi.
- (10) Poslodavac nije obvezan obračunavati niti plaćati doprinose prema plaći koju isplaćuje za rad članu posade broda iz stavka 1. ovoga članka niti prema propisanoj osnovici iz stavka 8. ovoga Zakonika.

Članak 131.

- (1) Član posade broda hrvatske trgovačke mornarice koji obavlja poslove kojima se osigurava plovidba može biti osoba koja ima odgovarajuću životnu dob, koja je stekla odgovarajuće zvanje i koja za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuću svjedodžbu o osposobljenosti, te vježbenik palube ili stroja.
- (2) Zvanja članova posade brodova hrvatske trgovačke mornarice stječu se položenim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje.
- (3) Osim svjedodžbi o osposobljenosti, za obavljanje poslova odgovarajućeg zvanja iz stavka 1. ovoga članka, članovi posade mogu stjecati i svjedodžbe o dopunskoj osposobljenosti.
- (4) Svjedodžbe o dopunskoj osposobljenosti iz stavka 3. ovoga članka stječu se redovitom naobrazbom ili položenim odgovarajućim ispitom.
- (5) Svjedodžbu o osposobljenosti za obavljanje poslova na brodu može se izdati samo osobi koja je tjelesno i duševno sposobna obavljati poslove na brodu, te nije ovisna o opojnim drogama i alkoholu, što se utvrđuje liječničkim pregledom i provjerava periodičnim liječničkim pregledom.
- (6) Način, uvjeti, opseg i sadržaj utvrđivanja zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih objekata utvrđuje ministar nadležan za poslove zdravstva uz suglasnost ministra.

Članak 145.

- (1) Za štetu nastalu zbog tjelesne ozljede ili smrti člana posade ili zbog narušenja zdravlja koju član posade pretrpi na radu ili u svezi s radom na brodu, odgovara brodar ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje.
- (2) Za štetu iz stavka 1. ovoga članka nastalu od opasne stvari ili opasne djelatnosti brodar odgovara prema općim propisima o odgovornosti za štetu od opasne stvari ili opasne djelatnosti.
- (3) Za štetu iz stavka 1. ovoga članka koju član posade broda pretrpi na radu ili u vezi s radom na brodu uslijed nepostojanja uvjeta za siguran rad, brodar odgovara ako ne dokaže da je član posade broda štetu uzrokovao namjerno ili krajnjom nepažnjom.
- (4) Za štete iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka solidarno odgovaraju brodar, poslovođa, kompanija i poslodavac.

Članak 166.

(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad provođenjem odredaba ovoga dijela Zakonika o sigurnosti plovidbe obuhvaćaju osobito obavljanje inspekcijskog nadzora nad:

- 1) stranim brodovima u hrvatskim lukama,
- 2) hrvatskim pomorskim objektima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu ili uporabu,
- 3) provođenjem međunarodnog režima luka u skladu s međunarodnim obvezama Republike Hrvatske u pogledu operativnih i drugih obala, lukobrana, potrebnih dubina, uređaja, postrojenja i drugih objekata namijenjenih za sidrenje, zaštitu brodova, ukrcavanje i iskrcavanje putnika i stvari, kao i opremljenosti uređajima namijenjenim za prihvat zauljenih voda, uljnih ostataka i smeća sa broda, te ostataka i mješavina koje sadrže ostatke štetnih

tekućih tvari, fekalija, tvari koje uništavaju ozon i uređaja za prihvat opreme koja sadrži takve tvari kada je uklonjena sa brodova,

4) održavanjem i obilježavanjem plovni putova u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama i objekata za sigurnost plovidbe na tim plovni putovima,

5) obavljanjem radioslužbe koja služi sigurnosti plovidbe i zaštiti ljudskog života na moru te njenim uređajima i opremom kao i održavanjem sredstava i radom tih službi,

6) plovidbom i peljarenjem,

7) gradnjom u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama ili na njihovim obalama u pogledu njihovoga utjecaja na sigurnost plovidbe,

8) prijevozom osoba i stvari u pogledu zaštite ljudskih života i imovine,

9) zaštitom mora od onečišćenja s plovni objekata,

10) obavljanjem meteorološke službe na brodovima koja služi sigurnosti plovidbe,

11) uvjetima života i rada pomoraca na brodovima,

12) obavljanjem djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju pomoraca,

13) udovoljavanjem uvjeta za obavljanje djelatnosti pomorskog agenta.

(2) Odredba stavka 1. točke 3) ovoga članka ne odnosi se na vojne luke.

(3) Način i postupke obavljanja inspekcijskog nadzora sigurnosti plovidbe u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrđuje ministar posebnim propisom.

Članak 167.

(1) Inspekcijski nadzor nad stranim brodovima u lukama Republike Hrvatske provodi se sukladno

postupcima utvrđenim Pariškim memorandumom o suglasnosti o nadzoru države luke.

(2) U obavljanju inspekcijskog nadzora nad stranim brodom prema odredbi članka 166. stavka 1. točke 1) ovoga Zakonika provjerava se ima li brod važeće isprave u skladu s odredbama:

1) Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru,

2) Međunarodne konvencije o teretnim linijama,

3) Međunarodne konvencije o sprječavanju onečišćenja mora s brodova,

4) Međunarodne konvencije o standardima za obuku, izdavanju svjedodžbi i obavljanju straže pomoraca,

5) Međunarodne konvencije o minimalnim standardima na trgovačkim brodovima,

- 6) Konvencije o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru,
- 7) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem,
- 8) Međunarodne konvencije o baždarenju brodova,
- 9) Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem, 2001.

(3) Ako državu čiju zastavu brod vije ne obvezuju konvencije navedene u stavku 2. ovoga članka, inspektor ispituje da li brod u pogledu konstrukcije, opreme, posade, vrste, količine i smještaja tereta, broja putnika te sveukupnog opterećenja, može sigurno obaviti namjeravano putovanje.

(4) Pri ispitivanju sigurnosti plovidbe broda iz stavka 3. ovoga članka uzima se u obzir prvenstveno, ali ne isključivo, sadržaj konvencija navedenih u stavku 2. ovoga članka.

(5) Inspekcijskim nadzorom nad stranim brodom utvrđuje se udovoljava li posada i cjelokupno stanje broda, uključujući strojarnicu, prostorije za smještaj posade, te higijenski uvjeti na brodu pravilima i standardima utvrđenim međunarodnim konvencijama iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 171.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbama članaka 167. i 170. ovoga Zakonika utvrde nedostaci broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, naredit de se zapovjedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

(2) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku, ili ako su utvrđeni nedostaci takve naravi da ugrožavaju sigurnost broda, osoba i tereta na njemu te okoliša, ili ako su mu tankovi otpadnih voda puni, zabranit de se brodu daljnja plovidba dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzet de mu se isprava o sposobnosti za plovidbu.

(3) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da prema odredbi članka 170. stavka 2. ovoga Zakonika brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu s registrom teretnog uređaja, zabranit de mu se da obavlja ukrcavanje, iskrcavanje ili prekrcavanje tereta vlastitim uređajima za obavljanje tih radnji.

(4) Inspekcijski pregled iz članaka 170. i 171. ovoga Zakonika može se obaviti i izvan unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske, ukoliko se ocijeni da postoji opravdana sumnja da stvarno stanje na brodu ne odgovara izdanim brodskim ispravama i knjigama ili da se do isteka valjanosti brodskih isprava i knjiga ne predviđa uplovljavanje broda u luke Republike Hrvatske.

(5) U obavljanju inspekcijskog nadzora iz članaka 170. i 171. ovoga Zakonika inspektor sigurnosti plovidbe može od priznate organizacije zatražiti na uvid dokumentaciju o postupku izdavanja svjedodžbi za brod koji se nadzire.

(6) Ako zapovjednik ne postupi po nalogu inspektora iz stavka 2. i 3. ovoga članka, inspektor de nakon što rješenje postane ovršivo, pečaćenjem broda ili na drugi pogodan način onemogućiti plovidbu, odnosno ukrcaj, iskrcaj ili prekrcaj tereta vlastitim uređajima.

(7) Ako brod iz stavka 6. ovoga članka predstavlja ili može predstavljati opasnost za luke, plovne putove, plovidbu, iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili okoliš, nadležna lučka

kapetanija de, pored radnji iz stavka 6. ovoga članka, rješenjem narediti vlasniku broda da u primjerenom roku poduzme mjere za njegovo uklanjanje uz nadzor kapetanije.

(8) Ako vlasnik broda ne postupi sukladno rješenju kapetanije iz stavka 7. ovoga članka, kapetanija de na trošak i rizik vlasnika organizirati uklanjanje broda posredstvom pravne ili fizičke osobe kojoj je to poslovna djelatnost.

(9) Ako brod iz stavka 6. ovoga članka predstavlja neposrednu opasnost za luke, plovne putove, plovidbu, iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili okoliš, kapetanija de i bez prethodnog donošenja rješenja iz stavka 7. ovoga članka odlučiti o uklanjanju broda na trošak i rizik vlasnika.

(10) Žalbu protiv rješenja nadležne lučke kapetanije iz stavka 7., odnosno 9. ovoga članka, kao prvostupanjskog tijela, rješava Povjerenstvo iz članka 178. ovoga Zakonika kao drugostupanjsko tijelo, ali žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(11) Uklanjanje broda u smislu stavka 8. i 9. ovoga članka znači svaki oblik sprječavanja, ublažavanja ili otklanjanja opasnosti.

(12) Ako su uklanjanjem broda u smislu stavka 8. i 9. ovoga članka ostvarena novčana sredstva, kapetanija de ih deponirati kod teritorijalno nadležnog trgovačkog suda na ime vlasnika broda, o čemu de objaviti oglas u »Narodnim novinama«.

(13) Odredbe članaka 170. i 171. ovoga Zakonika na odgovarajući se način primjenjuju na druge plovne, te plutajuće i nepomične odobalne objekte.

Članak 189.

(1) U upisnik brodova u gradnji mora se upisati brod u gradnji koji je u cjelini u vlasništvu fizičke ili pravne osobe državljanina Republike Hrvatske s prebivalištem odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) U upisnik brodova u gradnji može se upisati brod u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe koji se gradi u hrvatskom brodogradilištu.

(3) U upisnik jahti u gradnji može se upisati jahta koja je u cjelini u vlasništvu fizičke ili pravne osobe državljanina Republike Hrvatske s prebivalištem odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj, odnosno jahta koja je u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe koja se gradi u hrvatskom brodogradilištu.

Članak 190.

(1) Ako postoje uvjeti iz članaka 187. ili 188. ovoga Zakonika, vlasnik brodice za prijevoz tereta može zatražiti da se brodice upiše u upisnik brodova, a vlasnik brodice za prijevoz putnika, odnosno brodice za šport i razonodu može zatražiti da se brodice upiše u upisnik jahti bez obzira je li udovoljava kriterijima po članku 5. stavku 1. točki 4), odnosno točki 20) ovoga Zakonika i tada se na nju u pogledu stvarnih prava primjenjuju odredbe ovoga Zakonika koje se odnose na brodove i jahte.

(2) U slučaju upisa brodice u upisnik brodova ili jahti prema članku 188. stavku 1. točka 2) ili članku 188. stavku 2. ovoga Zakonika, vlasnik brodice dužan je ovlastiti hrvatsku pravnu ili fizičku osobu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj da ga za odsutnosti iz Republike Hrvatske zastupa pred nadležnim hrvatskim tijelima.

(3) O upisima iz stavka 1. ovoga članka nadležna lučka kapetanija vodit de posebnu evidenciju.

Članak 195.

- (1) Upisnici iz članka 196. ovoga Zakonika su javni.
- (2) Upisnici iz članka 196. ovoga Zakonika vode su u obliku javne knjige ili elektroničkog zapisa koji sadrži bazu podataka za cijelo područje Republike Hrvatske.
- (3) Svatko ima pravo razmatrati i prepisivati glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika brodova i imenik brodova i jahti.
- (4) Lučka kapetanija koja vodi upisnik dužna je osobi koja to zahtijeva, izdati potvrdu o stanju upisa u upisniku, te prijepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisnik upućuju na te isprave.
- (5) Potvrde i prijepisi isprava iz stavka 4. ovoga članka imaju dokaznu snagu javnih isprava.
- (6) Tko se u pravnom prometu, postupajući savjesno, pouzda u podatke upisane u upisnik brodova, ne snosi pravne posljedice koje iz toga proisteknu.
- (7) Način vođenja upisnika brodova, upisnika jahti, upisnika brodova u gradnji, upisnika jahti u gradnji, upisnika plutajućih objekata, upisnika nepomičnih odobalnih objekata, vođenja postupaka EOP upisa, podatke koji se unose u listove A, B i C glavne knjige upisnika, zbirkama isprava, pomodnim knjigama koje se vode uz upisnike i obrascima tih isprava i knjiga, te nadležnosti lučkih kapetanija za upis, propisat će ministar.

Članak 200.

- (1) U list B uložka glavne knjige pomorskog objekta upisuje se tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime i prebivalište fizičke osobe koja je vlasnik pomorskog objekta i osobna ograničenja vlasnika u vezi sa slobodnim raspolaganjem pomorskim objektom.
- (2) Ako brodar ili kompanija nije i vlasnik broda, u list B uložka glavne knjige iz stavka 1. ovoga članka mora se upisati i tvrtka, odnosno naziv i sjedište brodara i kompanije pravne osobe, ili ime i prebivalište brodara i kompanije fizičke osobe.
- (3) U list B upisnika brodova u gradnji, odnosno jahte u gradnji mogu se, radi evidentiranja, upisati i tvrtka, odnosno naziv i sjedište, odnosno osobno ime i prebivalište brodara i naručitelja.
- (4) Vlasnik pomorskog objekta, brodar i kompanija dužni su u roku od 30 dana podnijeti nadležnoj lučkoj kapetaniji prijedlog za upis promjene podataka iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 201.

U list C uložka glavne knjige upisnika upisuju se stvarna prava kojima je pomorski objekt ili njegov dio opterećen, te prava stečena na tim pravima, zakup broda, brodarski ugovor na vrijeme za cijeli brod, pravo prvokupa, te druga ograničenja raspolaganja pomorskim objektom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog pomorskog objekta, zabrane opterećivanja i otuđivanja te sve zabilježbe za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

Članak 207.

- (1) Brodica se briše iz očevidnika brodica:

- 1) ako propadne ili se pretpostavlja da je propala ili bude uništena,

- 2) ako više ne udovoljava uvjetima iz članka 203. ovoga Zakonika,
- 3) ako se povuče iz plovidbe,
- 4) ako postane pripadnost broda ili drugoga plovnog objekta ili se preinakom skрати na manje od tri metra,
- 5) ako se upiše u drugi hrvatski očevidnik brodica,
- 6) ako se upiše u hrvatski upisnik jahti.

(2) Smatra se da je brodica propala ako je od primitka posljednje vijesti o brodici proteklo 3 mjeseca. U tom slučaju smatra se da je brodica propala sljedećeg dana nakon dobivene posljednje vijesti o njoj.

(3) Vlasnik brodice dužan je u roku 15 dana od dana nastanka okolnosti navedene u stavku 1. točke 1) do 4) ovoga članka podnijeti zahtjev lučkoj kapetaniji za brisanje brodice iz očevidnika brodica.

(4) Ukoliko vlasnik brodice nakon proteka roka iz stavka 3. ovoga članka nije podnio zahtjev za brisanje brodice iz očevidnika brodica, lučka kapetanija će, ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka po službenoj dužnosti brisati brodicu iz očevidnika brodica.

Članak 212.

(1) Pravo vlasništva nad brodom u gradnji ili jahtom u gradnji obuhvaća stvari koje su u brod odnosno jahtu u gradnji ugrađene.

(2) Ako u upisnik broda u gradnji ili u upisnik jahti u gradnji nije što drugo upisano, pravo vlasništva nad brodom u gradnji obuhvaća i stvari koje se nalaze u brodogradilištu, a nisu ugrađene u

brod u gradnji, odnosno jahtu u gradnji, ako su prema svojoj izradi određene isključivo za ugrađivanje u određeni brod ili jahtu ili za njegov pripadak, ili ako su na vidljiv način obilježene ili izdvojene za ugrađivanje u brod ili jahtu.

Članak 214.

(1) Pravo vlasništva i druga stvarna prava na brodu ili jahti mogu se steći, prenijeti, ograničiti i ukinuti jedino upisom u upisnik brodova odnosno upisnik jahti.

(2) Za postanak pomorskog privilegija i pravne učinke koji iz tog prava slijede prema trećim osobama nije potreban upis u upisnik brodova odnosno upisnik jahti.

(3) Pravni učinak upisa prava iz stavka 1. ovoga članka u odnosu prema drugim upisima ovisi o redu prvenstva koji taj upis ima prema članku 266. ovoga Zakonika.

Članak 235.

Odredbe ovoga Zakonika o hipoteci na brodu primjenjuju se i na hipoteku na brodu u gradnji koji je upisan u upisnik brodova u gradnji, te na jahte upisane u upisnik jahti.

Članak 253.

Odredbe ovoga Zakonika o postupku upisivanja brodova u upisnike brodova odnose se i na brodove u gradnji, te na jahte, jahte u gradnji, plutajuće objekte odnosno odobalne nepomične objekte ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno.

Članak 274.

(1) Prijave i prijedlozi za upis broda u upisnik brodova podnose se u dovoljnom broju primjeraka lučkoj kapetaniji koja vodi upisnik brodova, i to za tu lučku kapetaniju i za stranke kojima se rješenje o upisu broda mora dostaviti.

(2) Ako prijava ili prijedlog nije podnesen u dovoljnom broju primjeraka, lučka kapetanija iz stavka 1. ovoga članka pozvat će podnositelja da to učini u određenom roku. Ako podnositelj ne postupi prema ovom nalogu, lučka kapetanija će odrediti da se podnesak prepíše na trošak podnositelja.

Članak 276.

(1) Za prvi upis broda čiji je upis u upisnik brodova obvezan (članak 187.), za upis promjena koje se upisuju u list A uložka glavne knjige upisnika brodova ili za upis promjena zbog kojih se brod briše iz upisnika brodova podnosi se pisana prijava.

(2) Za ostale upise podnosi se pisani prijedlog.

Članak 277.

(1) U prijavi ili prijedlogu za upis broda u upisnik brodova treba navesti tijelo kojem se prijedlog, odnosno prijava podnosi, osobno ime i prebivalište, odnosno naziv i sjedište podnositelja prijedloga, odnosno prijave i onih osoba kojima treba dostaviti rješenje o upisu te ime, odnosno oznaku broda na koji se upis odnosi.

(2) U prijedlogu, odnosno prijavi treba točno navesti što se mora upisati u upisnik.

(3) Prijedlog za uknjižbu sadrži prešutno i prijedlog za predbilježbu, ako predlagatelj predbilježbe to nije izričito isključio.

(4) Jednim prijedlogom može se tražiti više upisa na temelju jedne isprave te upis jednog istog prava u više uložaka ili upis više prava u jedan uložak.

Članak 294.

(1) Lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova donosi rješenje o upisu u upisnik brodova na temelju izvornih isprava.

(2) Ako iz prijave ili prijedloga i priloženih prijepisa isprava proizlazi da bi se traženju moglo udovoljiti da je izvorna isprava bila podnesena, lučka kapetanija će, da se za odnosno pravo sačuva prvenstveni red, odrediti zabilježbu prijave ili prijedloga u upisnik brodova uz napomenu »dok stigne izvornik«.

(3) Istodobno će lučka kapetanija koja vodi zapisnik brodova predlagatelju odrediti primjeren rok u kojem mora podnijeti izvornu prijavu, ako je tijelo, kod kojeg se ona nalazi, već po službenoj dužnosti nije dužna poslati. Ako drugo tijelo ili sud izvornu ispravu naknadno dostavi, ili isprava bude u određenom roku podnesena, rješavat će se o prijedlogu u samoj stvari.

(4) Ako izvorna isprava u određenom ili produljenom roku ne bude podnesena, odbacit će se prijedlog i, po službenoj dužnosti, odrediti brisanje zabilježbe.

(5) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova može, kad ocijeni da za to postoje opravdani razlozi, dopustiti upis u upisnik brodova na osnovi potvrde o brisanju broda iz stranog upisnika brodova poslano telefaksom s time da se odredi rok za dostavu izvorne isprave.

(6) Ako iz prijedloga i priloženih isprava proizlazi da se traženju ne bi moglo udovoljiti i kad bi izvorna isprava bila priložena, lučka kapetanija će prijedlog odbiti.

(7) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na prijave za prvi upis broda ili broda u gradnji.

Članak 298.

(1) Rješenje kojim se dopušta upis u upisnik brodova sadrži i:

1) naznaku uloška u kojem se upis mora obaviti i ime broda na koji se upis odnosi,

2) naziv i sjedište, odnosno ime i prebivalište osobe u čiju će se korist upis obaviti, brod ili pravo na brodu na kojem će se upis obaviti, naznaku isprava na temelju kojih se upis dopušta, vrstu upisa koji će se obaviti i bitni sadržaj prava koje se upisuje, i to riječima koje trebaju biti upisane u upisnik brodova.

(2) Ako se sadržaj prava koje se upisuje ne može ukratko izraziti, može se obaviti pozivanje na točno označena mjesta u ispravama na temelju kojih je određen upis, i to s učinkom kao da su ta mjesta upisana u glavnu knjigu.

(3) Rješenje kojim se određuje upis broda u upisnik brodova mora sadržavati sve podatke koji se moraju upisati u list A, i to riječima kojima su ti podaci navedeni u prethodnom rješenju lučke kapetanije koja vodi upisnik brodova.

Članak 315.

(1) Prvi upis broda u upisnik brodova dopustit će lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova, ako su uz prijavu za prvi upis broda priložene ove isprave:

1) isprava kojom se dokazuje pravo vlasništva na brodu,

2) izvadak iz sudskog registra, odnosno druga isprava kojom se dokazuje da je vlasnik hrvatski državljanin ili hrvatska pravna osoba, odnosno da je udovoljeno uvjetima za upis broda u upisnik brodova,

3) rješenje o određivanju imena, odnosno oznake broda i luke upisa za brod,

4) potvrda o tehničkim podacima broda radi njegova upisa u upisnik brodova koju izdaje Ministarstvo, s potvrdom da je brod tehnički prihvatljiv za upis u hrvatski upisnik,

5) isprava kojom se određuje pozivni znak broda prema Međunarodnome signalnom kodeksu, ako brod takav znak mora imati,

6) isprave kojima se dokazuju drugi podaci koji se unose u list A uložka glavne knjige upisnika brodova,

7) potvrda tijela koji vodi strani upisnik brodova da je brod brisan iz tog upisnika, ako se taj brod prenosi iz stranog upisnika u hrvatski upisnik brodova,

8) pisana izjava vlasnika broda da prenosi odgovornost za upravljanje brodom na kompaniju ako vlasnik broda nije i kompanija.

(1) Ako je vlasnik broda strani državljanin ili strana pravna osoba, uz prijavu se moraju priložiti isprave kojima se dokazuje pravo da brod bude upisan u hrvatski upisnik brodova te podaci u ispravama iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 339.

Zabilježba drugih činjenica, osim onih koje su navedene u članku 338. ovoga Zakonika, može se dopustiti samo kad je zabilježba ovim Zakonikom dopuštena i ima učinak koji je njime određen (npr. prvenstveni red, zajednička hipoteka na brodu, otkaz tražbine osigurane hipotekom na brodu, tužba za ostvarivanje pomorskog privilegija, zabilježba spora itd.).

Članak 347.

(1) Zabilježba tužbe za ostvarivanje pomorskog privilegija briše se po službenoj dužnosti ako, u roku od 60 dana od dana ovršnosti presude donesene na temelju tužbe koja je bila predmet zabilježbe, vjerovnik tražbine osigurane pomorskim privilegijem ne zatraži prodaju broda ili upis hipoteke na brodu ili ako se, na njegov zahtjev, u tom roku ne provede zaustavljanje broda (članak 247. stavak 2.).

(2) Ako iz spisa ne proizlazi da je u zakonskom roku zatražena prodaja broda ili upis hipoteke na brodu ili da je provedeno zaustavljanje broda, sud se postupiti prema članku 331. stavku 2. i 3. ovoga Zakonika.

Članak 429.a

(1) Porezni obveznik poreza po tonaži broda iz članka 429. ovoga Zakonika je pravna osoba koja ima sjedište u Republici Hrvatskoj ili kojoj se mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja nalazi u Republici Hrvatskoj, ako zadovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonikom te izjavi da de umjesto poreza na dobit plaćati porez po tonaži broda, i to u odnosu na dobit ostvarenu:

a) iz gospodarske djelatnosti brodovima u svom vlasništvu, brodovima uzetim u zakup ili u brodarski ugovor,

b) pružanjem usluga poslovođe broda pod uvjetom da je poslovođa broda u odnosu na brod i kompanija,

c) od prodaje brodova prijavljenih u sustav poreza po tonaži i njihove opreme, prodaje dionica ili udjela u trgovačkim brodarskim društvima, kao i od dividende od udjela ili dionica koje imaju u trgovačkim brodarskim društvima u tuzemstvu i inozemstvu kojima su većinski

vlasnici a koja obavljaju gospodarsku djelatnost brodovima čija neto tonaža sudjeluje u obračunu poreza po tonaži broda.

(2) Na sve djelatnosti i dobit osim djelatnosti i dobiti navedenih u stavku 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe propisa kojima je uređen porez na dobit.

(3) Za sve djelatnosti koje nisu navedene u stavku 1. ovoga članka porezni obveznik poreza po tonaži broda dužan je osigurati posebno knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja.

(4) Ako porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka upravlja dionicama i udjelima u trgovačkim brodarskim društvima u tuzemstvu i inozemstvu iz jedinstvenog sjedišta poslovne uprave pod jedinstvenim vodstvom, dužan je voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća za cjelovito poslovanje u tuzemstvu i inozemstvu uključujući sva trgovačka brodarska društva kojima je većinski vlasnik a koja obavljaju gospodarsku djelatnost brodovima čija neto tonaža sudjeluje u obračunu poreza po tonaži broda.

Članak 598.

Za primjenu odredaba ove glave Zakonika o prijevozu putnika i njihove prtljage pojedini uporabljeni izrazi imaju ovo značenje:

1) prijevoznik je osoba koja sklapa ugovor o prijevozu ili u čije se ime taj ugovor sklapa, bilo da on sam stvarno obavlja prijevoz bilo da ga obavlja preko stvarnog prijevoznika,

2) stvarni prijevoznik jest osoba različita od prijevoznika bilo da je vlasnik broda, naručitelj,

bilo osoba koja iskorištava brod koji stvarno obavlja prijevoz u cijelosti ili samo dio prijevoza,

3) putnik je osoba koja se prevozi brodom na temelju ugovora o prijevozu ili koja prati vozilo ili žive životinje koje se prevoze na temelju ugovora o prijevozu stvari,

4) prtljaga je svaka stvar uključujući i vozilo koje se prevozi na temelju ugovora o prijevozu, osim:

a) stvari i vozila koja se prevoze na temelju ugovora o zakupu, na temelju teretnice, prtljažnice ili druge prijevozne isprave ili ugovora koji se u prvom redu odnosi na prijevoz stvari, i

b) živih životinja,

5) ručna prtljaga jest prtljaga koju putnik ima u svojoj kabini ili koju on čuva ili nadzire, uključujući i prtljagu koja se nalazi u vozilu ili na vozilu,

6) šteta zbog zakašnjenja jest materijalna šteta koja je prouzročena zato što prtljaga nije uručena putniku u razumnom roku, računajući od dana dolaska broda na kojemu se prtljaga

prevozila ili je trebalo da se prevozi, ali ne obuhvaća zakašnjenje uzrokovano obustavom rada, štrajkom ili sličnim događajima.

Članak 599.

Ugovorom o prijevozu putnika prijevoznik se obvezuje putnika prevesti brodom, a putnik platiti prevozninu.

Članak 601.

- (1) Prijevoznik je dužan izdati putniku, na njegov zahtjev, putnu kartu.
- (2) Putna karta može glasiti na ime ili na donositelja.

Članak 603.

Prigovor protiv sadržaja putne karte na donositelja može se staviti samo pri njezinu izdavanju.

Članak 604.

Putna karta koja glasi na ime ne može se prenijeti na drugu osobu bez pristanka prijevoznika.

Članak 606.

- (1) Putnik može odustati od ugovora ako brod ne započne putovanje u granicama unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske – jedan sat poslije vremena koje je određeno ugovorom ili redom plovidbe, a izvan tih granica – dvanaest sati poslije vremena koje je određeno ugovorom ili redom plovidbe.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka putnik ima pravo na povrat prevoznine.
- (3) Ako je do zakašnjenja početka putovanja broda došlo namjerno ili krajnjom nepažnjom prijevoznika, odnosno osoba koje rade za prijevoznika, prijevoznik je dužan putniku nadoknaditi štetu.

Članak 608.

- (1) Prijevoznik je dužan vratiti prevozninu putniku čija karta glasi na ime ako putnik odustane od putovanja u plovidbi u granicama unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske šest sati prije početka putovanja, a u plovidbi izvan tih granica – tri dana prije početka putovanja.
- (2) U slučaju odustajanja od putovanja prema stavku 1. ovoga članka prijevoznik ima pravo zadržati najviše do 10% svote prevoznine.

Članak 610.

- (1) Ako je tijekom putovanja došlo do prekida putovanja iz razloga za koje nije odgovoran putnik, a prekid traje više od 12 sati u granicama unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske, a tri dana na putovanjima izvan tih granica, putnik ima pravo:

1) zahtijevati da ga prijevoznik svojim ili drugim prikladnim prijevoznim sredstvom, zajedno s prtljagom, preveze do mjesta odredišta,

2) zahtijevati da ga prijevoznik, zajedno s prtljagom, u primjerenom roku vrati u polaznu luku i da mu vrati prevozninu,

3) odustati od ugovora i tražiti da mu prijevoznik vrati prevozninu.

(2) Ako je do prekida putovanja došlo namjerno ili krajnjom nepažnjom prijevoznika, odnosno osoba koje rade za prijevoznika, prijevoznik je dužan nadoknaditi putniku štetu.

Članak 611.

(1) Putnik koji traži vraćanje prevoznine (članak 610. stavak 1. točka 2) i 3) ili naknadu štete (članak 610. stavak 2.) dužan je, u plovidbi u granicama unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske najkasnije u roku od tri dana, a u plovidbi izvan tih granica najkasnije u roku od sedam dana od dana kad je putovanje završeno, zahtijevati od prijevoznika pisanim putem vraćanje prevoznine, odnosno naknadu štete ili u tim rokovima podnijeti tužbu sudu.

(2) Pisani zahtjev za povratak u mjesto polaska, odnosno za nastavljanje putovanja (članak 610. stavak 1. točka 1) i 2) putnik je dužan dostaviti prijevozniku u roku od 24 sata poslije proteka rokova predviđenih u članku 610. u stavku 1. ovoga Zakonika.

(3) Putnik koji ne postupi prema odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka gubi pravo tražiti od prijevoznika naknadu štete, povrat prevoznine, odnosno nastavljanje putovanja ili vraćanje u polaznu luku.

Članak 612.

Odredbe ovoga Zakonika o odgovornosti prijevoznika za smrt ili tjelesne ozljede putnika primjenjuju se i kad se prijevoz obavlja besplatno.

Članak 613.

(1) Prijevoznik odgovara za štetu nastalu zbog smrti ili tjelesne ozljede putnika, za oštećenje, manjak ili gubitak prtljage ako se događaj koji je prouzročio štetu dogodio za prijevoza te za zakašnjenje u predaji prtljage putniku ako se šteta, odnosno zakašnjenje može pripisati krivnji prijevoznika ili osoba koje rade za prijevoznika.

(2) Osoba koja traži naknadu štete iz stavka 1. ovoga članka mora dokazati da se događaj koji je prouzročio štetu dogodio u tijeku prijevoza te visinu štete.

Članak 614.

Prijevoznik odgovara za štetu iz članka 613. ovoga Zakonika što je svojom krivnjom prouzroče osobe koje rade za prijevoznika za obavljanja njihovih dužnosti.

Članak 615.

(1) Krivnja prijevoznika pretpostavlja se dok se ne dokaže protivno, ako su smrt ili tjelesna ozljeda putnika ili oštećenje, manjak ili gubitak ručne prtljage te zakašnjenje u njezinoj

predaji putniku nastali neposredno ili posredno zbog brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije, požara ili mana broda.

(2) Krivnja prijevoznika za štetu zbog oštećenja, manjka ili gubitka ostale prtljage te zbog zakašnjenja u predaji te prtljage putniku pretpostavlja se dok se ne dokaže protivno, bez obzira na narav događaja koji je tu štetu prouzročio.

Članak 616.

(1) Prijevoznik odgovara putniku prema odredbi članka 615. stavka 2. ovoga Zakonika za štetu zbog oštećenja, manjka ili gubitka stvari od vrijednosti te za zakašnjenje u predaji tih stvari putniku (novac, vrijednosni papiri, zlato, srebro, dragulji, nakit, umjetnički predmeti) jedino ako ih je primio na čuvanje.

(2) Za stvari iz stavka 1. ovoga članka koje su primljene na čuvanje prijevoznik je dužan izdati pisanu potvrdu.

Članak 620.

(1) Odgovornost prijevoznika u slučaju smrti ili tjelesne ozljede putnika ograničava se, u svim slučajevima, na 175.000 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po putniku i putovanju.

(2) Ako se naknada štete dosuđuje u obliku rente kapitalizirana svota rente ne može premašiti svotu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Svota iz stavka 1. ovoga članka služi za namirenje svih vjerovnika čije se tražbine temelje na događajima nastalim tijekom jednoga putovanja.

Članak 621.

(1) Odgovornost prijevoznika za štetu nanесenu prtljazi zbog njezina oštećenja, manjka ili gubitka ili zakašnjenja u predaji prtljage putniku ograničava se u svim slučajevima:

1) za ručnu prtljagu – 1.800 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po putniku i putovanju,

2) za vozila, uključujući i prtljagu koja se prevozi u vozilu ili na njemu na – 10.000 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po vozilu i putovanju,

3) za ostalu prtljagu, osim prtljage iz stavka 1. točke 1) i 2) ovoga članka – 2.700 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja po putniku i putovanju.

(2) Odredba stavka 1. točke 3) ovoga članka ne primjenjuje se na odgovornost prijevoznika i na naknadu štete za stvari od vrijednosti (članak 616.).

Članak 622.

(1) Prijevoznik i putnik mogu ugovoriti da de prijevoznik odgovarati prema odredbama članka 621. ovoga Zakonika tek nakon odbitka franšize ne veće od 300 obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja u slučaju štete prouzročene vozilu i ne veće od 135 obračunskih

jedinica Posebnih prava vučenja po putniku u slučaju štete prouzročene drugoj prtljazi zbog njezina oštećenja, manjka, gubitka ili zakašnjenja u predaji putniku.

(2) Svota franšize odbija se od visine odštete koja pripada putniku.

(3) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na stvari od vrijednosti.

Članak 624.

Prijevoznik i putnik mogu izričito i pisanim putem ugovoriti veću svotu ograničenja odgovornosti od svota navedenih u članku 620., 621. i 622. ovoga Zakonika.

Članak 626.

(1) Ako je tužba podnesena protiv osoba koje rade za prijevoznika za štete predviđene odredbama ovoga Zakonika o prijevozu putnika i prtljage, te se osobe, ako su radile u okviru poslova koje obavljaju na brodu, mogu koristiti isključenjem ili ograničenjem odgovornosti na koje se može pozvati prijevoznik na temelju odredaba ovoga Zakonika.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje rade za prijevoznika ili stvarnog prijevoznika ne mogu se pozivati na ograničenje odgovornosti iz članka 620., 621. i 622. ovoga Zakonika ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koji su te osobe učinile, bilo u namjeri da prouzroče štetu bilo bezobzirno znajući da bi šteta vjerojatno mogla nastati.

(3) Granice odgovornosti koje prijevoznik i putnik ugovore na temelju odredbe članka 624. ovoga Zakonika ne odnose se na osobe navedene u stavku 1. ovoga članka.

Članak 627.

(1) Prijevoz putnika i ručne prtljage obuhvaća vrijeme za koje se putnik nalazi na brodu, vrijeme za koje se obavljaju radnje ukrcavanja i iskrcavanja putnika te vrijeme za koje se obavlja prijevoz putnika vodenim putem od obale do broda i obratno, ako je cijena tog sporednog prijevoza uračunata u cijenu putne karte, ili ako prijevoznik stavi putniku na raspolaganje brod koji se iskorištava za taj prijevoz. Prijevoz putnika ne obuhvaća vrijeme za koje se putnik nalazi u putničkoj lučkoj stanici ili na kakvom drugom lučkom uređaju na obali.

(2) Pored vremena iz stavka 1. ovoga članka prijevoz ručne prtljage obuhvaća i vrijeme između trenutka otkad je prijevoznik prtljagu na kopnu ili brodu primio na čuvanje do trenutka kad ju je predao putniku.

Članak 629.

(1) Putnik je dužan uputiti pisani prigovor prijevozniku ili njegovu opunomoćeniku:

1) ako je prtljazi nanescena vidljiva šteta,

– kad je u pitanju ručna prtljaga – prije ili u trenutku njezina iskrcaja,

– kad je u pitanju ostala prtljaga – prije ili u trenutku, njezina izdavanja,

2) ako šteta nanescena prtljazi nije vidljiva ili u slučaju gubitka prtljage – 15 dana od dana iskrcaja ili izdavanja ili od dana kad je prtljaga trebala biti izdana.

(2) Ako putnik ne postupi prema odredbama stavka 1. ovoga članka, pretpostavlja se, dok se ne dokaže protivno, da je prtljagu primio u ispravnom stanju.

(3) Pisani prigovor nije potreban ako je stanje prtljage utvrđeno u nazočnosti obiju strana u trenutku njezina preuzimanja.

Članak 633.

Prijevoznik ima pravo zadržati i prodati prtljagu koja mu je predana na prijevoz i stvari od vrijednosti što ih je primio na čuvanje za namirenje svojih tražbina u vezi s prijevozom putnika, prtljage i čuvanjem stvari od vrijednosti.

Članak 743.

(1) Pri osiguranju odgovornosti osiguranika za štete nanesene trećim osobama iz osiguranja se nadoknađuju svote koje je osiguranik obvezan platiti tim osobama u vezi sa svojom odgovornošću pokrivenom osiguranjem te troškovi potrebni za utvrđivanje visine njegove obveze.

(2) U slučaju kada je osiguranje iz stavka 1. ovoga članka obvezno, kao i u slučaju odgovornosti za smrt i tjelesnu ozljedu člana posade broda i narušavanje zdravlja člana posade, oštećenik može zahtijevati neposredno od osiguravatelja naknadu štete koju je pretrpio događajem za koji odgovara osiguranik, ali najviše do iznosa osiguravateljeve obveze.

(3) Iz osiguranja se nadoknađuju i troškovi mjera poduzetih na zahtjev osiguravatelja i njegovih predstavnika ili u sporazumu s njima, radi zaštite od neopravdanih ili pretjeranih zahtjeva trećih osoba te troškovi razumnih mjera što ih je osiguranik poduzeo u istu svrhu bez suglasnosti osiguravatelja ili njegovih predstavnika ako se takva suglasnost nije mogla pravovremeno dobiti.

(4) Ako je u ugovoru o osiguranju predviđena svota na koju je odgovornost osigurana, naknada iz stavka 1. ovoga članka daje se samo do osigurane svote.

Članak 747.

Troškovi osiguranja mogu se osigurati jednom ugovorenom vrijednosti, a ako vrijednost nije ugovorena – jednom osiguranom svotom zajedno s predmetom za čije su osiguranje plaćeni ili se trebaju platiti, pri čemu nije potrebno da se u ugovoru o osiguranju izričito navedu ti troškovi.

Članak 760.

Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se na spašavanje osoba, brodova, stvari s tih brodova i svake druge imovine koja se zatekne u opasnosti na moru, uključujući vađenje potonulih stvari iz mora.

Članak 761.

Pojedini izrazi uporabljeni u ovoj glavi Zakonika imaju ovo značenje:

1) spašavanje jest svaki čin ili činidba poduzeta radi pomoći osobama, brodu ili bilo kojoj drugoj imovini koja je u opasnosti na moru ili pod morem,

2) brod jest svaki brod, brodica, jahta, plovilo i naprava sposobna za plovidbu,

3) imovina jest svaka imovina koja nije trajno i namjerno učvršćena uz obalu, uključujući vozarinu ako je izložena riziku,

4) šteta morskom okolišu jest osjetno fizičko oštećenje ljudskog zdravlja, života na moru ili morskih bogatstava, prouzročeno onečišćenjem, štetnim izljevom, vatrom, nezgodom i sličnim težim nezgodama,

5) isplata jest svaka nagrada, podmirenje ili naknada koja se duguje na temelju odredaba ove glave Zakonika.

Članak 762.

(1) Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se i na ratne brodove, osim odredaba članka 781. – 783. ovoga Zakonika.

(2) Ministar nadležan za poslove obrane propisat će u kojim slučajevima zapovjednik hrvatskoga ratnog broda nije dužan postupiti sukladno odredbama članka 764. – 767. Zakona.

(3) Spašavanje hrvatskoga ratnog broda i osoba na njemu neće se poduzeti u slučaju izričite zabrane zapovjednika tog broda.

Članak 763.

Odredbe ove glave Zakonika neće se primjenjivati na plutajuće ili nepomične odobalne objekte kada se takvi objekti nalaze na svojem odredištu, zaposlene u istraživanju, korištenju ili proizvodnji podmorskih mineralnih bogatstava.

Članak 769.

(1) Za spašavanje osoba spašavatelju ne pripada nagrada.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako je u istoj akciji spašavanja sudjelovalo više spašavatelja od kojih su neki spasili osobe, a neki brod ili drugu imovinu, spašavatelju koji je spasio samo osobe pripada pravičan dio nagrade priznate drugom spašavatelju za spašavanje imovine, ili naknade za sprječavanje ili smanjenje štete morskom okolišu.

Članak 770.

(1) Odredbe ovoga Zakonika primjenjivat će se na spašavanje imovine, osim ako se ugovorom o spašavanju ne predviđa drugačije.

(2) Zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti imaju pravo zaključiti ugovor o spašavanju u ime vlasnika druge imovine na tome brodu.

(3) Stranke ugovorom ne mogu isključiti ili umanjiti svoje obveze glede zaštite morskog okoliša utvrđene u članku 772. niti isključiti odredbe članka 773. ovoga Zakonika.

Članak 771.

- (1) Za svako spašavanje broda ili druge imovine koje je dalo koristan ishod spašavatelju pripada pravična nagrada.
- (2) Visina nagrade ne može iznositi više od vrijednosti spašenog broda, odnosno spašene imovine.
- (3) Osim ako stranke ugovorom drugačije predvide, nikakva se isplata ne duguje prema ovoj glavi Zakonika ako operacije spašavanja nisu imale koristan ishod.

Članak 772.

- (1) Spašavatelj je dužan pri obavljanju spašavanja i pri sprječavanju ili smanjenju štete na morskom okolišu primijeniti dužnu pažnju, zatražiti pomoć drugih spašavatelja ako to okolnosti nalažu te prihvatiti pomoć drugih spašavatelja kada ga zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti, odnosno vlasnik spašavane imovine razborito zatraži da tako učini.
- (2) Zapovjednik broda, brodar, odnosno vlasnik imovine u opasnosti dužni su surađivati sa spašavateljem tijekom spašavanja, primijeniti dužnu pažnju pri sprečavanju ili smanjenju štete na morskom okolišu, a kada brod ili druga spašena imovina budu dopremljeni u sigurnost – prihvatiti brigu o njima ako ih spašavatelj to razborito zatraži.

Članak 775.

- (1) Ako je spašavatelj obavio spašavanje broda kojim je sam ili svojim teretom prijetio štetom na morskom okolišu, pa prema odredbi članka 774. stavka 2. ovoga Zakonika nije uspio zaslužiti nagradu za spašavanje barem u visini posebne naknade u skladu s ovim člankom, imat de pravo na posebnu naknadu od vlasnika toga broda u visini svojih uložениh troškova.
- (2) Ako je spašavatelj, uz uvjete utvrđene u stavku 1. ovoga članka, svojim djelovanjem spriječio ili smanjio štetu na morskom okolišu, posebna naknada koju vlasnik broda ima platiti takvom spašavatelju može se povećati do 30% od troškova koje je spašavatelj uložio. Međutim, ako to smatra pravičnim i opravdanim te primjenjujući odredbu članka 774. stavka 2. ovoga Zakonika, sud može dodatno povećati takvu posebnu naknadu do najviše 100% od troškova koje je spašavatelj uložio.
- (3) Troškovi spašavatelja, u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka, znače gotovinske izdatke koje je spašavatelj razborito uložio pri spašavanju i pravičan omjer za opremu i osoblje koji su stvarno i razborito bili uključeni u spašavanje, primjenjujući mjerila utvrđena u članku 774. stavku 2. točki 8), 9) i 10) ovoga Zakonika.
- (4) Ukupna posebna naknada po ovom članku platit de se jedino onda i u onom omjeru za koliko je ta naknada veća od nagrade za spašavanje koja spašavatelju pripada na osnovi odredbe članka 774. ovoga Zakonika.
- (5) Ako je spašavatelj svojom krivnjom propustio spriječiti ili smanjiti štetu na morskom okolišu, sud ga može dijelom ili u cijelosti lišiti posebne naknade iz ovoga članka.
- (6) Odredbama ovoga članka ne isključuje se niti utječe na moguću regresnu tražbinu vlasnika broda iz kojeg je proistekla opasnost za morski okoliš.

Članak 777.

- (1) Po odredbama ove glave Zakonika ne postoji obveza plaćanja ako pružene usluge ne prelaze ono što se razborito može držati dužnim ispunjenjem ugovora koji je bio sklopljen prije nego što se opasnost pojavila.
- (2) Spašavatelj koji se upustio u spašavanje broda ili druge imovine protiv izričite i razborite zabrane zapovjednika, vlasnika ili brodara spašavanog broda, odnosno osobe ovlaštene raspolagati spašenom imovinom nema pravo na nagradu.
- (3) Sud može smanjiti nagradu ili odlučiti da spašavatelju ne pripada nagrada za spašavanje broda ili druge imovine ako su spašavatelji svojom krivnjom izazvali potrebu spašavanja, ako su svojim propustom ili nemarnošću otežali spašavanje ili ako su pri spašavanju počinili krađu, utaju ili prijevarnu radnju.
- (4) U postupku odlučivanja o tražbini spašavatelja, sud može privremenom odlukom narediti da se spašavatelju unaprijed isplati onolika svota koliku drži pravičnom i opravdanom prema okolnostima slučaja.

Članak 778.

- (1) Ako se spašavanje broda i druge imovine obavlja na temelju ugovora o spašavanju koji je sklopio zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti, nagradu za spašavanje dužan je platiti brodar spašenog broda, ako ugovorom nije drugačije predviđeno.
- (2) Ako je sklopljen ugovor o spašavanju, vlasnik druge spašene imovine na brodu ili osoba koja ima pravo raspolagati takvom imovinom odgovara solidarno s brodarom, ali samo za onaj dio nagrade koji se odnosi na tu imovinu.
- (3) Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka brodar spašenog broda plati ukupnu nagradu za spašavanje, pripada mu pravo regresa prema vlasniku ili osobi koja ima pravo raspolagati drugom imovinom na brodu, za dio nagrade koji se odnosi na tu imovinu.
- (4) Ako ugovor o spašavanju nije bio sklopljen, nagradu za spašeni brod dužan je platiti brodar spašenog broda, a nagradu za drugu spašenu imovinu – vlasnik ili osoba koja ima pravo raspolagati tom imovinom.

Članak 779.

- (1) Na zahtjev spašavatelja, osoba koja plaća nagradu za spašavanje prema odredbama članka 778. ovoga Zakonika dužna je pružiti primjereno jamstvo za tražbinu spašavatelja, uključujući moguće kamate i troškove postupka.
- (2) Uz osobnu obvezu iz stavka 1. ovoga članka, vlasnik i brodar spašenog broda dužni su na vrijeme poduzeti sve razumne mjere kako bi vlasnici ili osobe ovlaštene raspolagati drugom imovinom na spašenom brodu pružili primjereno jamstvo za svoja dugovanja spašavatelju, uključujući moguće kamate i troškove postupka.
- (3) Bez suglasnosti spašavatelja spašeni brod i druga imovina s broda ne smiju se otpremiti iz luke ili mjesta na koje su dospjeli neposredno po dovršetku spašavanja, sve dok se ne pruži primjereno jamstvo za tražbine spašavatelja prema njima.

Članak 780.

Iznos utvrđen pravomoćnom odlukom o visini nagrade za spašavanje ili o posebnoj naknadi (članak 775.) spašavatelj ima pravo potraživati izravno od osiguravatelja broda i druge imovine, odnosno od osiguravateljeve odgovornosti broda, ako je takav osiguravatelj dao jamstva glede tih iznosa.

Članak 781.

- (1) Svota nagrade za spašavanje koja preostane nakon odbitka svote štete nanesene brodu spašavatelju pri spašavanju i troškova prouzročenih spašavanjem predstavlja čistu nagradu.
- (2) Određeni dio čiste nagrade pripada posadi broda spašavatelja.
- (3) Spašavatelj se ne može odredi dijela nagrade koji čini udio članova posade u toj nagradi bez pristanka članova posade broda spašavatelja.

Članak 783.

Odredbe ove glave Zakonika koje se odnose na nagradu za spašavanje primjenjuju se i u slučaju spašavanja između brodova istog vlasnika ili broдача.

Članak 784.

Nadležna lučka kapetanija ima pravo nadzirati operacije spašavanja, te postupke i mjere spašavatelja glede njihova utjecaja na sigurnost plovidbe, na iskorištavanje prirodnih bogatstava mora i na zaštitu okoliša.

Pored tijela iz stavka 1. ovog članka postupak spašavanja odnosno uklanjanja i radnje i mjere koji poduzima spašavatelj na mjestu spašavanja odnosno uklanjanja, u slučaju neposredne opasnosti za onečišćenje okoliša, nadzire i inspekcija zaštite okoliša.

Članak 785.

(1) Ako se brod ili druga imovina koja može biti predmetom spašavanja nalazi na površini mora, ili ako je uronjena, odnosno na morskom dnu, gdje predstavlja ili može predstavljati opasnost za plovidbu, za iskorištavanje prirodnih bogatstava mora ili za onečišćenje okoliša, teritorijalno nadležna lučka kapetanija rješenjem de narediti njezinu vlasniku da u primjerenom roku poduzme mjere za spašavanje ili uklanjanje takve imovine.

(2) Ako vlasnik imovine iz stavka 1. ovoga članka ne postupi sukladno rješenju kapetanije, kapetanija de na trošak i rizik vlasnika te imovine organizirati njezino spašavanje ili uklanjanje posredstvom pravne ili fizičke osobe kojoj je to poslovna djelatnost.

(3) Ako brod ili druga imovina koja može biti predmetom spašavanja predstavlja neposrednu opasnost za okoliš, odnosno opasnost ili smetnju za plovidbu, kapetanija de i bez prethodnog donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučiti o poduzimanju spašavanja ili uklanjanja takve stvari na trošak i rizik njezina vlasnika.

(4) Žalbe protiv rješenja nadležne kapetanije iz stavaka 1. – 3. ovoga članka podnose se Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka odnosnog rješenja, ali ne zadržavaju njegovo izvršenje.

Članak 786.

Ako troškovi spašavanja ili uklanjanja imovine, sukladno odredbama članka 785. stavka 2. i 3. ovoga Zakonika, budu veći od vrijednosti spašene imovine, razlika de se podmiriti iz državnog proračuna.

Članak 787.

(1) Spašavanje ili vađenje imovine koja ima ili se može pretpostaviti da ima svojstvo kulturnog dobra, a nalazi se na dnu mora, ne smije se poduzeti bez odobrenja ministarstva nadležnog za poslove kulture.

(2) Spašavanje imovine koja ima ili se može pretpostaviti da ima vojnu važnost, a koje nije odobrio ovlašteni vojni časnik, ne smije se poduzeti bez odobrenja ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(3) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za poslove kulture ili ministarstva nadležnog za poslove obrane, kojim se daje ili uskraćuje odobrenje za spašavanje imovine iza stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 809.

(1) Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se na sve plovne objekte, bez obzira na veličinu i namjenu kojoj služi te na hidroavion na vodi.

(2) Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se i na ratne brodove, osim odredaba članka 813. – 823. ovoga Zakonika.

Članak 809.a

Odredbe ovoga dijela ove glave Zakonika primjenjuju se na štete nastale na teritoriju Republike Hrvatske i na području zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske.

4. Odgovornost za onečišćenje od broda izlivanjem ulja koje se prevozi kao teret

Članak 813.

(1) U smislu odredaba ovoga dijela ove glave Zakonika:

1) brod označuje svaki brod ili plovilo bilo koje vrste konstruirano ili prilagođeno za prijevoz ulja u rasutom stanju kao teret, s tim da se brod sposoban za prijevoz ulja ili drugih tereta

smatra brodom samo ako stvarno prevozi ulje u rasutom stanju kao teret i za vrijeme bilo kojeg putovanja koje slijedi nakon takvoga prijevoza, osim ako se dokaže da na njemu nema ostataka od toga prijevoza ulja kao rasutoga tereta,

2) ulje označuje sva postojana ugljikovodikova mineralna ulja kao što su sirova nafta, gorivo ulje, teško dizelsko ulje i ulje za podmazivanje, bez obzira da li se prevozi kao teret ili kao njegovo pogonsko gorivo,

3) šteta zbog onečišćenja označuje:

a) svaki gubitak ili štetu nastalu uslijed onečišćenja izvan broda zbog otjecanja ili izbacivanja ulja s broda ma gdje se to otjecanje ili izbacivanje dogodilo, ako je iznos naknade za onečišćenje okoliša ne računajući gubitak dobiti uslijed takvog onečišćenja ograničen na troškove razumnih mjera koje su stvarno poduzete ili se imaju poduzeti za ponovno uspostavljanje stanja prije nastale štete,

b) troškove zaštitnih mjera i bilo kojeg gubitka ili štete prouzročene ovim mjerama,

4) nesreća označuje svaki događaj ili skup događaja istoga porijekla koji prouzroči štetu uslijed onečišćenja ili stvori tešku i neposrednu prijetnju nastanku takve štete.

(2) Odredbe ovoga dijela ove glave Zakonika primjenjuju se na štete zbog onečišćenja nastale na teritoriju Republike Hrvatske i u području izvan granica teritorijalnog mora do 200 nm od ravnih polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, te na zaštitne mjere poduzete kako bi se spriječila ili umanjila šteta, bez obzira gdje su te mjere poduzete.

(3) Odredbe članka 813.–823. primjenjuju se na štetu zbog onečišćenja nastalu u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske te na zaštitne mjere poduzete kako bi se spriječila ili umanjila šteta, bez obzira gdje su poduzete.

Članak 820.

(1) Brod koji kao teret prevozi više od 2.000 tona ulja mora imati osiguranje ili drugo financijsko jamstvo, kao što je bankovno jamstvo ili potvrda izdana od jednog od međunarodnih fondova za naknadu štete, do visine granice odgovornosti predviđene člankom 816. ovoga Zakonika za pokriće odgovornosti za štetu od onečišćenja uljem.

(2) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka mora biti bezuvjetno i neopozivo.

(3) Vlasnik broda iz stavka 1. ovoga članka upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj, dužan je zatražiti od nadležne lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik broda, izdavanje uvjerenja kojim se potvrđuje da je osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi i izdano sukladno odredbama ovoga Zakonika i primjenjivih međunarodnih standarda.

(4) Uvjerenje iz stavka 3. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

a) ime broda i luku upisa

b) ime/naziv i sjedište vlasnika broda

c) vrstu osiguranja

d) ime i sjedište osiguravatelja ili druge osobe koja je izdala financijsko jamstvo, te kada je to primjenjivo mjesto gdje je osiguranje osnovano (zaključeno)

e) razdoblje valjanosti uvjerenja koje ne može biti dulje od vremena valjanosti osiguranja ili drugog jamstva.

(5) Uvjerenje iz stavka 3. ovoga članka mora biti na brodu, a preslika se čuva u upisniku broda.

(6) Valjanost osiguranja ili drugoga financijskog jamstva ne može prestati prije proteka roka od tri mjeseca, računajući od dana kad je Ministarstvu javljeno da de osiguranje ili drugo financijsko jamstvo izgubiti valjanost ako se, istodobno, jedno osiguranje ili financijsko jamstvo ne zamijeni drugim.

Članak 821.

(1) Tužba za naknadu štete prouzročenu onečišćenjem može se podnijeti neposredno protiv osiguravatelja ili druge osobe koja je pružila financijsko jamstvo prema članku 820. ovoga Zakonika.

(2) Osiguravatelj ili jamac može istaći protiv tužitelja sve prigovore koje bi mogao istaći vlasnik broda, osim prigovora stečaja ili likvidacije.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka osiguravatelj ili jamac može istaći prigovor da je šteta onečišćenjem prouzročena namjernom radnjom vlasnika broda.

(4) Osiguravatelj ili jamac ima pravo zahtijevati od vlasnika broda da se pridruži postupku kao umješlač.

Članak 823.

(1) Pravo na naknadu štete prema odredbama članka 814. –822. ovoga Zakonika zastarijeva u roku od tri godine od dana kad je šteta nastala.

(2) Pravo na naknadu štete prema odredbama članka 814. –822. ovoga Zakonika utrnjuje ako se tužba ne podnese u roku od šest godina od dana nastanka događaja koji je prouzročio štetu.

(3) Kad je događaj nastao u više navrata, rok od šest godina iz stavka 2. ovoga članka počinje teći od dana kad je događaj započeo.

Članak 823.a

(1) Vlasnik broda bruto tonaže veće od 1000 upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem, u visini svote koja odgovara granicama odgovornosti propisanim u članku 391. ovoga Zakonika za tražbine zbog smrti ili tjelesne ozljede, te za ostale tražbine.

(2) Vlasnik broda iz stavka 1. ovoga članka dužan je zatražiti od lučke kapetanije u kojoj se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, izdavanje svjedodžbe u kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem iz 2001. godine i ovoga Zakonika.

(3) Svjedodžba iz stavka 2. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži sljedeće podatke:

a) ime broda, brojeve ili slova za raspoznavanje i luku upisa,

- b) ime i glavno poslovno sjedište upisanog vlasnika,
- c) IMO broj za identifikaciju broda,
- d) vrsta i trajanje jamstva,
- e) naziv i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja pruža financijsko jamstvo, a kada je to prikladno, poslovno sjedište gdje je zaključeno osiguranje ili drugo financijsko jamstvo,
- f) rok važenja svjedodžbe, koji ne može biti duži nego što je rok važenja osiguranja ili drugog jamstva.

Članak 823.b

(1) Vlasnik broda u međunarodnoj plovidbi bruto tonaže veće od 300 upisanog u upisnik brodova u Republici Hrvatskoj dužan je održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo kao što je garancija banke ili slične financijske institucije, radi pokrića troškova lociranja, označavanja i uklanjanja podrtine.

(2) Iznos osiguranja ili drugoga financijskog jamstva iz stavka 1. ovoga članka obračunava se na sljedeći način:

a) 1 milijun obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja za brod s tonažom koja ne prekoračuje 2.000 tona,

b) za brod s tonažom koja prekoračuje 2.000 tona obračunava se sljedeći iznos kao dodatak iznosu navedenom u a):

– za svaku tonu od 2.001 do 30. 000 tona, 400 obračunskih jedinica,

– za svaku tonu od 30.001 do 70.000 tona, 300 obračunskih jedinica,

– za svaku tonu koja prekoračuje 70.000 tona, 200 obračunskih jedinica.

(3) Osiguranje ili drugo financijsko jamstvo iz stavka 1. ovoga članka mora biti u obliku opće prihvaćenom u pomorskoj praksi.

(4) Nakon što utvrdi da je udovoljeno zahtjevima iz prethodnih stavaka ovoga članka, lučka kapetanija u kojoj se vodi upisnik u koji je brod upisan, na zahtjev vlasnika broda izdaje svjedodžbu kojom se potvrđuje da su osiguranje ili drugo financijsko jamstvo na snazi.

(5) Svjedodžba iz stavka 4. ovoga članka izdaje se na hrvatskom i engleskom jeziku i sadrži najmanje sljedeće podatke:

a) ime broda, brojeve ili slova za prepoznavanje i luku upisa,

b) bruto tonažu broda,

c) ime i glavno poslovno sjedište vlasnika,

d) IMO identifikacijski broj broda,

e) vrstu i trajanje jamstva,

f) ime i glavno poslovno sjedište osiguratelja ili druge osobe koja daje jamstvo i, u odgovarajućem slučaju, poslovno sjedište u kojem je osiguranje ili jamstvo zaključeno, i

g) rok važenja svjedodžbe, koji ne može prijeći rok važenja osiguranja ili drugog jamstva.

Glava V.

ODGOVORNOST PODUZETNIKA NUKLEARNOG BRODA

Članak 824.

Pojedini izrazi u smislu ove glave Zakonika imaju sljedeća značenja:

1) poduzetnik nuklearnog broda jest osoba koju je država ovlastila da iskorištava nuklearni brod ili država koja sama iskorištava nuklearni brod,

2) nuklearna šteta jest šteta koja prouzroči gubitak života ili svaku tjelesnu ozljedu čovjeka, odnosno gubitak ili oštećenje stvari koji nastaju iz radioaktivnih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim pogibelnim svojstvima nuklearnog goriva ili radioaktivnih proizvoda i otpada,

3) nuklearna nesreća jest svaki događaj ili niz događaja koji imaju isto porijeklo koje je prouzročilo nuklearnu štetu.

Članak 825.

Za nuklearnu štetu isključivo odgovara poduzetnik nuklearnog broda.

Članak 826.

Ako su nuklearnu štetu i nenuklearnu štetu zajedno prouzročile nuklearne nesreće ili nuklearna nesreća i jedan ili više drugih događaja, pri čemu nije moguće razumno razlučiti nuklearnu od druge štete, smatra se da je sva šteta nuklearna šteta prouzročena jedino nuklearnom nesrećom.

Članak 827.

Odredbe ove glave Zakonika ne primjenjuju se na odgovornost poduzetnika nuklearnog broda za nuklearnu štetu prouzročenu tom nuklearnom brodu, njegovoj opremi, gorivu ili zalihama.

Članak 828.

Poduzetnik nuklearnog broda ne odgovara za nuklearnu štetu koja je neposredno prouzročena ratom, neprijateljstvima, građanskim ratom ili ustankom.

Članak 829.

Ako poduzetnik nuklearnog broda dokaže da je oštećenik namjerno prouzročio nuklearnu štetu u cijelosti ili djelomično, sud može potpuno ili djelomično osloboditi poduzetnika nuklearnog broda njegove odgovornosti prema takvu oštećeniku.

Članak 830.

Poduzetnik nuklearnog broda, koji je na temelju odredaba ove glave Zakonika nadoknadio nuklearnu štetu, ima pravo regresa:

- 1) prema osobi koja je namjerno izazvala nuklearnu nesreću,
- 2) prema osobi koja je podigla podrtinu nuklearnog broda bez odobrenja poduzetnika nuklearnog broda ili države čiju zastavu brod vije ili države u čijim se vodama podrtina nalazi, a šteta je posljedica takva podizanja,
- 3) ako je regres izričito predviđen pisanim ugovorom s osobom prema kojoj se ističe regresni zahtjev.

Članak 831.

- (1) Poduzetnik nuklearnog broda odgovara za naknadu nuklearne štete prouzročenu nuklearnom nesrećom najviše do 100 milijuna obračunskih jedinica Posebnih prava vučenja za svaku pojedinu nuklearnu nesreću.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i kad je do nuklearne nesreće došlo osobnom krivnjom poduzetnika nuklearnog broda.
- (3) Kad država čiju zastavu strani nuklearni brod vije propisuje višu granicu odgovornosti poduzetnika nuklearnog broda od granice iz stavka 1. ovoga članka, poduzetnik nuklearnog broda odgovara do te više granice.
- (4) Troškovi postupka u parnici za naknadu nuklearne štete i kamate isplaćuju se u punoj svoti, i to pored svote koju je poduzetnik nuklearnog broda dužan platiti prema odredbi stavka 1. ili 3. ovoga članka.

Članak 832.

Poduzetnik nuklearnog broda mora održavati na snazi osiguranje ili drugo financijsko jamstvo koje pokriva njegovu odgovornost za nuklearnu štetu do visine svote iz članka 831. ovoga Zakonika.

Odredba stavka 1. ne odnosi se na javne brodove i druge brodove u potpunom vlasništvu države.

Članak 833.

- (1) Kad su za nuklearnu štetu odgovorni dva ili više poduzetnika nuklearnih brodova i kad se šteta koja se svakom od poduzetnika može pripisati ne može razumno razlučiti, tada poduzetnici nuklearnih brodova za takvu štetu odgovaraju solidarno.

(2) U slučaju solidarne odgovornosti poduzetnika nuklearnih brodova iz stavka 1. ovoga članka svaki poduzetnik nuklearnog broda ima pravo tražiti doprinos od drugih poduzetnika u razmjeru s krivnjom svakoga od njih. Kad su okolnosti takve da se razmjer krivnje ne može odrediti, ukupna odgovornost dijeli se na jednake dijelove.

Članak 834.

U slučaju nuklearne nesreće kad je nuklearna šteta nastala od više nuklearnih brodova istog poduzetnika, takav poduzetnik odgovara za svaki brod do granice iz članka 817. ovoga Zakonika.

Članak 835.

Osoba koja pretrpi nuklearnu štetu ima pravo neposredno zahtijevati naknadu štete od osiguravatelja poduzetnika nuklearnog broda ili osobe koja je pružila financijsko jamstvo za pokriće odgovornosti poduzetnika nuklearnog broda.

Članak 836.

(1) Pravo na naknadu štete prema odredbama ove glave Zakonika prestaje ako se tužba ne podnese u roku od deset godina, računajući od dana nuklearne nesreće.

(2) Ako je nuklearna šteta prouzročena nuklearnim gorivom, radioaktivnim proizvodima ili otpacima koji su bili ukradeni, izgubljeni, bačeni s broda ili napušteni, rok iz stavka 1. ovoga članka računa se od dana nuklearne nesreće koja je prouzročila nuklearnu štetu, ali taj rok ne može ni u kojem slučaju biti dulji od 20 godina od dana krađe, gubitka, bacanja s broda ili napuštanja nuklearnog goriva, radioaktivnih proizvoda ili otpada.

Članak 837.

(1) Pravo na naknadu štete prema odredbama ove glave Zakonika zastarijeva u roku od tri godine od dana kad je osoba koja postavlja zahtjev za naknadu nuklearne štete saznala ili morala saznati za tu štetu i za osobu koja je za štetu odgovorna.

(2) Odredbom stavka 1. ovoga članka ne dira se u rok iz članka 836. ovoga Zakonika.

Članak 838.

Svote osiguranja ili drugoga financijskog jamstva iz članka 831. ovoga Zakonika mogu se rabiti samo za naknadu nuklearne štete.

Članak 839.

Na postupak u pogledu osnivanja fonda ograničene odgovornosti poduzetnika nuklearnog broda u vezi sa člankom 831. ovoga Zakonika te na njegovu diobu među vjerovnicima na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 401. do 429. ovoga Zakonika.

Članak 840.

- (1) Odredbe ove glave Zakonika primjenjuju se na nuklearni brod od trenutka njegova porinuća. U vrijeme između porinuća i stjecanja državne pripadnosti broda smatra se da nuklearni brod iskorištava vlasnik broda i da vije zastavu države u kojoj je izgrađen.
- (2) Vlasnik nuklearnog broda iz stavka 1. ovoga članka smatra se prema ovoj glavi Zakonika poduzetnikom nuklearnog broda, ali nema pravo na ograničenje odgovornosti iz članka 831. ovoga Zakonika.

Članak 841.

- (1) Odredbama ovoga dijela Zakonika uređuje se ovrha i osiguranje na brodu i teretu na brodu, koji se nalazi u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske.
- (2) Odredbe ovoga dijela Zakonika o određivanju ovrhe i osiguranja primjenjuju se i na brod koji se ne nalazi na unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, a upisan je u hrvatski upisnik brodova. U slučajevima predviđenim ovim Zakonikom odredbe ovoga dijela Zakonika primjenjuju se i na brod koji se ne nalazi na unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske i koji nije upisan u hrvatski upisnik brodova.
- (3) Ovrha i osiguranje na plovnom objektu koji se u smislu odredaba članka 5. ovoga Zakonika ne smatra brodom provodi se prema Ovršnom zakonu.
- (4) Ako odredbama ovoga Zakonika o osiguranju nije drugačije određeno, na to se osiguranje na odgovarajući način primjenjivati odredbe ovoga Zakonika o ovrsi.
- (5) Ako odredbama ovoga Zakonika o ovrsi i osiguranju na brodu i teretu nije drugačije određeno, na tu se ovrhu i osiguranje na odgovarajući način primjenjivati odredbe Ovršnog zakona i opća prava osiguranja, izuzev odredaba koje se odnose na osiguranje prijenosom vlasništva ili drugog prava. Na ovrhu na brodu radi naplate novčane tražbine na odgovarajući će se način osobito primjenjivati odredbe Ovršnog zakona o ovrsi na nekretnini radi naplate novčanih tražbina, a na ovrhu radi predaje broda – odredbe Ovršnog zakona o ovrsi radi predaje određene pokretnine.
- (6) Ovrhu i osiguranje na brodu i teretu na brodu određuju i provode trgovački sudovi nadležni za pomorske sporove.

Članak 844.

- (1) Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na brodu upisanom u upisnik brodova, odnosno brodu u gradnji upisanom u upisnik brodova u gradnji mjesno je nadležan sud na čijem se području vodi upisnik brodova, odnosno upisnik brodova u gradnji u koji je brod, odnosno brod u gradnji upisan.
- (2) Ako se u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ovrha treba provesti odgovarajućim upisom u upisnik brodova ili brodova u gradnji, ovrhu se provesti tijelo koje vodi upisnik brodova ili brodova u gradnji.
- (3) Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ovrhu ne treba provesti odgovarajućim upisom u upisnik brodova, ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe rješenje o ovrsi podnijeti svakom stvarno nadležnom sudu na području kojega se u vrijeme kad ovrhu treba provesti nađe brod, s prijedlogom da taj sud provede ovrhu.

Članak 846.

Ako se u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu koja se ne provodi upisom u upisnik brodova ne zna da li se brod nalazi na teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, ovrhovoditelj može predložiti da sud na čijem se području vodi upisnik u koji je brod upisan, ili, ako brod nije upisan u hrvatski upisnik brodova, bilo koji stvarno nadležni sud u Republici Hrvatskoj, donese rješenje o ovrsi. Ovrhovoditelj može u tom slučaju podnijeti rješenje o ovrsi svakom stvarno nadležnom sudu na području kojega se nađe brod radi provedbe ovrhe.

Članak 850.

Za ovrhu odnosno za osiguranje na teretu koji se nalazi na brodu na kojemu se provodi ovrha ili osiguranje mjesno je nadležan sud koji je predviđen kao sud provedbe ovrhe, odnosno osiguranja na brodu koji nije upisan u upisnik brodova.

Članak 856.

(1) Rješenje o ovrsi prodajom broda sud dostavlja prema odredbama Ovršnog zakona o osobnoj dostavi strankama i svim osobama u čiju korist, prema podacima iz spisa, postoji kakvo založno pravo, pravo na namirenje, pravo osobne služnosti ili pravo prvokupa u pogledu broda koji je predmet ovrhe.

(2) Pored dostave rješenja iz stavka 1. ovoga članka sud posebno obavještava osobe u čiju je korist upisano pravo prvokupa da se u postupku prodaje neće moći pozivati na svoje pravo prvokupa.

(3) Ako je boravište ovršenika nepoznato ili ako se ovršenik nalazi u inozemstvu, sud de ovršeniku po službenoj dužnosti postaviti za privremenog zastupnika zapovjednika broda, kojem de dostaviti rješenje o ovrsi broda. Ako je zapovjednik napustio brod, sud de za privremenog zastupnika ovršenika postaviti drugu odgovarajuću osobu za obavljanje te dužnosti.

Članak 857.

(1) Kad donese rješenje o prodaji broda koji je upisan u upisnik brodova, sud de po službenoj dužnosti odrediti da se to rješenje zabilježi u upisnik brodova.

(2) Kad donese rješenje o prodaji broda koji nije upisan u upisnik brodova, sud de po službenoj dužnosti odrediti da se obavi pljenidbeni popis broda.

(3) Učinak zabilježbe iz stavka 1. ovoga članka, odnosno popisa iz stavka 2. ovoga članka sastoji se u tome da se prodaja radi namirenja tražbine ovrhovoditelja može provesti protiv svake osobe koja kasnije stekne pravo vlasništva nad brodom koji je predmet prodaje (pravo na namirenje) i da ovrhovoditelj u čiju je korist ta zabilježba, odnosno popis učinjen ima prvenstvo u pogledu namirenja svoje ovršne tražbine i sporednih tražbina prema svakoj drugoj osobi koja kasnije stekne kakvu hipoteku na brodu ili slično pravo na brodu ili koja ostvari pravo na namirenje.

(4) Nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira kad je ta raspoložba poduzeta.

(5) Promjena vlasnika broda nakon zabilježbe ovrhe ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novoga vlasnika kao ovršenika. Sve radnje poduzete prije toga ostaju na snazi i novi vlasnik ne može u postupku poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti prijašnji vlasnik da do promjene vlasništva nije došlo.

(6) Za prvenstveni red prava na namirenje koje pripada ovrhovoditelju odlučujući je trenutak kad je tijelu koje vodi upisnik brodova podnesen zaključak suda kojime se nalaže zabilježba rješenja o ovrsi u smislu stavka 1. odnosno kada je obavljen popis broda u smislu stavka 2. ovoga članka.

(7) Ako predmet ovrhe nije upisan u upisnik brodova, red prvenstva određuje se prema trenutku kad zamolnica za provođenje popisa stigne sudu nadležnom za provođenje ovrhe, odnosno ako je taj sud nadležan za donošenje rješenja o ovrsi – prema trenutku kad tom sudu stigne prijedlog za prodaju broda.

Članak 861.

(1) Sud može čuvanje broda povjeriti zapovjedniku broda, kome de u tu svrhu odobriti da zadrži potreban broj članova posade, a može narediti da se posada broda zajedno sa zapovjednikom iskrca te da se postave drugi čuvari.

(2) Pri odlučivanju hode li brod povjeriti na čuvanje zapovjedniku broda ili drugoj osobi sud de, vodeći računa o prijedlozima ovrhovoditelja, uzeti u obzir sigurnost broda, troškove čuvanja te druge važne okolnosti.

Članak 867.

(1) O načinu utvrđivanja vrijednosti broda sud de odlučiti zaključkom odmah nakon što donese rješenje o ovrsi. Ako je to potrebno, sud de prije donošenja zaključka održati ročište sa strankama.

(2) Utvrđivanju vrijednosti broda pristupit de se nakon što rješenje o ovrsi postane pravomoćno, ali i prije toga ako ovrhovoditelj to predloži, predujmi za to potrebna sredstva i izjavi da de snositi troškove utvrđivanja vrijednosti i ako ovrha bude obustavljena.

(3) Posebno se popisuju i procjenjuju samo oni pripadci koji se redovito ne nalaze na brodovima sličnoga tipa kojem pripada brod koji je predmet ovrhe, a koji su veće vrijednosti, odnosno dijelovi koji su privremeno odvojeni od broda.

(4) Vrijednost broda utvrđuje se u visini njegove tržišne cijene na dan procjene.

(5) Pri utvrđivanju vrijednosti broda treba navesti koju vrijednost ima brod koji je predmet ovrhe ako ostanu na snazi stvarnopravni tereti, a koju vrijednost ima bez tih prava i tereta te posebno vrijednost stvarnopravnih tereta.

(6) Ako je vrijednost broda koji je predmet ovrhe bila utvrđena u prijašnjem ovršnom ili stečajnom postupku, a od tada nije nastupila važnija promjena, sud može kao vrijednost broda uzeti vrijednost utvrđenu u tom prijašnjem postupku. Prije donošenja te odluke sud de o tome saslušati stranke.

(7) Sud de na prijedlog stranke koji mora biti podnesen najkasnije osam dana prije ročišta za prodaju, na ročištu za prodaju zaključkom ponovno utvrditi vrijednost broda ako stranka učini vjerojatnim da se ta vrijednost izmijenila za više od jedne trećine od dana prethodnog utvrđivanja vrijednosti do dana podnošenja prijedloga.

(8) Ako su u sudskom ili izvansudskom sporazumu na temelju kojega je stečeno založno pravo na brodu radi osiguranja tražbine čije se namirenje traži stranke utvrdile vrijednost

broda, vrijednost broda neće se posebno utvrđivati, već de se kao njegova vrijednost uzeti u sporazumu utvrđena vrijednost.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka sud može, na prijedlog ovršenika podnesen u roku za žalbu protiv rješenja o ovrsi, odrediti da se vrijednost broda iznova utvrdi ako ovršenik učini vjerojatnim da je nakon sklapanja sporazuma vrijednost broda porasla za više od jedne trećine. Sredstva za pokriće troškova ponovnog utvrđivanja vrijednosti broda ovršenik mora predujmiti u roku od osam dana od dana dostave odluke suda kojom se prihvaća njegov prijedlog. Ako ovršenik u tom roku ne postupi u skladu s odlukom suda, smatrat de se da je odustao od prijedloga.

(10) Odredba stavka 8. ovoga članka neće se primijeniti ako ima založnih vjerovnika, ovlaštenika prava na namirenje ili osobnih služnosti upisanih u upisnik brodova koje prestaju prodajom broda, koji se u ovrsi na brodu namiruju prije vjerovnika koji je zatražio ovrhu, osim ako se oni tako ne sporazumiju.

Članak 878.

(1) Nakon što kupac položi kupovninu te udovolji posebnim uvjetima prodaje broda, ako su bili određeni, i nakon što rješenje o dosudi postane pravomoćno, sud de zaključkom odrediti da se brod zajedno sa dosuđenim pripadcima preda kupcu, da se u upisniku brodova upiše pravo vlasništva na brodu u korist kupca i da se u upisniku brodova brišu sva druga prava i tereti.

(2) Rizik za prodani brod koji je predmet ovrhe na kupca onog dana kada mu brod po pravomoćnosti rješenja o dosudi bude predan.

Članak 902.

(1) Ako kupac u određenom roku ne položi kupovninu, sud de rješenjem prodaju oglasiti nevažećom i odrediti novu prodaju.

(2) Iz položenog osiguranja namirit de se troškovi nove prodaje i naknaditi razlika između kupovnine postignute na prijašnjoj i novoj prodaji.

(3) Prijedlog za ponovnu prodaju mogu staviti stranke, vjerovnici čije su tražbine osigurane hipotekom na brodu koji je predmet ovrhe i vjerovnici za čije privilegije na brodu ne postoji ovršna isprava.

(4) Predlagatelj je dužan predložiti ponovnu prodaju najkasnije u roku od deset dana od dana proteka roka iz članka 877. stavka 1. ovoga Zakonika. Ako u tom roku nitko ne predloži ponovnu prodaju, sud de rješenjem obustaviti ovrhu i osloboditi brod koji je predmet ovrhe.

(5) Ponovna se prodaja obavlja prema odredbama koje važe za prvu prodaju i prema uvjetima prodaje koji su bili utvrđeni.

(6) Ponovna prodaja neće se održati ako kupac koji je zakasnio s plaćanjem kupovnine najkasnije petnaest dana prije nego što bude održano novo ročište za prodaju dokaže da je položio zaostalu kupovninu s kamatama i predujam svote potrebne za naknadu do tada nastale štete.

(7) Predujam svote iz stavka 6. ovoga članka koji je kupac dužan uplatiti prije ročišta za ponovnu prodaju određuje sud, na prijedlog kupca, zaključkom po slobodnoj ocjeni, a njezin konačni iznos rješenjem na temelju obrazloženih zahtjeva osoba ovlaštenih da traže naknadu pretrpljene štete (članak 903. stavak 3.) i održane rasprave. Te su zahtjeve ovlaštene osobe dužne postaviti u roku od osam dana od dana kojega su primili poziv suda da ih postave.

(8) Rješenjem iz stavka 7. ovoga članka sud de naložiti kupcu da u roku od osam dana osobama koje su to zatražile isplati iznos štete koju im je nanio nepravodobnim plaćanjem kupovnine. Protiv konačnog rješenja o naknadi štete dopuštena je žalba.

(9) Na temelju nepravomoćnog rješenja iz stavka 7. ovoga članka kupac je dužan u roku od tri dana položiti u sud ili kod javnog bilježnika iznos iz toga rješenja ili samo razliku između toga iznosa i položenog predujma (stavak 7.).

(10) Nakon pravomoćnosti rješenja iz stavka 7. ovoga članka sud de zaključkom odrediti da se obave isplate iz položenih iznosa (stavci 7. i 9.). Razliku između položenih iznosa i onih dosuđenih pravomoćnim rješenjem moguće je ostvarivati ovrhom protiv kupca koju de sud koji provodi ovrhu na brodu odrediti na temelju toga rješenja na zahtjev ovlaštenih osoba.

Članak 911.

(1) U postupku ovrhe na brodu namiruju se i založni vjerovnici koji nisu predložili ovrhu.

(2) Vjerovnici čije su tražbine osigurane hipotekom na brodu namiruju se iz diobne mase i kada nisu prijavili svoje tražbine.

(3) Vjerovnici čije su tražbine osigurane pomorskim privilegijem namiruju se iz diobne mase ako su prijavili svoje tražbine.

(4) U slučaju osporavanja tražbine iz stavka trećeg ovoga članka, sud de do okončanja parnice, iz diobene mase izdvojiti sredstva dostatna za pokriće osporene tražbine.

(5) Ako u parnici privilegirana tražbina ne bude utvrđena, izdvojena sredstva iz stavka 4. ovoga članka, raspodijelit de se na ostale vjerovnike.

Članak 912.

(1) Iz diobne mase vjerovnici se podmiruju prema ovom redu prvenstva:

1) vjerovnici čije su tražbine osigurane pomorskim privilegijem,

2) vjerovnici prava zadržaja iz članka 437. ovoga Zakonika,

3) vjerovnici čije su tražbine osigurane hipotekom na brodu,

4) ostali vjerovnici.

(2) Troškovi nastali u tijeku postupka prodaje broda namiruju se prije razdiobe kupovnine, pa i prije tražbina osiguranih pomorskim privilegijima.

Članak 993.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj strana pravna osoba:

1) ako strani trgovački brod uplovi u unutarnje morske vode bez namjere da uplovi u luku

otvorenu za međunarodni pomorski promet Republike Hrvatske ili u luku u kojoj je brodogradilište radi njegova popravka, odnosno ne uplovi najkraćim uobičajenim putem u unutarnje morske vode (članak 8.),

2) ako strani brod, brodica ili jahta prevozi stvari ili osobe između hrvatskih luka uz naplatu, a bez odobrenja nadležnog tijela (članak 9.),

3) ako strana jahta, odnosno brodica plovi unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske, a propustila je uploviti u luku i obaviti poslove sukladno članku 12. ovoga Zakonika, odnosno plovi, a ne udovoljava uvjetima propisanim posebnim propisom iz članka 12. ovog Zakonika,

4) ako strani znanstvenoistraživački, odnosno strani ribarski brod uplovi u unutarnje morske vode radi uplovljavanja u hrvatsku luku bez odobrenja nadležnog tijela (članak 10.),

5) ako se strani plovni objekt zbog više sile ili nevolje na moru sklonio u unutarnje morske vode Republike Hrvatske, a o tome nije obavijestio lučku kapetaniju, odnosno lučku ispostavu (članak 17.),

6) ako strani ribarski brod za vrijeme prolaska unutarnjim morskim vodama ili teritorijalnim morem Republike Hrvatske ribarili ne plovi propisanim plovnim putem, ili u prolasku plovi brzinom manjom od šest čvorova, ili se za vrijeme prolaska zaustavlja i sidri u unutarnjim morskim vodama ili u teritorijalnom moru Republike Hrvatske, a to zaustavljanje i sidrenje nije uzrokovano višom silom, odnosno nevoljom na moru, ili nema na brodu vidljivo istaknute oznake ribarskog broda (članak 25. stavak 2.),

7) ako strani brod plovi sigurnosnom zonom uokolo postrojenja i uređaja za istraživanje i iskorištavanje prirodnih i drugih bogatstava gospodarskog ili epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske kroz koju je plovidba zabranjena (članak 37.),

8) ako obavlja istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora, morskog dna ili morskog podzemlja unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora, epikontinentalnog pojasa, odnosno obavlja znanstvena istraživanja gospodarskog pojasa Republike Hrvatske bez odobrenja nadležnog tijela (članak 13., 31, 40. i 44.)

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se vlasnik i brodar jahte ili brodice koja obavlja prijevoz osoba jahtom ili brodicom uz naknadu protivno odredbi članka 9. stavak 4. ovog Zakonika.

(3) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi pomorski prekršaj iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. i 2. ovoga članka zapovjednik broda, ili član posade koji ga zamjenjuje, odnosno osoba koja upravlja brodicom ili jahtom.

Članak 995.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj zapovjednik broda ili član posade koji ga zamjenjuje:

1) ako po nalogu lučke kapetanije ne isplovi u pomoć brodu na kojem je izbio požar ili na kojem je nastala neka druga nesreća (članak 63.),

2) ako postupi protivno odredbama članka 60., 64. ili 64.a ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj iz stavka 1. točke 1) i 2) ovoga članka osoba koja upravlja brodicom ili jahtom.

Članak 998.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

1) ako ne postupi po nalogu nadležne lučke kapetanije i ne ukloni oštećeni, nasukani ili potopljeni plovni objekt (članak 65.),

2) ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu (članak 76. i 166.)

3) ako ne održava brod i njegovu opremu sukladno članku 85. ovoga Zakonika,

4) ako ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje hrvatskog broda prije završetka radova na preinaci kojima se mijenja bruto ili neto tonaža broda ili ne podnese takav zahtjev nakon dolaska broda u prvu hrvatsku luku ako se radovi na preinaci broda izvode u inozemstvu, a brod nije baždaren u inozemstvu prema odredbama ovoga Zakonika (članak 93.),

5) ako kao zapovjednika broda ukrca osobu koja nema pomorsku knjižicu (članak 137. stavak 1.),

6) ako brod nema ime i ne nosi ime luke upisa ili ako tehnički plovni objekt i plutajući objekt nemaju oznaku i ne nose ime luke upisa ili ako te oznake nosi iako nije na to ovlašten, te ime nije ispisano sukladno propisu donesenog temeljem ovoga Zakonika (članak 183. i 184.),

7) ako vadi potonulu stvar suprotno odredbi članka 787. ovoga Zakonika,

8) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove koje je svojim rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članci 172., 173., 174. i članak 175.),

9) ako u zakonskom roku ne podnese zahtjev za brisanje broda (članak 192. stavak 4.),

10) ako obavlja prijevoz u javnom prometu na moru, ili obavlja djelatnost iznajmljivanja plovila ili druge gospodarske djelatnosti na moru suprotno odredbama članka 48. stavak 1. ovoga Zakonika,

11) ako ne uspostavi ili ne održava dokumentirani sustav upravljanja sigurnošću i sustav sigurnosne zaštite, ne održava stanje broda i njegove opreme tako da je brod dok plovi u svakom smislu sposoban za plovidbu i siguran za obavljanje svih operacija u službi dok ih obavlja, ne osigura da brod posjeduje valjane svjedodžbe i dokumente, ne osigura da se na

brodu i u svezi s brodom poštuju zahtjevi Tehničkih pravila i drugih propisa (članak 48. stavak 2.),

12) ako ne obavlja dužnosti u svezi održavanja straže i obavljanja poslova na brodu propisane posebnim propisom (članak 135.),

13) ako ne dostavi podatke iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakonika u roku propisanom stavkom 4. istog članka,

14) ako ne dostavi prijedlog za upis promjene podataka koji se upisuju u list B uloška glavne knjige pomorskog objekta sukladno članku 200. stavku 4. ovoga Zakonika.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za radnje iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za radnje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

Članak 1001.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj zapovjednik broda, jahte ili brodice ili član posade koji ga zamjenjuje:

1) ako brod koji prevozi više od 2000 tona ulja nema potvrdu o osiguranju ili drugome financijskome jamstvu o imovinskoj odgovornosti za štetu prouzročenu onečišćenjem uljem kad uđe u luku ili izađe iz luke Republike Hrvatske ili u njima ukrcava ili iskrcava ulje (članak 62.),

2) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere koje mu rješenjem naredi inspektor sigurnosti plovidbe (članci 168., 169., 171., 176., i 177.).

3) ako brod koji ima brodsku radiostanicu ne organizira neprekidnu službu bdijenja, u skladu s propisima o radioprometu (članak 55.),

4) ako na brodu nema propisanog broja članova posade sa odgovarajućim valjanim svjedodžbama o osposobljenosti i dopunskoj osposobljenosti (članak 130.),

5) ako osobno ne rukovodi brodom kada to zahtijeva sigurnost broda, a osobito kada brod ulazi u luku, kanal ili rijeku ili kad izlazi iz njih te u svim drugim slučajevima kad to zahtijeva sigurnost broda i plovidbe (članak 149. stavak 2.),

6) ako u slučaju neposredne opasnosti od rata ili nastupanja ratnoga stanja između Republike Hrvatske i druge države ne poduzme u pogledu broda, osoba i tereta na brodu sve mjere koje se pokažu potrebnima (članak 155. stavak 1. i 2.),

7) ako se u slučaju nastupanja ratnoga stanja između drugih država, u kojem je Republika Hrvatska neutralna, brod nađe u luci jedne od zaraćenih država ili na putu za luku zaraćene države ili mora proći kroz unutarnje morske vode i teritorijalno more zaraćene države ne

zatraži uputu od broдача, a ako to nije moguće – od nadležnih hrvatskih tijela (članak 155. stavak 3),

8) ako za putovanja broда prema članu posade, putniku ili drugoj osobi na brodu koja je izvršila kazneno djelo, ne poduzme mjere potrebne da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i izvršitelj pozove na odgovornost (članak 161. stavci 1., 2. i 4.),

9) ako o neispravnostima iz članka 143. stavka 1. točke 2) ne obavijesti nadležnu lučku kapetaniju (članak 143. stavak 2.),

10) ako ukrca na brod i rasporedi za obavljanje poslova osobu koja nema odgovarajuću valjanu svjedodžbu o osposobljenosti ili dopunskoj osposobljenosti (članak 131.),

11) ako ne udalji s dužnosti premorenu, odnosno bolesnu osobu ili osobu koja je pod

utjecajem alkohola ili psihoaktivnih lijekova (članak 134.),

12) brisano

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. točke 10), 11) i 12) broдар i poslovoda.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 kuna do 3.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. točke 10), 11) i 12) odgovorna osoba broдача.

(4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. točke 12) ovoga članka zapovjednik zrakoplova koji prilikom preleta gospodarskog pojasa Republike Hrvatske ne poštuje općeprihvaćene propise i hrvatske propise o suzbijanju onečišćenja mora iz zraka ili zrakom.

Članak 1001.a

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj zapovjednik broда, jahte ili brodice i/ili član posade:

1) ako prilikom plovidbe gospodarskim pojasom Republike Hrvatske ne poštuje općeprihvaćene međunarodne propise i standarde i hrvatske propise o sprečavanju onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem otpada (članak 41.),

2) ako prilikom plovidbe ne poštuje međunarodne propise i standarde i hrvatske propise o zaštiti od onečišćenja mora i zraka s pomorskih objekata i onečišćenja prouzročenog potapanjem s pomorskih objekata. (članak 64.).

(2) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička ili pravna osoba vlasnik broда, broдар i kompanija.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 1009.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1) ako istražuje ili iskorištava prirodna ili druga bogatstva gospodarskog ili epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske na nezakonit način (članak 44.),

2) ako protivno uvjetima predviđenim ovim Zakonikom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakonika istražuje ili iskorištava prirodna i druga bogatstva u gospodarskom ili u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske (članak 45.),

3) ako postrojenja ili uređaje postavljene u gospodarskom ili u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske, radi istraživanja ili iskorištavanja prirodnih i drugih bogatstava tih pojaseva, stalno ne obilježi određenim svjetlosnim i drugim znacima ili ako ta postrojenja i uređaje ne ukloni kad se prestanu rabiti ili iskorištavati u svrhe za koje su izgrađeni, ili ako o njima pravodobno ne objavi potrebne podatke (članak 36.),

4) ako postrojenja ili uređaje za istraživanje ili iskorištavanje prirodnih i drugih bogatstava u gospodarskom ili u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske postavi na mjestima na kojima bi oni mogli sprječavati korištenje priznatih međunarodnih plovnih putova (članak 38.),

5) ako obavlja istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora, morskog dna i podzemlja unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske bez odobrenja Ministarstva (članak 13. i 31.),

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za radnje iz stavka 1. ovog članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 1010.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1) ako ne vodi propisane podatke koji su značajni za sigurnost plovidbe (članak 48. točka 3),

2) ako ne održava luku u stanju koje osigurava sigurnu plovidbu, pristajanje i vezivanje plovnih objekata, te ukrcaj ili iskrcaj putnika i tereta, ne osigura čišćenje luke ili ako ne obavlja druge poslove sukladno članku 58. ovog Zakonika.

3) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju na temelju koje se brod, jahta ili brodica gradi ili preinačuje (članak 78. i 113.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi za radnje iz stavka 1. ovog članka.

Članak 1013.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000 kuna kaznit de se organizator športskog natjecanja koji postupi protivno članku 50. stavku 3.
- (2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit de se pravna osoba koja kao investitor, vlasnik ili korisnik objekata ili sredstava postupi suprotno odredbama iz članka 54. ovog Zakonika.
- (3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj pravna osoba koja postupi protivno članku 56. ovog Zakonika.
- (4) Novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (5) Novčanom kaznom od 500,00 do 15.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 2. i 3. ovoga članka zapovjednik, odnosno osoba koja upravlja pomorskim objektom.

Članak 1016.

- (1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj pravna osoba koja postupi protivno odredbama iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakonika.
- (2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka zapovjednik broda ili osoba koja upravlja brodicom.
- (4) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka član posade broda ili brodice odgovoran za rukovanje opasnim teretom.
- (5) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka stručna osoba u luci pod čijim se nadzorom obavlja rukovanje opasnim tvarima.
- (6) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka osoba koja upravlja vozilom.
- (7) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit de se za pomorski prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja neposredno rukuje opasnim tvarima.

Članak 1016.d

- (1) Novčanom kaznom od 40.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit de se za prekršaj pravna osoba porezni obveznik poreza po tonaži broda koja postupi protivno članku 429.c stavku 5. ovoga Zakonika.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit de se i odgovorna osoba pravne osobe poreznog obveznika poreza po tonaži broda novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 1017.

Ako uslijed počinjenja pomorskog prekršaja iz članka 993. stavka 1. točke 5) i točke 7), članka 994., 995., 996., 999., 1000., 1001., 1001.a, 1002., 1003., 1004., 1006., 1008., 1011., 1013., 1014., 1015. i 1016. ovoga Zakonika nastupi ekološka nesreća, odnosno izvanredni

dogadjaj ili vrsta događaja prouzročena djelovanjem ili utjecajima koji nisu pod nadzorom i imaju za posljedicu ugrožavanje života ili zdravlja ljudi i u većem obimu nanose štetu okolišu, novčanom kaznom od 300.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, a novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba.